

Joda J.

Hengellistä
Lukemista

Suomen Rahvaalle.

II.

Kysymys:

Mitä vielä minulta puuttuu?

Eahi:

Osotus

Utteraan Kristillisyhteen.

Geistliche
Zurweisung

Ernennung

II

Ernennung

Ernennung

Ernennung

Ernennung

Ernennung

Kysymys:

Mitä vielä minulta puuttuu?

Tahi:

Osotus

Utteraan Kristillisyhteen.

Wiipurissa ja Sit. Mikkelissä.

1851.

A. Cederwallér poikineen.

Imprimatur:

Borgå Domkapitel den 17 April 1850.

På befallning

Clas Molander.

Johde.

Matth. 19: 16—20. Luc. 18: 22, 23.

"Ja katso, yksi tuli ja sanoi hänelle: hyvä Mestari, mitä hyvää minun pitää tekemän, että minä saisin iankaik-
kisen elämän? Niin hän sanoi hänelle: miksi sinä kut-
sut minun hyväksi? Ei ole kenkään hyvä, vaan yksi
Sumala. Mutta jos sinä tahdot elämään sisälle tulla,
niin pidä käskyt. Hän sanoi hänelle: Kuka? Jeesus
sanoi: Ei sinua pidä tappaman. Ei sinun pidä huo-
rin tekemän. Ei sinun pidä varastaman. Ei sinun pi-
dä wäärin todistaman. Kunnioita Isääs ja Utiäs.
Ja sinun pitää rakastaman lähimäistäs niinkuin itse
sinuas. Sanoi nuorukainen hänelle: Kaikki nämät olen
minä pitänyt nuoruudestani: mitä vielä minulta
puuttuu? Koska Jeesus sen kuuli, sanoi hän hänelle:
yhtä sinulta vielä puuttuu. Mene ja myö kaikki mitä
sinulla on, ja anna waiwaisille; ja sinun pitää saaman
tawaran taiwaassa; ja tule, ja seuraa minua. Mutta
koska nuorukainen kuuli sen puheen, meni hän pois
murheissansa; sillä hänellä oli paljon tawarata."

Sen ihmispaljouden se'assa, joka joka haaralta riensi
Herramme Jeesuksen tykö, niin kauan kuin hän maailmassa
eli, ätkäänt sinä, rakas lusia, tässä myös nuorukaisen, joka
lähenee Jeesusta kaikkein tärkeimmällä fysiymyksellä, kuin ih-
minen joskus tehdä taitaa, ja joka Herralle kaikista fysiymyksis-
tä ihanin on. Hän fysiyy nimittäin: "Mitä hyvää minun

pitää tekemän, että minä saisin iankaikkisen elämän". Tosi on, hän saattaa itsensä alussa vähän nuhtelemisen alaiseksi Herralta niistä sanoista, joilla hän tämän kysymyksen eteenasettaa. Sillä pitäen häntä kuitenkin tähän asti ihmisenä, vaikka tosin viisaampana itseänsä, kutsuu hän häntä "Hyvä Mestari". Wapahtaja taas puoleltansa tahtoi osottaa hänelle, tämän kunnianimen ei ollenkaan olewan ihmisille sopivan, sentähden sanooki hän: "Ei ole kenkään hyvä, vaan yksi Jumala". Mutta sitten vastaa hän toki mieluisasti kysymykselle, lausuen: "Mutta jos sinä tahdot elämään sisälle tulla, niin pidä käskyt". Tämä vastaus mahtanee oudostuttaa meitä tietäisämme hänen toisessa paikassa sanovan: "Joka usko ja kasteetaan, se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko, se kadotetaan". Minkästähden Herra ei sanonut tälle nuorukaiselle: "Usko, niin sinä tulet iankaikkiseen elämään"? — Nuorukaisenpa mielessä oli uskolle vielä haitteita, jotka ensin piti raiwattaman; suurin haite on omawanhurskaus, josta Herra tahtoo häntä wieroittaa, osottaissansa häntä Jumalan käskyihin. Huliwili, ei aawistaen Herran tarkoitusta ja ihmetellen hänen häneltä ei muuta waatiwan, kuin arweluansa myöten helppoa Jumalan käskyjen noudattamista, kysyy vielä: "Kutka? Vieläkö muka muita erinäisempiä käskyjä lienee, joiden täyttämisestä sinä minulta tietää tahdot? Mutta Herralla ei ole minkäänlaisia erinäisiä käskyjä, niin kuin Fariseuksilla ja Kirjanoppineilla oli tapana selitellä, vaan hän nimittelee hänelle ne tawallisimmat ja warsin jalkimäisen taulun käskyt. Mutta niinkuin jo edellä mainitustakin hawaitaan Nuorukaisen kemytmielisyyt, vastaa hän

wähäkään lainostelematta: "Kaikki nämät olen minä pitänyt nuoruudestani; mitä vielä minulta puuttuu?" Herra olisi tainnut hänelle paljonkin puhella luullun wanhurskautensa puutteista; hän olisi tainnut selitellä hänelle käskyjen oikean tarkoituksen, niinkuin hän Matth. 5: 20—48 teki, mutta hän näkee jo edeltäkäs, että Nuorukainen olisi oman wanhurskautensa luuloissa ruvennut monin puolin puollustamaan ja sentähden nimittää hän waan yhden, joka häneltä puuttuu. Nuorukainen oli warakas, ja Wapahtaja tietää mailman tawarain sa'aisneen hänen sydämensä ja mammonan olewan hänen Sumalansa. Mutta nuorukainen ei tiedä sitä, ja sentähden saa hän sen heti kuullaksensa; Herra sanoo: "Myö kaikki, mitä sinulla on ja anna waiwaisille, ja tule ja seuraa minua!" Tämä kohtaa kuin ukon nuoli nuorukaista; hänen tuntosensa todistaa tätä yhtä häneltä puuttuwan, sillä hän ei raatfi luopua rikkaudestansa saadaksensa Taiwaan tawaroita; ja hän menee tiehensä saman werran murheellisena kuin iloisena tullut oli. Me emme tiedä sanoa, josko hän jittenmin maltti mielensä. Luultawasti waiwui hän entiseen suruttomuuteensa, luottaen omaan wäärään wanhurskauteensa, siksi kuin wihdoin tuonela aukasi häneltä silmät näkemään oikeata tilaansa.

Me voimme aiwan selwästi nähdä itsemme tässä nuorukaisessa. Harwin tosin lähestymme me Herraa ihan samalla kysymyksellä: "Mitä minun pitää tekemän, että minä jankaiikkisen elämän saisin?" Vieläi harvemmin on tämä kysymys suusamme ja sydämessämme: "Mitä vielä minulta puuttuu?" Mutta omawanhurskaus on

kuitenkfin aivan syväällä meidän sydämmesämme, samate
 kuin tämän nuorukaisenkfin. Jos tohtinemme kerskata sa-
 malla kunnialisuudella kuin hän, niin me kerskaamme samalla
 täydellisyhdelläkin. Jos syntimme ei warjia riittäitä liene,
 ja jos ulkonaisessa käytöksesämme lienemme siweämmät
 ja siustimmät monta muuta, niin jo heti arvelemme meiltä
 ei mitään puuttuwan, olkoon sydämmemme kanssa laita
 miten tahansa. Mutta näin ajatellessa olemme ihan niin
 suuressa ehsymyksessä, kuin mainittu nuorukainenkin. Meiltä
 puuttuu vielä ei yhtä, waan paljon, aivan paljon. Mutta
 tämä paljo tulee kuitenkfin pääasiassa olemaan yksi, nimit-
 täin: wanhurskas, Jumalalle pyhitetty sydän ja
 totinen Kristuksen seuraaminen. Kaikki paraimmat-
 fin hyvät työmme owat joutawia ja mitättömiä, jo tätä
 yhtä meiltä puuttuu. Niin tosi kuin tämä asia muutoin
 on, niin kiivaasti taistellaan kuitenkfin sitä vastaan. Ken
 taitaa luetella kaikkia niitä syitä, puollustuksia ja werukkeita,
 joita luulowanhurskaus ja turmeltu liha sitä vastaan
 wäittää. Mutta niinkuin autuuden asioissa ei auta mikään
 siekaileminen, jos mielinemme päästä ijanikaikkiseen elämään,
 niin aiomme tässä tutkia ja selittää niitä tawallisimpia
 ihan puollustuksia. Me otamme siis tässä aineeksemme
 Katkismuksen, joka kaikille tuttu on ja joka lyhyesti sisältää
 koko Kristin-Dyin pääkappaleet. Sen ymmärtäminen on
 ihan niin suuresti tarpeellinen, kuin puutteemme tunnus-
 taminenkin; Ylhäin Isä antakoon meille molemmat, että to-
 tinen Kristillisyytys olisi meidän sydämmemme ja waelluk-
 semme kaunistuksena, ja me ijanikaikkisen elämän osallijiksi
 tulisimme!

Kysymys:

„Mitä vielä minulta puuttuu?”

Katkismuksen wilden Pääkappaleen mukaan.

Ensimmäinen Pääkappale.

Jumalan kymmenistä käskyistä.

Ensimmäinen Käsky:

”Minä olen Herra sinun Jumalasi, ei sinun pidä muita Jumalita pitämän minun edessäni.”

Ensimmäinen kysymys:

Olenhan minä Kristitty, mitä vielä minulta puuttuu? Kiitä Jumalata, että sinua Kristityksi kutsutaan. Kristityn nimen kantaminen on aivan korkea kunnia, sillä se Nimi on sen, jolla kaikki Nimiä suurin Nimi on (Phil. 2). Kristitty on niin paljon kuin Herran woidelta.

Suuri armo on olla syntynyt Kristillisessä Seurakunnassa ja Kristillisiltä vanhemmilta kasvatettu, sillä Kristillinen Seurakunta on Jumalan lauma, ja Kristillisten vanhempain lapset ovat pyhitetyt. (1 Cor. 7: 14.) Mutta paljas Nimi ei hyödytä mitään; se on monasti helisewä waski ja kilisewä kulkuinen, lammasten waate, jonka alla moni raatelewa susi on salassa, lyhty ilman walkeata, laiwo ilman wettä. Moni häpäisee waan sitä, jonka Nimeä hän kantaa; he kutsutaan Herran woidelluiksi, ja owat kuitenkin synnin orjia. He kutsuwat Kristuksen Seurakuntaa äiditsensä, mutta tämän äidin täytyy walittaen sanoa: Minä olen lapsia kasvattanut ja korottanut, ja he owat minusta luopuneet!" (Jes. 1: 2). He kehuvat olewansa Kristillisten vanhempain lapsia, mutta owat unhottaneet neljännen käskyn ja owat äidin kirouksen alaiset.

Ohtä wielä sinulta puuttuu: nimittäin ettäs Nimen ohessa myös itse työssä Kristitty olisit. Sillä Kristus sanoo: "Ei kaikki ne jotka minulle sanovat: Herra, Herra, tule sisälle Taiwaan Waltakuntaan, waan ainoastaan ne, jotka tekewät minun Isäni tahdon, joka on Taiwaassa." Sinun pitää ei ainoastaan kutsuman Häntä Herraksi, jonka Nimeä kannat, waan sinun pitää myös kunnioittaman häntä Herranasi

elämällä Uskolla, wilpittömällä rakkaudella ja totisella kuuliaisuudella. Raunista sitä Nimeä, jota kannat, hyvillä töillä. Etä ainoastaan kannat Herran woidellun Nimeä, waan osota, että Pyhällä Hengellä woideltu olet, siinä että joka päivä uhraat itsesi sielun ja ruumiin kanssa Jumalalle, ja niin kauan kuin tänäpäiwänä sanotaan kehoitat woimallisesti itseäsi sekä weljiä sotimaan Jumalan woimalla syntiä vastaan. Etä arwelle siinä jo kyllä olewan, että Kristillisessä Seurakunnassa syntynyt olet, waan ahkeroi, että sitä hengestä syntynyt olisit, joka siinä wallitsee, että olisit uusi luontokappale, ja elämä jäsen Kristuksen ruumiissa; ja kunnioita kristillisiä vanhempiasi kristillisellä kuuliaisuudella, että heidän kristillinen siunauksensa sekä täällä että tulewaisuudessa asuinpaikoja rakentaisi. Tätä puuttuu vielä sinulta.

2. Olenhan minäkin toki oikea ja hyvä Kristitty, sillä minä olen Raamatun ja Kattismuksen halke lutenut ja hyvästi oppinut: mitä vielä minulta puuttuu?

Tosiin löytyy kylliksi niitäkin nimikristityjä, jotka Raamatusta ja Kattismuksesta tietävät saman werran kuin siika Saksasta, sillä he owat kaswaneet kuin eläimet kedolla, kaiketta neuwotta ja walistuksetta. Toiset taas owat tosiin molempia osanneet, mutta owat ne unhottaneet, niin

etteivät taida enää Isämeitääkän. Koska sinä siis taidat monta kaunista Raamatun paikkaa, niin se on jo suuri voitto, sillä Herran sanat ovat kallimmat kultaa, ja kaikkein parasta kultaa, ne ovat makeimmat hunajaa ja mesiäisiä (Ps. 19: 11); se on ylistettävä asia, osata ulkoa Raattismus, sillä se opettaa meitä, mitä meidän pitää tekemän ja jättämän, mitä uskoman ja toivoman, miten rukoileman ja autuaaksi tuleman. — Luea ja ymmärtää ovat kaksi erinäistä asiata. Pitkä matka on suun ja päään välillä. Philippus kysyi Ethiopian Kuninkaan Amaripalvelialta: ”Ymmärrätkös mitäs lu’et?” Monetkin jälittelevät Raattismusta, kuin jamaaja tuttuja sanojansa; ja tätä kutsuvat he hywin ulkomuistilta osaamiseksi, sillä ymmärrykseen ei ole heillä siitä mitään tullut, sitä vähemmin sydämeen.

Yhtä vielä puuttuu sinulta: Sen ymmärtämistä, ~~mitäs~~ oppinut olet. Sillä Herra sanoo: ”Olkaa aina valmiit vastaaman jokaisesta, kuin teidän toivonne perustusta tutkistelee, joka teissä on”. (1 Piet. 3: 15). Et hän sinä taida tehdä tiliä uskostasi, sitä vähemmin puollustaa uskoa uskon pilkkaajita vastaan, jos sinä et ymmärtäne sitä, mitä oppinut olet. Mieleidin puhe on kuin tylsä miekka eli äänetöin kello. Minäkin on paha luea ja wet

fata hartandetta, ja ymmärtämättä; mutta ymmärtämättä wäärinkäyttää Jumalan Sanaa, on aivan suuri synti, sillä se on Jumalan Nimen turhaan lausuminen, ja Herra ei jätä sitä raukaisevatta, joka hänen Nimensä turhaan lausuu. Eule ja opettelei peräänajatuksella ja tutkistele Raamattua; rukoile Jumalata awaaman sydäntäsi, niinkuin hän Lydian sydäminen aukasi, ettäs waurinottaisit siitä, mitä hän sanoo, rukoile häntä antamaan sinulle walistuneita ymmärryksen silmiä, ettäs tuntisit, mitä sinun kutsumisesi toivo ja taiwaallisen perinnön rikkaus on, joka sinulle ja kaikille pyhille taiwaasiallalle on ja Kristuksen ylösnousemisen woiman suurunta (Ephes. 1: 18, 19); silloin sinä sekä ymmärrä lutusi, ja ole walmis todistamaan uskosi ja teiwesi perustusta, ja saat woimiatu tehdäksesi, mitä Raamattu ja Kattismus sinulle opettawat. Tainlaisena tulet sinä wasta olemaan oikea Kristitty.

3. Kuinka minä en tekisi sitä, mitä minä tiedän? Euhän minä mitään epäjumalan palvelia ole; mitä wietä minulta puuttuu?

Kyllä minä tarkoitukseksi jo ymmärrän; sinä tehot Jumalan käskyt täyttäneesi. No hyvä! Annappas minun tutkia sinua, niin tulemme heti näkemään, miten sinun täyttämisesi kanssa laita on: — Sinä al'at ensimmäisellä käskyllä ja et sa-

no, olemasi mikään epäjumalan palvelia. Tosin sinä et ryömi puisten, kivisten, hopeaisten ja kultaisten epäjumalain edessä, niinkuin pakanat, jotka ovat katoomattoman Jumalan kunnian muuttaneet katoovaisen ihmisen, ja liutvin ja neljäjal-
kaiisten ja mätelewaisten kuvain muotoiseksi. (Rom. 1: 23). Olistä Herraa, että sinä sen ainoan Jumalan tuntemiseen tullut olet, joka Taivaan ja maan tehnyt on, ja että tiedät: "Jumala on Henki, ja jotka Häntä rukoilevat, niitten pitää Hengessä ja totuudessa Häntä rukoileman". Mutta mitä keuhut siitä? Etvä siitä suurta arwoa saane, sillä kullakin kristillisessä maakunnassa syntyneellä on sama arwo.

Ohtä sinulta vielä puuttuu. Sinun pitää Herraa sinun Jumalataksi rukoileman, ja Häntä ainoata palveleman. Sinun sydämmesi on epäjumalan palvelia. Siellä ovat tämän maailman epäjumalat, joille sinä josta päivä uhraat. Kulta on sinusta rakkaampi kuin Jumala; katso tämä on sinun kultainen epäjumalasi. Sinä halavoit ihmisille kelwata enemmin kuin Jumalalle; katso liballista epäjumalataksi. Silkkivaatteet ovat sinulle rakkaammat, kuin pyhyyden waate ja wanhurstauden hame; katso silkistä epäjumalataksi. Sinä kysyt ainoasti, mitä minun pitää syömän, mitä juoman, että kysy, mi-

tä pitää minun tekemän, että minä autuaaksi tulisin; katso! näin on watsasi jumalanasi. Eufematomia on suulla jumalia. Mutta eipä lukaan taida palwella kahta Herraa, te ette taida palwella Jumalata ja maamonata. "Ken ei luowu kaikesta, kuin hänellä on, hän ei taida olla minun Opetuslapseni," sanoo Kristus. Pois epäjumalat sydämestäsi! Sydän on waan Jumalan oma, joka on sen tehnyt, sekä itsellensä werellänsä ostanut; anna Jumalalle, mikä Hänelle tulee!

4. Mutta rakastanhan minä Jumalata? mitä vielä minulta puuttuu?

Kyllä minä uskon rakastawasi Jumalata, nimittäin omalla tavallasi. Eipä yhtään ihmistä löydy koko maailmassa, joka ei rakastaisi Jumalatansa tavallansa. Warsin jär'ettömät luontokappaleetkin rakastawat hywäntekiätänsä tavallansa. Mutta harwat rakastawat Jumalata, niinkuin Hän tahtoo itseänsä rakastettawan. He rakastawat Jumalata samate kuin maailmata ja itseänsä. He rakastawat Häntä ainoastaan sentähden, että Hän antaa heille hedelmällisen maan ja täyden tukkaron, ja tekee, mitä he tahtowat ja suowat. He rakastawat Jumalata suullansa ja wihaawat Häntä töillänsä.

Yhtä vielä sinulta puuttuu. Sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumala-

rasi kaikesta sydämestä, kaikesta sielusta,
 kaikesta mielestä ja kaikesta voimasta.
 (Euc. 10: 27). Hän tahtoo ettäs rakastat
 Häntä yksinänsä ja kaikesta sydämestäsi.
 Hän ei siedä siurakastettavia, eikä tahdo antaa
 toiselle kunniansa. Ken ei Jumalata yksinänsä
 rakasta, hän vihaa häntä. Mailman rakastami-
 nen on Jumalan vihaaminen. — Jumala tahtoo
 ettäs Häntä aina ja kaikesta voimiestasi
 rakastaisit. Lapsen täytyy rakastaa isänsä, sekä
 koska hän häntä suutelee, kuin myös koska hän häntä
 kurittaa; ja Kristityn täytyy rakastaa Jumalata,
 sekä koska Hän häntä siunaa, kuin silloinkin kos-
 ka Hän häntä kurittaa, sillä ketä Herra rakas-
 taa, sitä hän myös kurittaa. Jos sinä waan
 leipäpalan tähden rakastat Jumalata, niin se on
 koivan rakkautta. Oikea Kristitty rakastaisi Ju-
 malata silloinkin, vaikka Hän tahtoisi häntä helwet-
 tiin syöstä. — Jumala tahtoo, ettäs Häntä kai-
 kesta sydämestäsi rakastaisit. Sun, kâsi ja sy-
 dän pitää oleman yhdessä. Parhain Jumalan
 rakastaminen on, koska Häntä puhtaalla sydäm-
 mellä, hyvällä tunnolla ja wilpittömällä Uskolla
 rakastetaan. Ken Jumalata rakastaa sydämes-
 sä, hän ei syntiä te'e. Sillä se on Jumalan
 rakkauts, että me Hänen käskynsä pidämme,
 ja Hänen käskynsä eiwät ole raskeat.

Toinen käsky:

Ei sinun pidä turhaan lausuman sinun Herras Jumalas Nimeä, sillä ei Herra pidä sitä ranteisemata, joka Hänen Nimensä turhaan lausuu.

5. Eivä kukaan taida sanoa, että minä Jumalan Nimeä turhaan lausuin: mitä vielä minulta puuttuu?

Onneksesi on, jos sinä et Jumalan Nimeä tärkeimmällä tavalla väärinkäytä. Harvatpa sen siaan pelkäävät Jumalan vihaa ja rangaitusta. He pitävät leikkinä, tuhannesti päivässä tiroilla, wannoa, sadatella ja wetää päällensä Jumalan tuomiota. Jos Jumala tekisi heidän sanainsa jälkeen, niin he olisivat jo monta tuhatta kertaa wajonneet helwettiin ja olleet saatanan saalina. He wannovat Jumalan Nimeen kewytmielisesti ja ottawat Jumalan todistajaksi wäähäpä toisimmisfäkin asioissa, wieläpä petoksisfakin. Josko sinä et ihan samate te'e, koettele itseäsi, eläkä niin pian tuomitse. Mutta jospa tiedätkin itsesi tästä synnistä wapaaksi, niin ei sinä tyllä ole.

Ohtä wielä sinulta puuttuu, Kristus opettaa sinua rukoilemaan: "Pyhitetty olkoon Sinun Nimes!" Jumala tahtoo, ettei hänen Nimeänsä ainoasti wäärin käytetä, waan myös pyhitetään. Suurten Kuningasten nimi ja arwo pitää suurella kunnioittamisella lausuttaman. Ju-

mala on kaikkein Kuningasten Kuningas, ja sen tähden pitää hänen Nimensäkin korkeimmassa arwossa pidettämän. Herran Nimi on wahwa linna; ken siihen juoksee, hän tulee wajelluksi. Jumalan Nimeä pitää kaikessa häädössä awuksi huudettaman uskossa; ja awun saatua Häntä kiitettämän ja ylistettämän. Herran Nimi on kuin wuodatettu woide; meidän pitää jokapäiwä iloitteman sen ibanasta hajusta, sillä tawoin, että me usasti sitä rukoilemme. Meidän pitää kunnioittaman Jumalan Nimeä pyhälä ja nühtetömmällä elämällä, ja siinä ainoassa autuuttamme etsimän, sillä hän sanoo: "Minä Herra, se on minun Nimeni, ja minä en tahdo antaa kunniatani kellenkään, eli minun ylistystäni epäjumalille". Ajattele tätä, ja te'e sen jälkeen!

6 Noh, jos minun suustani silloin tällöin joku irstainen sana lähtii, niin enhän minä sillä mitään pahaa tarkoita: mitä vielä minulta puuttuu?

Woi tosin kiroilee ja wauho wapatuhtoisesti jokapäiwä ja hetki; toiset taas tekewät sitä wastaoin tahtoansa paljaasta tottumuksesta. Epäilewättä on edellisillä siitä suurempi synti, sillä se palwelija, joka tietää Herransa tahdon eikä te'e sen jälkeen on kaksinkertaisen rankaistuksen ansain-

nen. Sinä sanot: keltävä et wälistä eräs sana pääsifi? — Minkälainen sana? Jumalanko Sano? wat rukous? Kirous sana pysyy aina kirous sanana, ja Herra ei jätä sitä rauhaisematta, joka Hänen Nimensä turhaan lausuu, tapahtukoon se millä tavalla tahansa. — Ja mistä tulee se sana? Suusta. — Mitenkäs se suuhun tulee? Sydämen tyllhydestä suu puhuu. Kuohuuko joku lähde yhdestä huomosta makiata ja karmasta wettä? (Jac. 3: 11). Paha sydän tunnetaan pahasta sanasta. Hyvä puu ei taida pahoja hedelmiä kantaa, eikä paha puu hyviä.

Oh! vielä sinulta puuttuu. Mikön vksrkään rietas puhe teidän suustanne lähetkö; waan mitä sowelias on parannuksen tarpeeksi, että se kelmollinen kuulla olisi. (Ephes. 4: 29). Mikä ei Jumalan kunniafi ja lähimmäisesfi parannuksefi tapahtune, sitä ole wai. Puhdistas sydämesi ja hillittä suusi, niin sinä et koskaan mitään pahaa jaarittele. Wähä puhuttu, mutta enämmin ajateltu, on kultainen opetus. Kielellä matkaansaattetaan paljon pahaa. Sinä punnitset hopeasi ja kultasi kultawaa'alla, miksis et sanajasi? (Syr. 28: 29). Suu on ihmisellä aidattu huulilla; sen awaamatta ja tahdomatta ei sieltä sanaakaan pääse. Yksi ainoa sana taitaa saattaa helwettiin; sillä Kristus sanoo:

"Jokaisesta turhasta sanasta, kuin ihmiset puhuvat, pitää teidän lu'un tekemän tuomispäivänä". (Matth. 12: 36). Sentähden kawahtada!

Kolmas käsky:

Muista Sabbathin päivää, ettäs sen pyhittäisit.

7. Sunnuntaina ja muina pyhäpäivinä levään minä työstäni, ja annan pereenkin tehdä samate: mitä vielä sinulta puuttuu?

Niinkuin Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaudesta te'oistansa, niin pitää meidänkin lepäämään. Jumala antaa meille kuusi päivää työtä tehdä, ja yhden ainoastaan waatii hän itsellensä. Tosin ovat sinä päivänä tarpeen ja rakkauten työt luvalliset, ja Jumalisuuden harjoitukset käsketyt. Mutta tarpeeton työ on jumallisen käskyn ylenkatse. Ja kuitenkin on tämä synti aiwan tavallinen. Juutalaiset wiettävät Sabbathia paremmin kuin Kristityt. Jumala paratsoon. Mutta sinä et ylenkatso jumalallista käskyä, vaan lepääät pereinesi työstä, ja se on ylistettävä asia.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta: sielun pyhää lepoa. Ruumiin lepo on hyvä, mutta sielun lepo on vieläkin parempi. Työn jättäminen on hyvä, syynin hylkääminen on wie-

läkin parempi. Huokeampi on vastata pyhäpäivän töistä, kuin synnin harjottamisesta, joka ruumiin ja sielun kadottaa. Jos sinä tahdot Aikain Sabbathia wiettää, niin elä syntiä tee, waan anna rauhattoman sydämessi olla alallansa pyhäissä tutkistelemisissä. Sillä Jumala lewää hitaaisessa pyhässä sydämessä. Seyä on oikea Sabbathi, koska annetaan Jumalan lewätä sydämessä. Tähän lepoon pitää ruumiin lewon saattaman; muutoin on kaikki weisu ja rukouksinturha. Niin ahkerottaamme siis siihen lepoon tulla, sillä Jumalan Kansalle on vielä yksi lepo tarjona. (Hebr. 4: 9, 11).

8. Minä pyhitän pyhäpäivän, sillä minä käyn mielelläni ja wireästi Kirkossa, enkä koskaan ilman erinomaisista tarwetta ole saarnaa kuuntelematta: mitä vielä minulta puuttuu?

Siksi antaa Jumala Sunnuntaina Sanansa julistaa, ja kellolla kutsuttaa kaikkea kansaa Saarnaansa kuulemaan. Sillä Usko tulee saarnasta, mutta saarna Jumalan Sanan kautta. Sairaat mahlawat kokona hartauttaa, sillä heilläkin on Saarnaaja, nimittäin pyhä Henki. Mutta terweet ei saa pyhäin kokouksessa puuttua. Kuin Thomas ei ollut Apostolein kokouksessa, niin hän ei saanut nähdä Herraa. Etihän sinä tiedä mitä

siunaus sinulla siellä tarjona on, ja jos sinua kutsutaan viimeisen kerran Herran huoneeseen: Tawetti sanoi: "Yhtä minä Herralta anon, sitä minä pyydän; asuakseni Herran huoneessa kaiken elinaikani; että minä näkisin Herran kauniin Jumalan palwelluksen, ja hänen Templiänsä etsisin". (Ps. 27. 4) Mutta harvat näin sanovat. Monetkin tulewat waan suurina Jublina Kirkkoon, toiset ei ensikän. Monet arwelewat kotona paremmin hartauntuwansa, toiset taas antaituwat Jumalan palwelluksen alla syntisiin buwitustsiinsa, juowat, mäsääwät, pelaa-wat, warastawat ja ryöwääwät. Eitä ei puutu keltään. Minä ylistän sitä, ettet sinä te'e samalla tavalla.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta. Ware-jele jalkasi, koska sinä menet Herran huoneeseen, ja tule kuulemaan, se on parempi kuin tyhjän uhri. (Saaru. 4: 17) Monet tulee Kirkkoon tawanwoksi; Ruumiin he tuowat mukaansa, mutta sydämmen unhoittawat kotiin. Toiset taas tulewat Kirkkoon, että heitä hurstaina pidettäisi, mutta heidän ylistyksensä on turha, sillä he owat ulkokullatut. Toiset käywät Kirkossa koreillaksensa ja koreutta nähdäksensä, mutta Jumalalle ei kelpaa ulkonainen koreus, waan sydämmen salattu; ihminen hiljaisen ja siweän Hen-

gen kanssa on Hänelle otollinen. Moni istuu Kirkossa ja torkkuu, mutta toiset haastelevat. Mies on niin paha kuin toinenkin. Herran huoneeseen sinun ei pidä tuoman muuta kuin pyhä kirjoitus, avoin kora, valpa, lämäs, nälkäinen sydän ja herras mieli, muutoin on sinun Jumalan palveluksessa turha. Ota tästä vaari, ja sen jälkeen tuomitse itseäsi! Mutuaat ovat ne, jotka kuulavat Jumalan Sanan ja kättewät sen!

9. Minäpä en ole laiskana Kirkossa; minä rukoilen, laulan ja kuuntelen tarkasti saarnaa: Mitä vielä minulta puuttuu?

Hywin tehty sinulta! Montakin on Kirkossa, eikä tiedetä mintähden he siellä ovat. Jos joku istuisi pöydän ääreen, eikä kuitenkään söisi, sen warmaanki hulluksi kutsuisivat; mutta hepä tahtowat tulla, Kirkossa istunnostansa, vielä ylistetyiksi, waikka eiwät huoli mitään siitä, mitä Kirkossa tapahtuu, ja mintähden he kirkossa ovat. Ja waikka he weisaawat muitten mukaan, niin he eiwät kuitenkään tiedä mitä he weisaawat; waikka he saarnaa kuuntelewat, niin eiwät kuitenkään kuule siitä puoliakaan. Parasta olisi, jos olisiwat jääneet kotia ja askelehtisimat jotain tarpeellista; sillä tawoin saattaisimat toki jotain hywää matkaan, eiwätkä pettelisi itseänsä sekä mui-

ta, että he ovat kuulleet Jumalan Sanaa. Jos sinä et tee samate kuin He, waan tosin hartaudella weisaat ja tarkasti kuuntelet itsellesi julistettua sanaa, niin sinä ansaitset siitä ylistyksen, mutta:

Mitä puuttuu vielä sinulta. Raamattu sanoo: "Olkoot ei ainoasti sanan kuulijat, waan myös sen tekiät, ettette pettäisi itseänne" (Jac. 1: 22). Sinä säilytät kirkkopuusta kaapissa; säilytteletkö myös Jumalan sanaa sydämessäsi? Unnatto sanan olla siemenenä hyvässä maassa, joka kantaa jos ei ihan sata: min toki kymmenen kertaisia hedelmiä? Kadutko synteäsi? Wältätkö pahaa? Te'etkö hyvää? Parempi on vähemmin kuulla ja enemmän tehdä, kuin paljon kuulla ja vähän tehdä. Mutta paras on, kaikki kuulla ja kaikki tehdä. Kuulukoön sinusta: "Hän on parhaan osan valinnut". Sillä joka ei unhohtawa kuulia, waan tekiä on, se tulee hänen te'ossansa autuaaksi. (Jac. 1: 25).

10. Palweltuani Jumalata Kirkossa, saanhan minä toki vähän huwitteleia hyväin ystäväini kanssa — arwattawa kaikessa kunniallisuudessa: mitä wietä minulta puuttuu?

Monetpa eivät Sunnuntainaakaan palwele Jumalata Kirkossa; Namupuolella tekewät työtä,

perästä puolen päivän kävelewät eli ajelewat
 lystiä ja iltaisella owat jossain huwitusseurassa
 eli ravintoloissa; Kllä juodaan, pelataan, naure-
 taan, tansitaan ja mitä hullumpi meno, sitä iloi-
 sammi heillä. Toiset taas ollen mielestänsä edel-
 lisiä paremmat, kähwät kyllä Kirkossa, mutta sit-
 ten arwelewat täyden oikeuden saaneensa palwel-
 la itseänsä kaikkinaisella huwitteleimisella. Tustin
 malttawat olla Kirkossa Jumalan palwelluksen
 loppuun asti; sitten riennetään heti siune, kussa
 muulkin jo owat, ja riehutaan samalla tavalla.
 Waikkapa näkyisi, ikään kuin he pyhä päivänä
 palwelisivat saatanata puolittain, niin minun
 arweluani myöten, he eiwät kuitenkaan ole hiuk-
 kaakaan paremmat edellisiä, sillä koko heidän Ju-
 malan palwelluksensa on petollinen. Ruumis on
 tosin Kirkossa, mutta sielu juomapaikoissa. Hyvä
 on, ettet sinä te'e samate kuin he, waan koet hu-
 witteleia kohtuudella ja kaikella kunniallisuudella.

Mutta kuitenni puuttuu sinulta vielä
 yhtä. Ei kukaan taida palwella kabta Her-
 ra. Kyllä sinä saat iloita Herran päivänä,
 niinkuin muinakin elämäsi päivänä. Jumala ei
 suwaitse juruista muotoa, ja että pääsi on riis-
 püksissa kuin ruoko. (Jes. 58: 5) Hän sanoo
 Sanassansa: "Stoitkaat!" ja taas; "Stoitkaat!"
 Mutta hän sanoo: "Stoitkaat Herrassa!" Jos

finä etsit iloa Herrassa, niin et sinä tarvitse siihen odottaa Jumalan palveluksen loppua; se illo on niin hyvin Kirkossa kuin Kirkon ulkopuolella. Mutta jos sinä haluat toisenlaisia iloa Kirkon-jälkeen, niin silloin sinä tahdot palwella kaita Herraa; mutta maailman rakastaminen on wiha Jumalata vastaan. Hyvät seurati ei wät ole kielletyt Sunnuntaina; mutta jos te kokoonutte, niin; "Iloitkaat Herrassa!" Pyhät puheet ja keskustelemiset owat Herralle kuin makka ubri, Jumalan Samalla toistansa kehoittaminen ja toistensa Jumalan ylistäminen, owat Herralle otollinen. Sentähden otta-kaamme waari toinen toisestamme, että me ahkeroitsemme meitämmä rakkaudesta ja hywistä töistä, niin kauwan kuin tänäpänä sanotaan (Hebr. 10: 24, 25).

11. Mutta kuin minä kotonanikin Jumalan Sanaa wireästi lu'en ja laulelen! mitä's weillä minulta puuttuu?

No! se on hyvin sinulta tehty. Moni luulee, Jumalan Sanaa muualla ei tarwittawankaan kuin Kirkossa, mutta kotona saatawan tehdä työtä ja huwitteleia. Sitäpä ei wät kotonaan koskaan mainitse Jumalan Nimeä, muutoin kuin wanoistansa. He ei wät ajattele sitä, jos ei Jumala pidä asuntoa kotona, niin siellä on Saatana.

He unhottawat, että mikä Pappi on Kirkossa, sama on perheen isäntä kotonansa, nimittäin hän on Jumalan Pappi, jonka wel'wollisuus on saarnata perhellensä Herran Nimeä ja opettaa heille Jumalan Sanaa. Osamattomuus ei aarta mielisikään puollustukseksi. Onhan jumalissa kirjoja kyllä, joista sinä taidat lukea, jos sinä et itse Raamatua selittä ja äänessä rukoilla taida. Pahoja lorukirjoja pitää wältettämän kuin sielun myrkyä, he ansaitsiwat jokainen poltettaa kuin muinoiset Ephesiläisten kirjat (Ap. T. 19: 19); mutta hywät kirjat on kallis tawara, niitä pitäisi olla kussakin perhekuunnassa. Hywä siis, koska sinulta ei puutu hyviä kirjoja, ja että sinä lu'et itsellesi ja omaisillesi rakennukseksi.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta. Jumalan terweellinen armo on kaikille ihmisille ilmestynyt, joka kehoittaa meitä tässä maailmassa puhtaasti, hurkskaasti ja jumalisesti elämään. Niin wähä kuin Jumalalle kelpaa paljas sanan kuunteleminen Kirkossa, niin wähän on hänelle sen paljas lukeminen otollinen, jos ei sitä sydämmehen lätketä ja elettäne sen jälkeen. Meidän pitää pereinemme rukoileman Jumalata kolme kertaa päivässä, niinkuin Taawetti teki, mutta parempi on yksikin kerta rukoilla hywästi, kuni kolme kertaa kunnottomasti. Rukouksen kauttahan

me taidamme vasta oikean totuuden tuntoon tulla ja waeltaa Herralle mielisuosioiksi. Sentähden elä koskaan äänessä lu'e eli rukoile pereneesi, ennen kuin olet itse hiljaan rukoillut siihen sinusta Jumalalta. Mitä wiriämmiin sinä luet ja rukoilet, sitä enemmän osota kristillisyytesi jumalifella elämällä. Tätä puuttuu vielä sinulta; sillä tällä ainoastaan on tämän ja tulewaisen elämän lupaus.

Neljäs käsky:

Sinun pitää kunnioittaman Isäs ja Äitiäs, että menestyisit ja kaupan eläisit maan päällä.

12. Minä puolestani pidän neljännen käskyn; minä asetan wanhemmilleni, Opettajilleni ja Esiwällälleni kaiken heille tulewan kunnian: mitä vielä puuttuu minulta.

Jumala on kaiken Herra, hän ottaa ja antaa kunnian kelle hän tahtoo, sillä hän on kaikkein ihmisten wanhempi, opettaja ja Päälysymies. Ken ylenkatsoo wanhempiansa, opettajaansa ja Esiwältänsä, hän ylenkatsoo itse Jumalatakin, sillä he owat hänen siänsä maan päällä. Koska siis Jumala on meitä käskenyt wanhempiämme ja Esiwiihiämme kunnioittamaan, niin ei meidän fopi kysyä, josko he kunniaa ansaitsewat eli ei.

Jumalan sana sanoo: "Te palveliat, olkaat alammaiset kaikella pel'olla teidän isän-
 nillenne, ei ainoastaan hyvälle ja siwi-
 öille, vaan myös tuimille" (Pet. 2: 18).
 Jospa he eivät itse puolestansa ansaitsi kunn-
 niata, niin pitää heitä kuitenni Herran tähden
 kunnioitettaman. Kuullaisuus on parempi
 kuin uhri; ja tottelemattomuus on noituuden
 synty, ja vastahakoisuus on epäjumalan
 palvelus (1 Sam. 15: 22, 23). Meljäs käsky
 on ensimmäinen, jolla lupaus on; mutta eivä niitä
 monta tottelematointa lasta ja sanankuulijaa ole,
 jotka olisivat jääneet rangaistuksesta. Puuletto
 olewasi wapaan rangaistuksesta, vaikka sinä et
 hauku vanhempiasi, pilkkaa opettajiasi ja olet ku-
 marruksissa isäntäsi ja esiwaltasi edessä.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta:
 Kuullaisuutta kaikissa kappaleissa, ei sil-
 män edessä palvelleen, niinkuin ne jotka
 ihmisten mieltä noutawat, vaan sydäm-
 men yksintertaisuudessa ja Jumalan pel'-
 ossa (Col. 3: 22). Ulkonainen kumartelemise-
 si ja siekailemisesi ei auta mitään. Sinä kunn-
 oitat tojiu vanhempiasi, mutta et täytä heidän
 tahtoansa. Sinä pidät Opettajasi arwossa, mut-
 ta et tee sanainsa jälkeen. Sinä kumarteleet Esi-
 miehiäsi, mutta et seuraa käskyänsä. Ja jospa

tottelisittin heitä, niin se ei tapahdu sydämestä. Sinä pelkäät rangaistusta, eli ha'et ylistystä ja valkintoa heiltä. Sinä ahkeroit enemmän kelwata ihmisille kuin Jumalalle. Wilpitöin rakkaudesta totisen kuuliaisuuden ja kunioittamisen, mutta rakkautta sinulla ei ole, sentähden on koko nöyryytesillä turha. Sillä rakkaus on oikea Lain täyttämys. Sentähden pyri päästä rakkauteen.

13. Minä patistan lapsiani Kirkkoon ja Rouluun, enkä siedä heidän mitään pahaa tekewän: mitä vielä minulta puuttuu?

Tosin harvat tekewät niinkuin sinä te'et. Vanhempia löytyy, joitten lapset ovat jär'ettömään eläinten kaltaisia. He ruokkiwat heitä, mutta muusta eiwät lufua pidä. Heidän ruumiistanfa he jotenkin pitäwät huolen, mutta sielusta ei ensinkään. Ettäs laitat lapsesi Rouluun, jotain tarpeellista oppimaan, ja Kirkkoon Jumalan Sanaa kuulemaan, se on suureksi hyödyksi heidän sieluillensa sekä tässä että tulevaisessa elämässä. Ettet sinä myös anna heille waltaa pahaa tehdä; siitä he kättäwät sinua kerran ymmärrykseen tultuansa.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta. Te Isät, elkäät ylllyttäkö lapsianne wihaan, waan kaswattakaat heitä kuituksessa ja Herran nuhteessa (Eph. 6: 4). Sinua on

käsketty kaswattamaan lapsiasi kurtuksesta ja Herran nuhteessa, sillä Herra on uskonut ne sinun eikä jonkuun muun halttuun; sentähden on Herra waatiwa heidän sielujansa sinulta eikä keltään muulta. Sinun pitää Opettajain avulla waaroittaman ja neuwomien heitä. Koulu- ja koto-kuriin pitää oleman yhdistettyinä. Mutta rukous on molempain siinetti. Lapsia pitää jo ajoissa pahasta kurtettaman; jos sinä liioin säälit ja imartelet lastasi, niin sinun pitää kerran hänen kanssansa itkemän. Mihin nuorra totutaan, sitä vanhana taidetan. Parempi witsa, kuin miekka. Lapsia pitää Saatanalta warjeltaman, sekä myös Jesuksen tykö johdatettaman, sillä hän sanoo: Sallikaat lasten tulla minun tyköni". Wihalla ei mitään hywää aikoin sadeta, waan rakkaus on se käsi, jolla lapsia Jesuksen luo johdetaan. Mutta kaikkein enimmästi auttaa tähän oma hurstas esimerkki. Lapsit tekewät, mitä he vanhempain tekewän näkewät. Ole uskoissa, nöyryydessä, rakkaudessa ja kärsiwällisyydessä lapsillesi esimerkkinä, niin saat nähdä, että he seuraawat sinua Taiwan waltakuntaan.

14. Minä maksan palvelioilleni tesmälleen heidän ansaitun palkkansa, ja otan tarvan waarin heidän käytköksensä: mitä wieslä minulta puuttuu?

Tosin löythy niitäkin isäntiä, jotka palvel-
jainsa ansaittua palkkaa kokivat kaikin tavoin vä-
hennellä. ninkuin Eabaan Jaakoville teki. Mut-
ta "Matsso, työmiesten palkka, jotka teidän
maakuntainne elon niittäneet ovat, joka
petoksella teiltä pidetty on, huutaa; ja e-
louleikkaitten parut ja huudot ovat tul-
leet Herran Zebaothin korville" (Sac. 5:
4). Ken maan päällä köyhästä palkan vähen-
tää, siitä on Jumala Taiwaassa palkinnon vä-
hentävä. — Oupa huolimattomiakin isäntiä, jot-
ka antavat palveliainsa laiskistella, eivätkä pi-
dä luvua heidän käytöfsestänsä. Sinä wältät
molempia wirheitä; sinä annat kullenkkin mitä hä-
nelle tulee, ja otat waarin heidän käytöfsestänsä;
se on hyvin tehty.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta. Si-
nalla on ruoska kädessä, että palvelijasi pelkäävät
sinua, ja ajat heitä monasti kiroillen ja hauk-
kuen työhön; mutta pane pois uhkaus, ja tie-
dä, että sinullakin on Herra Taiwaassa,
jonka edessä ei ole ihmisen muodon katso-
mista (Ephes. 6: 9). Palvelijasi kärsii tosin
wiattoman lyönnin, mutta kyllä Jumala sen sinul-
le kostaa. Tosin annat sinä palveliallesi ruu-
miillisen palkan ja leiwän; mutta muistatkos että
hänenkin sielunsa on Kristuksen werellä talliisti

ostettu. Mutta sinä siitä et huoli. Ruinhan he waan tekewät työnsä ja saawat ruokaa, he kuul-
koot ruuntoin Jumalan Sanaa, eli ei, waeltakoot
hyvää eli pahaa tietä, joutukoot Taiwaasen eli
helwettiin, se on sinulle yhtäkaikki. Mutta Ju-
mala on niin hywin palveliaisi kuin lastesikin
sielat waatiwa sinun kädestäsi, sillä he owat ko-
tolaisiasi, mutta sinä olet huonekunnan Pappi, ja
ken ei huoline kotolaisistansa, hän on pahempi
pakanata. Muista siis sitä tilin tekoa, jonka Ju-
mala sinulta waatiwa on, anna heidän pyhittää
lepopäiwä, neuvo heille Jumalan Sanaa, awuksi
huuda heidän kansansa Herran Nimeä, ja kaikkein
esinnä ole heille kaikkinaisessa hywydessä esiku-
wana, jos näin teet, niin sinä autat sekä itseä
että palveliasi Taiwaasen: sillä ken syntisen
palautta wääriltä teittänsä, hän on sie-
lun kuolemasta wayahtanut, ja on omainki
synteinsä paljouden peittäwä.

Wiides käsky:

Ei sinun pidä tappaman.

15. Minäpä en ole ketään murhannut: mitä
wielä minulta puuttuu?

Sinä et ole ketään tappanut, se on: sinä et
ole mikään murhamies, jota maallinen esivalta

taitaisi rangaista pyövelin kirveellä. Pabeinpa olijkin kansasi laita, jos sinä seulainen olisit, sillä tapattaisihan sinut kuitenkii viimein tiini, vaikka miten piilottelisit; ei mitään ole niin salassa tehty, joka ei ilmi tule. Mutta kuuleppas mitä Jumala sanoo: "Te kuulitte mitä sanottu oli wanhoille; ei sinun pidä tappaman; mutta jokainen joka tappaa, hänen pitää tuomiohon wikapään oleman". Mutta minä sanon teille: "Jokainen joka tyhmästi wihastuu weljehensä, hänen pitää tuomiohon wikapään oleman; mutta jokainen kuin sanoo weljellensä: Rbaka! hänen pitää neuwon ala wikapään oleman; mutta joka sanoo: sinä tyhmä! hänen pitää helwetin tuleen wikapään oleman" (Matth. 5: 21, 22). Jumalan tuomiot ovat toisentaiset kuin ihmisten. Jumala katsoo sydämmeen; kukin wiha on hänen edesfänsä murhatyö, olkaan wiha sydämessä, tahti näkydöön se sanoissa eli töissä. Wihaiset ajatukset, kiiwaat puheet, uhkaukset ja kukin sydämmen murhe, jonka sinä lähimmäisellesi saatat, tekewät sinut Jumalan silmissä murhaajaksi. Tällä tawoin on siis jo monikin joutunut murhamieheksi, waikkapa hän maailman silmissä olisi kaikkein tunniallisimpia ihmisiä.

Yhtä puuttuu sinulta vielä: nimittäin Rakkautta. Rakkaus on lain täyttämys. Ei rakkaus ole tyly, ei hän paisu, ei hän wihaan syty, ei hän wäärystä iloitse; kaikki hän peittää, kaikki hän usko, kaikki hän toivo, kaikki hän kärsii (1 Cor. 13). Kuska rakkaus on, sinä ei ole tavolle eikä wihalle sias. Hän ei ainoastaan vahoita lähimmäistänsä, vaan hän tekee hyvääki hänelle. Rakkaus wirvoittaa kuin Kewät auringon säteet, ja pisaroitsee siunausta kuin hedelmällinen sade. Usko, Toivo, Rakkaus, nämät kolme, mutta rakkaus on suurin niistä. Rakkaus on niin suuri, että Jumala itse kutsuu itseänsä Rakkaudeksi; ja ken ei rakkaudessa pysyne, hän ei pysy Jumalaksakaan. Ne, jotka kerskaawat Jumalata tuntewansa, niillä pitää oleman keskinäinen rakkaus. Tylyt ja riitaisat Kristityt owat kuin kylmä tuli. Sentähden pyri rakkauteen!

16. Minä osotan rakkautta kaikille, minä en riitele kenenkän kanssa, muutoin jos minua jo li'aksi suututetaan, ja funniantani loukataan: mitä vielä minulta puuttuu?

Rakkautta on tosin wähän maan päällä, mutta toraa ja eripuraisuutta on liian paljon ihmisten lasten kesellä. Moni ei voi päivääkän wietää riitelemättä; ja jos siihen tilaisuutta puut-

tuu, niin warsin itse hakewat sitä. Jos sattunet kieroesti katsahintaan heihin, niin jo sitäkin rähähtävät, kuin ärähtetty koira. He ovat Pilatuksen järwen kaltaisia. Wieninkin siihen heitetty kivi, saattoa jo ison myrskyn. Heidän wihansa on kuin olkihin pistetty tuli; ystt lipuna saattaa ne jo leimuamaan. Ja he kantawat ehtimiseen puita lisäksi, ettei liekki samuruisi. Wibasta tulee tora, torasta tappelu, tappelusta murha, ja kuitenni kehuvat he kaisen tämän oheessa oikein tehneensä, sillä he sanowat oikeuden puolta pitävänsä. Hywä on, ettet sinä te'e samalla tavalla; sinulla ei ole halua toraan, ja sinä suuttukin ainoastaan silloin, kuin kunniasi puolustaminen ei salli sinun olla waiti.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta. Herera sanoo: "Älkäätkä olko pahaa vastaan; waan jos ken sinua lyöpt oikealle poskelle, niin käännä hänelle toinenkin" (Matth. 5: 39). Eipä olekkaan työläs, kärsiä niin kauan, kuin toinen ei lii'aksi suututa, sen sanowat kaikki riitaisat taitawansa. Se on toisilla sanoilla: "Minä kärsin niin kauan, kuin minä tahdon". Sinunpa ei pidä sietää pahaa niin kauan, kuin sinä itse suwaitset, waan kuin Jumala tahtoo. Mutta Jumala tahtoo: ettet sinun pidä wäbää, eli paljoa, waan kaikki kärsimän, sillä sinä et saa ol-

lenkaan olla pahaa vastaan. Sinä sanonet: "It-
tenpä he minut jalkaportaittensa panisivat". Tä-
tä ei tavahdu, sillä hän on Taiwaassa, joka sa-
nö: "Posto on minun; minä tahdon kos-
taa". Se'e mitä Jumala sinulle käskää, tyllä
Jumala tekee, mitä hän luwannut on. Sinä sa-
nonet: "Minun kunniani ei salli sitä, että minä
annan itseäni rienata". Wai kunniasi? Oikea kun-
nia on, jolla Jumala sinua kunnioittaa. Ihmis-
ten kunnia on joutawa. Mutta Jumala kunnio-
ittaa suurimmasti sitä, joka nöyryin on ja enim-
mästi kärsii. Sillä ken itsensä alentaa, hän yle-
tään. Sentähden kärsi Kristuksen tavalla, joka
ei torunut, koska häntä toruttiin, eikä uhannut,
koska hän kärsi, sillä Herra tietää jumaliset
kiusauksista pelastaa, mutta wäärät kät-
tee Tuomiopäiwään asti waiwattaa (2 Piet.
2: 9).

17. Minäpä en kosta wihollisellenikaan, waan
annan hänen olla rauhasja: mitä vielä
minulta puuttuu?

Jo Saulin aikoina kuului: "Ken taitaisi
antaa wihollisensa mennä rauhaan?" Nyt-
pä pitäisi Kristittyin sanoa kokonansa toisuu, sillä
heillä on sen Nimi, joka ristilläkin wihollistensa
edestä rukoili: "Isä, anna heille anteeksi,
sillä he eiwät tiedä, mitä he tekewät".

Mutta kyllä kannetaan Kristityn Nimeä, vaikka ei ole hänen Henkeänsä. Meidän pitää seitsemänkymmentä seitsemän kertaa pahoittajillemme anteeksi antaman (Matth. 18: 22); mutta tuskinpa heille yhtäkään kertaa anteeksi annetaan. Monikin ei tahdo ennen lewätä, tahtoo panna koko talonsa ja omaisuutensa ahtiiksi, ennen kuin jättäisi vihollisensa kostamatta. Ei pitäisi annettaman aurinkoon laskea vihanpä ylitse, ja kuitenni mietitään vuosikausia, millä tavalla vihollisellen kostettaisiin. "Kosto on makea", on monella sananlaskuna. Vihollisellen kostamista ei siis syntinäkään pidetä; jos welwoollisen wääritys anteeksikin annettaisiin, niin se jo pidetään werratoman suurena asiana, ja ei kuitenkään hänen wikaansa unhoteta. Siinä ei tahdo pahaa pahalla kostaa; hywä on!

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta. Herra sanoo: Rakastakaat vihollisianne, siunatkaa niitä, jotka teitä sadattawat, tehkäänt niille hywin, jotka teitä wihaawat ja rukoilkaat niiden edestä, jotka teitä wainoowat ja wahingoittawat, että te olisitte teidän Isänne lapseset joka on Taiwaassa (Matth. 5: 44). Siinä ei ole kyllä, ettäs kostat pahan pahalla, waan sinun pitää woittaman paha hywällä. Sulmat Suutalaiset eiwät

taida niin vikaan wiikoa kiviä wiattoman Stefaanuksen päälle, kuin hän rukoilee: "Herra, elä lu'e heille tätä syntiä". Monet sanovat: "Jos minun wihoilliseni tarpeessa on, niin kyllä minä olen altis häntä auttamaan, mutta sydäntäni minä en taida hillitä". Mutta ystäväni, Jumala katsoo sydämmeeseen; ja hyvä työ ilman hyvää sydäntä on kuin kaunis omena, jonka siis madolta syöty on. Ken Jumalata sydämmeestänsä rukoilee ja tuntee Jumalan rakkauden sydämmeestänsä, sen sydämmen on Jumala kääntävä, että hän taitaa wihoillistaansa sydämmellisesti rakastaa. Ruoki wihoillista si koska hän isoo, ja juota häntä koska hän janoo, niin sinä olet kokoowa tuliset hiilet hänen päällensä. Pitää myös rukoiltaman, että Jumala hänelle syntinsä anteeksi antaisi, ettei tehtäisi hänelle ainoastaan täällä hyvää, vaan myös saatettaisi ijankaikkisesti autuaaksi. Tee näin, niin sinä saat elää!

Kuudes käsky:

Ei sinun pidä huorin tekemän.

18. Tätä käskyä vastaan minä en ole syndiä tehnyt, enkä suvaitse minkäänlaisia ruokottomia puheita ja lauluja: mitä vielä minulta puutttaa?

Jo Hosean aikana walitettiin: "Samalan pillka, walhe, murha, warkaus ja huoruus owat wallan saaneet, ja yksi weren wika tapahtuu toisen jälkeen (Hosea 4: 2). Shan samate on näinäin aikoina walitettava. Lufemattomat hakewat kunniaa, lihan himoa puollustaisansa, saarnaten lihan himon wapautta ja ylistäen huoruutta rakkaudeksi, johon on arwattawa, miten he siis itse sitä tekewät. Bahuutta tapahtuu jo kylliksi, waikka sitä wältettäisikin; mutta jos sille annetaan wapaus ja päälliseksi ylistetään, niin on sen sulkuri kottu, ja synti on walloillaan maakunnassa. Huoraajita ja salawuoteisia taitaan tuskin lukeakaan nykyisinä aikoina, ja monessa paikoin syntyy huorilapsia enemmän kuin awiosäätyisiä. Ei ihme siis, jos sydämmen kyllyydestä suu yuhur. Huokottomat puheet ja häwyttömät laulut owat monentkin ihanin ajanwiete. Ne owat alati heidän kielessänsä ja purkawat suustansa kuin wettä kaiwosta. Jos sinä et te'e samate, niin sinä ansaitset ylistyksen.

Mutta yhtä puuttuu sinulta vielä. Herra sanoo: "Ken katsoo waimon päälle, himoitaksensa häntä, hän teki jo huorin hänen kansansa sydämmessäsä". Hän, joka tutkii sydämmet ja munastuut, pitää jo himoowaiset silmät ja saastaiset ajatuksetkin huoruutena.

Katso perään, tokko uskaltaisit heittää ensimmäisen kivien huoruudessa tawatun waimon päälle. Lyö paremmin rintaasi ja sano: "Jumala ole minulle syntiselle armollinen!" Mutta muista, että ruumiisi on Pyhän Hengen Tempeli, ja että pyhässä ruumiissa pitää asuman puhdas sydän, rukoile Jumalata, warjelemaan sinua häpeemättömistä silmistä, ja tee sielusi nubteettomaksi pyhällä rukouksella. Hyvä, ettet sinäkin lausu ruokottomia puheita; mutta sinun pitää kaikki leikkipuheetkin ja ajatukset jättämän, ja ainoastaan rukoilla ja kiittää Herraa, niinkuin pyhäin sopii. Pahat puheet vilaawat hyvät tawat. Ken ei sanallakaan erhety, hän on täydellinen. Kieli on pieni kalu mutta matkaansaattaa suuria asioita, se on kuin wähäinen tulen kipuna, joka taitaa koko metsän sytyttää. Sentähden älkön yksikän vietas puhe teidän suustanne lähtekö; waan mitä sowellias on parannuksen tarpeeksi, että se kelwollinen kuulla olisi. Ja älkää Jumalan Pyhää Henkeä murheelliseksi saatatako, jossa te lunastuksen päiwään asti kiinnitetyt olette! (Ephes. 4: 29, 30).

19. Minä en ole mitään juomari, enkä juokoskaan liiaksi, muutoin kuin jos minulle wäkisen tarjotaan: mitä vielä minulta puuttuu?

Baikka Profeetta walittaa niitä, jotka jo
 warhain huomeneltain ylhäällä ovat juopu-
 matta noutelemaan ja istuvat hamaan
 vöbön asti, että he wiinasta palawaksi
 tulisiwat! (Jes. 5: 11); niin ei niitä kuitenni
 puutu, jotka kehuwat olewansa "jalot wiinaa
 juomaan ja juomassa kilwoittelewat" (Jes.
 5: 22). He hakewat kunniaa häpeänsänsä. Juo-
 pumus on nykyjään niin suuresti wallalla, että
 sadasta mahtanee ainoasti kymmenen olla, jotka
 raittiisti eläwät. Suurin turjuus ja wihelijäisyys
 maakunnassa tulee wiinasta. Sillä kussa on
 itku? Kussa walitus? Kellä haawat ilman
 syhtä? Kellä punaiset silmät? — Siellä
 kussa wiinan tykönä wiioytaan ja tullaan
 tyhjentämään, mitä sisälle pantu on (San.
 I. 23: 29, 30). Hywä olis, jos maassamme
 löytyis raitiuden seuroja, jotka kokewat palowii-
 nan juomista kokonansa tukahuttaa. Jos juopu-
 mus kokonansa lakkaasi, niin eivä mitään kadotet-
 taisi, mutta voitettaisiin. Sinä kehut et olewasi
 juomari, mutta et jaksu wäkiwaltaa wastustaa.

Ohtä puuttuu sinulta wielä. Sinun
 pitää wäkiwaltaakin wastustaman. Jos ken
 sinua pakottaisi hyppäämään sywään kuoppaan,
 niin kyllä sinä sitä wastustaisit; mutta ken tahtoo
 seluasi syntiin syytätä, sitä sinä seuraat. Hyppäys

syntiin on hypäys helwettiin. Jouduttua helwettiin, ollaan ijankaikkisesti kadotettu. Sinä sanonet: "olla rohkeimmillaan ei ole synti!" Jumala sanoo: "Olkaaat raittiit ja walwokaat". Ketä pitää enemmin uskottaman? Usko sinä ketä tahdot; minä uskon Jumalata. Minä en tahdo juopua wiinasta, josta paha meno tulee, waan tahdon olla täydetty Pyhällä Hengellä (Ephes. 5: 18).

20. Minä waadehtin itseäni säätyäni mukaan, enkä korpeile waatteukseltani: mitä vielä minulta puuttuu?

Waatteet owat ruumiin peite. Waatetten tarkoitus on peitellä mitä luonto tahtoo olewan salassa. Mutta tästä ei huolita. Häwettää sanoakin miten häwyttömästi eräät alastomuuttansa paljastawat. Moni kulkittaa ruumistansa liiaksikin. Mitä kirjawampi sitä parempi, mitä kauriimpi sitä kopeampi. Piikaa et taida enää emännästä eroittaa; yksi tahtoo olla koreampi toistansa. Mutta Jumala on ylpeitä vastaan. Ylpeys on lankeemuksen edellä. — Sinä et sano waatteuksesi olewan ylpeäin ja häwyttömäin kaltainen, waan säätyäsi mukainen.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta. Kaamattu sanoo: "Kaunistus ei pidä oleman ulkonaisissa hiusten palmikoissa, ja kul-

lan ympäri ripustamisessa, eli waattein pu'ussa: waan salainen ihminen ilman wiata sydämessä, lafialla ja hiljaisella hengellä, on kallis Jumalan edessä (1 Pet. 3: 34). Kristityn sääty on hengellinen; ja Kristityt pukeivat säätynsä mukaan, koska he wetäwät yllensä pyhyden waatteet ja wanhurstauden hameen. Totisen Kristityn täytyy weisata: "Sun Jesu weres punnainen, Du minulle kunniawaattehen, Sill' seison Jumal' rohkean, Kosk' tuomioll' yitää astuman". Kuninkaan tytär on kunniallinen sisältä, hän on kultasessa waatteessa pu'etettu; häntä johdatetaan kulta-waatteissa Kuninkaan tykö (Ps. 45: 14, 15). Sydämmen koristus on pää-asia. Saastainen sydän puhtaan ja kauniin waatteuksen alla on kuin wälkkywä malja täynnä fontaa. Ken panee tuhkaa kultaastiioihin? Ko'e kaikkein esinnä pukea yllesi Kristus, ja sen myötä, niinkuin Jumalan walitut ja ystäwät sydämmellisellä laupiudella, ystäwyhdellä, nöyryhdellä, hiljaisuudella ja pitkämielisyyhdellä (Col. 3: 12); anna sitten ruumiille tarpeellinen waatteuksensa. Silloin wasta olet kaunistettu Jumalan sekä ihmisten edessä.

Seitsemäs käsky:

Ei sinun pidä warastaman.

21. Ei kukaan taida sanoa, että minä ketään warastanut eli pettänyt olisin: mitä vielä minulta puuttuu?

Se on suuri voitto, olla jumalinen ja tyytyä onneensa (1 Tim. 6: 6). Se on rikkinäinen, kellä kyllä on, ja kenen omana sinä Herra olet, hänellä on kyllä, sillä hän ei kysy Taiwasta eikä maata. Harvatpa huolivat Jumalasta ja sentähden on heillä aina wäbä; ja kuin eivät taida kunniallisesti kättensä töillä puutostausa auttaa, niin warastawat. Warkaita on monenlaisia, niinkuin: rahawarkaita, kotowarkaita, pelto-warkaita, tarhawarkaita, metsäwarkaita j. m. m. Warkaita owat nekin, jotka pettävät lähimmäistänsä mitalla eli wa'alla; ne jotka oikeuden muodolla ja lain warjon alla saattawat itsellensä toisen omaisuutta, jotka eivät maksa työntekijälle hänen ansaittua palkkaansa, jotka ilman tarwetta kerjääwät, nämät kaikki owat myös warkaita. Harwat käsiniekat (hantwärfkälit) ansaitsewat kunnialla elatuksensa, melkeittäin kaikki owat warkaita ja petturea. Käätäri pettää weralla, Jauhaja jauholla, Kankuri waatteella, kehääjä langalla. Mutta ei kukaan luule sillä syntiä tekewänsä, vaikka kirous on warkaan palkka. "Mutta minä tahdon sen julki saattaa", sanoo Herra Zebaoth, "että kirous pitää warkaan huoneesen tu-

leman, ja sen kuluttaman hänen puineensa ja kiwinensä" (Zach. 5: 3, 4). Sinä et luule tarwitsewasi sitä pelätä.

Mutta yhtä puuttuu sinulta vielä. Jumalalle olet sinä ruumiin ja sielun, weljellesi rakkauden wel'ollinen (Rom. 13. 8). Sinä et petä lähimmäistäsi rahalla ja tawaralla, mutta petät Jumalata hänen kalliisti ostetulla omaisuudellaan, sillä sinä olet sielun ja ruumiin maailmalle myönyt. Sinä et ota mitään lähimmäisel-täsi wääräydellä, mutta et anna hänelle sitäkään mitä hänelle tulee, nimittäin wilpitöntä rakkautta. Ken lähimmäistäänä kadectii eikä osota hänelle wel'ollista rakkauden palwellusta ja kieltää köyhältä almuja, on myös waras. Jumala antaa meille, että me taas takaisin antaisimme. Jos emme sitä te'e, niin me Jumalata sekä köyhää warastamme. Ei ydä ainoastaan vlenpalttisuudesta annettaman waan myös sen ylitse, ei mielipahalla waan sydämestä, sillä iloista antajata rakastaa Jumala. Mutuas on, joka köyhää holhoo: häntä Herra antaa pahana päiwänä; Herra wirwoittaa häntä tautiwooteessansa (Ps. 41: 2, 4). Usko, tämä tapahtuu!

22. Minä en ole mitään fortinlövöjä; pelaanki wälillä ainoastaan ajan wietteeksi, eikä woiton pyynnöstä: mitä vielä minulta puuttuu?

Juopumus ja pelaaminen kulkewat rinnatus-
 ten, wieläpä on jälkimmäistä enemmän kuin edel-
 lä. Juomisesta tullaan pelariksi, pelarista juo-
 mariksi. Ruusa raato on, siihen myös kottat ko-
 foontuwa. Innokas pelari on pahempi raatele-
 waišta petoa. Peto säästää wahintaa itseänsä,
 mutta pelaaja, menetettyään kaikki ja tehtyään
 waimonsa ja lapsensa onnettomiksi, lyhentää itse
 elämänsä. Pelaajat owat warkaita. Me olem-
 me Jumalan huoneenhaltiat, ja meidän täytyy
 tehdä hänelle tiliä niin hywin kustakin äyristä,
 kuin kustakin ajan rästusta. Huoneenhaltialta
 waaditaan, etta hän uskollinen on. Pelaajat
 owat petolliset huoneenhaltiat, warastaisansa Ju-
 malalta aikaa ja rahaa, jotta molemmat hän
 beille ainoastaan tarpeesen lainannut on. Voit-
 takoot eli kadottakoot, owat he kuitenkin warikai-
 ta; jos sinä voitat, niin sinä toiselta rahan wa-
 rastat; jos sinä kadotat, niin sinä warastat Ju-
 malalta, itseltäsi ja köyhältä. Mutta ainaki se
 koituu sielulle; mitä se auttaa ihmistä, jos
 hän kaiten maailman woittais ja saisi sie-
 lullensa wahingon! (Matth. 16: 26). Sinä
 et pelaa woittaaksesi.

Mutta yhtä puuttuu sinulta wielä. Pal-
 jon kadottaa eikä mitään woittaa on buono peli.
 Kadonnutta hetkeä ei taideta monella tuhannella.

ostaa takasin. Sinä et voita äyriäkän ja mänetät tuhansia, nimittäin aikaa. Mutta sinä sanotkin pelaavasi ajan kuluksi. Voi mieletön itseäsi. Mita on lyhyt, ijankaikkisuus pitkä; ken ajan kadottaa, hän kadottaa ijankaikkisuuden. Totiselle Kristitylle ei ole aika kostaan pitkä, vaan aina lyhy. Ei tukaan tiedä kuinka pitkältä hänellä aikaa on; viisas ottaa waaria läsnäolewasta ajasta, sillä hän ei tiedä, jos hän waista tainnee jotain hyvää tehdä. Kristityllä kuluu aika nopeasti hyödyllisessä työntöössä, Jumalan ylistämisessä ja lähimmäisellensä hyvää tehdessä. Tästä on selkiästi nähtävä, tokko ihminen on luotu työtä tekemään waiko pelaamaan. "Kansa istui syömään ja juomaan, ja nousiit mässäämään. Mutta samana päivänä kaatui Kansasta kolme tuhatta miestä" (2 Mos. 32). Mitäs tästä sanot?

25. Minä en siedä toraa; jos minä lienen riidassa kenen kansa, niin minä annan oikeudelle wallan, olen asialle vihollinen, mutta ihmiselle ystävä: mitä vielä minulta puuttuu?

Ensimmältä on Jumalalta. Hän on Jumalan palwelija, niille rangaistukseksi, jotka pahaa tekevät (Rom. 13: 4). Olistää, tuomita, koston on Jumalan asia; tuomion ja koston maan pääl-

Iä on hän antanut Esiwallan halttuun. Esiwallan tulee, muistaa olewansa Jumalan palvelia, joitten tuomion hän kuulee ja on siitä waatiwa tilintekoa. Mutta moni wäärinkäyttää Esiwallan apua. He manaawat wälistä toisiansa lakiin joutawista ja wäähäpätoisistakin asioista; ja monellakin on ainoasti halu riidellä ja käydä käräjiä. Bahinta on kuitenkin kosta toisellensa oman käden oikeudella. Sitä Jumala ei suwaitse; sillä hän on wieläkin tuomari maan päällä. Sinä et te'e kumpaisakaan.

Mutta yhtä wielä puuttuu sinulta. Ettäs käyt lakia oikeuden edessä, siinä et ole moittittawa. Jos Jumalan kunnia waatii ja tarwis täskée, niin wetäös asia Dikenteen. Mutta minä pahoin pelkään ettäs te'et sitä tarpeettakin. Sannot olewasi asialle wihollisen, mutta ihmisille ystävän. Ko'ettele itseäs. Ystävällinen mieli harwoin suuttuu ja leppyy pikaisesti. Rakkaudella on lyhyet käräjän käynnit; hän antaa heti lähimmäisellensä anteeksi. Rakkaus ei etsi omaansa, hän kärsii kaikki. Jos kaikilla olisi rakkaus sydämessä niin ei yks ottaisi toisen omaa, eikä toistansa murheelliseksi saattaisi, waan antaisi toisellensa anteeksi, niinkuin Jumala meille Kristuksessa anteeksi antanut on. Me olemme Jumalalle welkaa kymmenen tubatta leiwiskää; mitäs

muutamaa äyriä lähimmäiseltämme waadimme. Parempi on wäärnyttä kärkeä, kuin wäärnyttä tehdä. Paawali sanoo: "Kaiteti on wika teidän seasanne, että te toisenne kanssa käytte oikeuden eteen. Miksi ette paremmin wäärnyttä kärski? miksi ette ennen suo teitänne wahingoittaa?" (1 Cor. 6: 7). Mitäs tästä luulet?

Kahdeksas käsky:

Ei sinun pidä wäärää todistusta sanoman sinun lähimmäistäs vastaan.

24. Minä en vanettele enkä kenenkän päälle walehtele: mitä wielä minulta puuttuu?

Syrrakki sanoo: "Waras on häpeällinen mutta vanettelia ja kaksikielinen on paljoa pahempi" (Syr. 5: 17). Vanettelia on murhaajan kaltainen. Murhaaja ottaa elämän, vanettelia ryöwää lähimmäisen hyvän nimen. Hänellä on hunaja huulilla, mutta myrky sydämessä; hän on silmäin edessä ystäwä, mutta takana wihollinen. "Vanettelian sanat owat kuin pistimet, ja käywät läpi sydämen" sanoo Salomo (San. 1. 18: 8). Salainen lyömä on kipeämpi kuin kymmenen julkisessa tappelusssa.

Panettelian kieli on kuin kaksiteräinen miekka; hän haavoittaa kahta yht'aikaa, itsensä ja lähimmäisensä. Panetus ja wale owat sisärykset. Kuin ei totuus ylettyne lähimmäisen tukistamiseen, niin otetaan wale awuksi. Ei mitään inhimillinen woima ole vielä tainnut tätä syntiä tukahuttaa. Rahden puhellessa on heti jo kolmas paneteltavana. Panettelioita on niin paljon, että niitä ei taida lukea. Sinä et sanot olewasi niistä.

Mutta yhtä vielä sinulta puuttuu. Sinä wihaat panetusta ja walhettä: mutta kuinkas on laita tuomitsemise si kanssa? Sinä sanot: "Minä puhun totuutta ja tuomitsen lähimmäistäni oikeuden mukaan; eikös sinä katsannossa tuomitseminen vapaa ole?" Minäpä arwelen sinun monasti tuomitsewan wastoin oikeuttakin, ja omanrakkauten saawan sinussa aiwan suuren wallan. Sinä luulet korkeallakin seisowasi, koskas tullaat lähimmäisesi jalkaisi alle. Mutta ken on pannut sinun tuomariksi hänen ylitsensä? Sinä nä'et raiskan weljesi silmässä, etkä hawaitse malkaa omassasi. Mutta tuomitse itseäsi ennen kuins toista tuomitset. Mitä enämmin sinä itseäsi tuomitset, sitä enämmin löydät itsessäsä wikoja, ja halu lähimmäisesi tuomitsemiseen katoaa sinusta. Itsensä tuomitseminen on woihto, toisen tuomitseminen on wahinko. Sillä ken toistansa tuomitsee, hän

tulee Herralta tuomitukseksi, mutta ken itseänsä tuomitsee, hän ei tule tuomion alaiseksi. Sentähden tahdon minä ennen itseäni kuin lähimmäistäni tuomita, ja ennen kuin häntä panettelen, niin tahdon paremmin sanoa hänelle suoraan totuuden. Parempi on ystävyhdellä rangaista, kuin salaisesti tuomita. Minä tahdon muistaa Apostonin sanoja: "Kuka sinä olet, joka toisen palveliata tuomitset? Omalle Isännälensä hän seisoo eli lankee" (Rom. 14: 4). "Kuka sinä olet, joka toista tuomitset?" (Jac. 4: 12).

25. Jos keneestä pahaakin tiedän, niin pidän sen salassa, enkä tuomitse ketään: mitä vielä minulta puuttuu?

Sinä sanot: "Ajatuksille ei mitä mahdasta". Toisin ihmiset sitä eivät tiedä. Mutta Jumala katsoo sydämeeseen. Wapahataja sanoi Fariseuksille: "Miksi te ajattelette paha sydämmisfänne?" Jumala waatii lukua ajatuksista kuin puheistakin. Sydämmen pahuus on kuin myrkyt. Pahuus jäytää kuin mato. Kun pahan ajatuksen kipinä on sattunut sydämeeseen, niin Saatana puhuu siihen niin kauvan, kunne se alkaa leimuta. Jos et sitä sammuta, niin eihän sitä muuta taida tehdä. Pahuus sokaisee silmät, sillä ne ei

wät nä'e muuta kuin lähimmäisen pabatekoa; se tufitsee korwat, sillä ne eiwät kuule muuta kuin pahuutta hänestä.

Ohtä vielä sinulta puuttuu. Sinulta puuttuu rakkautta. Rakkaus ei ajattele pahaa, eikä ole pahasydämminen. Rakkaus usko kaikki ja toivoo kaikki. Niin kauvan kuin sinulla ei lie-
ne selkeimpiä todistuksia täsillä, niin usko hyvää lähimmäisestäsä ja waikka warsin pahaakin hänessä näkisit, niin käännä kaikki hyväksi. Mina ajatella pahaa lähimmäisestänsä ei ole mitään hyvä merkki. Ken ei ketään muuta usko, häntä ei pidä itseän-
säkän uskottaman. Ollen itse kawala, luulet muitakin kawaliksi. Eipä tästä sinulle suurta tunniaa lähde. Muita pahentaisfasi, pahennat waan itseäsi. Jos olet itse parantunut, niin muistakin parempaa ajattelet. Parempi on muis-
ta uskoa hyvää kuin pahaa. Sinun on käsketty lähimäistäsi rakastaa, Jumala on joka tuomitsee. Sinun pettäjäsi ei petä Jumalata. Petturin ran-
taisee Jumala, mutta sinut palkitsee hän rak-
kaudestasi. Minä tahdon itselleni parhaimman osan nimittäin rakkauden walita; minä tahdon koetella itseäni ja sanoa: Tutki minua Juma-
la ja koettele minun sydämeni; kiusaa minua ja ymmärrä, kuinka minä ajattelen. Ja katso, jos minä pahalla tiellä lienen,

niin saata minua ijankaikkiselle tielle"
(Ps. 139: 23, 24).

Yhdeksäs käsky:

Ei sinun pidä pyytämän sinun lähimmäises huonetta.

26. Minä olen tyytyväinen siihen, mitä minulla on, mutta jos minä enemminkin saisin niin tosin minä kättäni en vasten panisi: mitä vielä minulta puuttuu?

Russa tavataan tyytyväisiä ihmisiä nykyisinä aikoina? Eivä niitä tainne missään löytyä. Mistä se tulee? Ei kuitenkään näy kukaan näkään kuolewan; monipa vielä jättää lapsillensa suuret rikkaudet. Ken tahtoo saada tuhatta, hänelle ei ole sadassa kylliksi; ken halajaa kymmentä tuhatta, hän on tuhannellakin köyhä. Ahneella ei ole koskaan kylliksi. Tämä on syy tyytymättömyyteen rikkaisissa ja köyhissä; ahneus on kaiken pahuuden juuri. Russa rikkautta siinä ahneutta. Minä ylistän sinua, ettäs siihen tyydyt mitä sinulla on.

Mutta yhtä puuttuu sinulta vielä. Sinä haluat kuitenkin saada enemmän kuin sinulla on! sinä olet tyytyväinen ja tyytymätöin yhtä aikaa! Ken halavoinee parempaa ja enemmän kuin

hänellä jo on, hän on tyytymätöin. Mitäs sinulta vielä puuttuu? Olen nälkäinen, antaa Jumala sinulle leipää nähdän sammuttamiseksi, ja vieläpä jotain sen ylitsekin. Jumalan Pojalla ei ollut leipää korvessa neljäntymmeeneen päivään (Matth. 4). Olen janoinen, saat sinä wettä. Jumala on sinulle antanut kodon, werhon ja wuoteen. Hursteat ovat waeltaneet ympäri lammassten ja wuohden nahoiissa, ovat olleet köyhät, ahdistetut, wairatut ja ovat korvessa ehtyneet ja wuorilla, ja mä'en rotkoissa ja maan kuopissa (Hebr. 11: 37, 38). Sinulla on enemmän tawarata kuin niillä, jotka enemmän ansainneet ovat kuin sinä, ja kuitenkin oliwat he kiitollisemmat sinua. Kun meillä on elatus ja waatteet, niin tyytykäämme niihin (1 Tim. 6: 8). Sinä sanonet: "Minäpä en warsin suurista summista huolisi, kuinhan saisin säästetyksi wähdänkin wanhan päivän waraksi, ja omillenihan toi olisi hywäksi, mitä wähdän jälkeenkäin jäisi." Mutta et-hän sinä tiedä, josta sinä huomenna elänettän. Jumala, joka sinua nuoruudesta asti on elättänyt, on wanhanakin sinusta huolenpitäwä. Omaisesti taitawat niinkuin sinäkin, Jumalaan luottaa; hän joka orpoin isä ja leskein holhoja on, ei ole heitäkän hylkääwä. — Teidän menonne olkoon ilman ahneutta, ja tyytykät niihin kuin teillä on (Hebr. 13: 5).

Kymmenes käsky:

Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises emändätä eikä hänen palveliatansa, eikä piikaansa, eikä karjaansa, eikä mitään kuin sinun lähimmäisesi oma on.

27. Minäpä en himoitse enkä kadehti kenenkään oma: mitä vielä minulta puuttuu?

Mitä on vähä, jotka eivät lähimmäisen omaa himoitsisi; toisen oma on heistä parempi kuin omansa. Jos ei sitä varsin kavaluudella ja wäkiwoimallakaan toisiltansa ota, niin he vähintäi kadehtivat sitä. Onnellisimmilla on enimmästi kadehtijoita. Kateus on saatanallinen synni. Kuolema on tullut maailmaan Berkeleen kateudesta. Hän laukesi, eikä suonut ihmiselle alkuperäistä onneansa, vaan saattoi heille synnin ja kuoleman. Kadehtiat! tiedättenkös, minkä Isän lapsia te olette. Jumala suopi jokaiselle hyvää ja samate lapsillensakin. Mutta saatana on siemenensä kaiken maailman ylitse lewittänyt; ja se menestyy jokapaikassa. Harwat sydämmet on, joissa ei kateuden myrkyllinen juuri itäsi. Kateus kaluaa kuin ruoste lähimmäisen tavarata, eikä koskaan tyllästy. Kateudella on puutos täysienkin astiain ääressä, ja kateen silmä ei saaunta. Ka

teus on suurin waiwa auringon alla. Sinä et fadehti.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta. Kiittäköös Jumalata siitä hyvästä, mitä hän lähimmäisellesi antanut, eikä sinulle suonnut ole? me rukoilemme tosin, että Jumala siunaasi lähimmäistämme, waan hänen sitä tehdesi meitä heti pahoittaa. Mutta totinen Kristity kiittää Jumalata silloinkin kosta lähimmäisensä paranee, waan hän itse tulee sairaksi, toinen tulee kunniaan hän häveään, toinen rikastuu hän köyhtyy, kallesta kiittää ja ylistää hän Jumalata. Illoikkaat iloisten kanssa ja itkeäät itkewäisten kanssa. Parempi on itkeä itkewäisten kanssa, kuin iloita iloisten kanssa. Itku kewentää murheen, ja ilo tukahuttaa kateuden, näin pitää niitten tekemän, jotka kutsuwat itseänsä sen Isän lapsiksi, joka on Taiwaassa, joka kaikkia armahtaa, ja sen opetus: lapsiksi, joka kuolemallansa maailmalle elämän ansaitti: Ei ole kyllä iloita lähimmäisensä onnesta waan totisen Kristityn tulee myös edistää sitä kaitin woimi. Jos taidat tehdä hyvää lähimmäisellesi etkä tee sitä, niin olet waras Jumalan edessä; jos taidat estää lähimmäistäsi wahingosta etkä tee sitä niin se on samanlainen synti. Me olemme Kristuksen jäsenet; yhden jäsenen pitää toisestansa huolta pitämän, että ruumis woimassa pysyisi;

mitä Jumala sinulle antaa, sen antaa hän itsellesi sekä muitten tähden. Joka warastanut on, älkään sillen warastako, waan paremmin tehkään työtä, ja toimittakaan käsillänsä jotakin hyvää, että hänellä olisi tarwittawalle jakamista (Eph. 4: 28).

28 Minä tunnustan, luonnostani synnillisen himon asuwan minussa, ja surkuttelen sitä: mitä vielä minulta puuttuu?

Moni ei sitä tunnusta. Jos he heikkoudesta syntiä tekewät, niin arwelewat luontonsa kuitenkin hyväksi. He eiwät siedä kuulla mainittawankan että heidän ja kaikkein ihmisten aivotus ja ajatus on paha hamasta nuoruudesta. Kieltäwät ihmisen sydämmen luonollisen turmelluksen. Sen tekee heidän kopeutensa. Eiwät tahdo heittää niitä lainattuita höyheniä, joilla he koreilewat. Mutta Jumala tutkii sydämmet ja munaškuu! Hän sanoo: "mitä lihasta syndynyt on, se on liha". Minkälainen lintu, senlaiset munatkin hän munii; minkälaiset wanhemmat owat, senlaiset owat lapsetkin. Synnillinen siemen, synnilliset bedelmät. Saawetti todistaa: "Katso minä olen synnissä siinnyt, ja minun äitini on minun synnissä synnyttänyt". Paawali lausuu: "minä tiedän ettei minussa s. o. mi-

nun lihassani mitään hyvää asu". Kaikkein pyhäin on tähtynyt sotia sydämen myötäsyntyneen turmelluksen kanssa. Sinä tunnistat sen ja surkuttelet sitä.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta: nimittäin vastaanotimista. "Jotka Kristuksen omat ovat, ne ristinnaulitsevat lihansa, himoin ja haluin kanssa" (Gal. 5: 24). Sepä on pääasia: olla hänen omansa. "Ilman minua ette taida mitään tehdä", sanoo Kristus. Minä tahdon kaikki hänen kauttansa, joka minun voimalliseksi tekee, nimittäin Kristuksen. Ken hänen kansansa sotti se hänen kansansa kruunataan. Siis tartu heti asiaan täsin! mitä ennemmin sitä parempi. Kun ensi kapinaa urhollisesti vastustanet, niin vihollinen peräytyy. Kuoleta himo, ennen kuin se synnin siittää. Jos liha nousee vastaan, niin tartu samassa hengen sotaseiin. Jos et kiiruusti tytwää kipunaa sammuta, niin se tulee leimuwaksi tuleksi pääsi päälle. Vintu tunnetaan höyhenistänsä, synti himoamisesta. Glä kuuntele syntiä, eläkä seuraa häntä. Tukahuta häntä, ennen kuin hän sinun wiettelee. Kun käärme saa kerran pistää, niin se myrkyttää koko ruumiin. "Waeltakaat Hengesä, niin ette lihan himoa täytä" (Gal. 5: 16).

29. Jopa sinä näköjään li'an tarffaa waadit. Koska minä ti'en viinkuin muutkin, jotka myös aikowat Taiwaasen päästä, niin mitäs vielä minulta puuttuu?

Minä nä'en olewasi seurojen rakastaja; sinä et iahdo kutsuttaa eriskummaisiksi ihmiseksi. Hywä! seurat owat hywät, kuitenkin ei kaikki. Kulta owat ne, joitten kanssa sinä mielit Taiwaasen tulla? koko maailma aikoo Taiwaasen mennä; ja kuitenkin sinä walehtelioita, pekkuria, warkaita, Jumalan pilkkaajita, kiroilijoita, wannojia, kortinlyöjiä, juomaria m. m. Mokomain seurassa en uskalla minä lähteä Taiwaasen, sillä itse Jumala sanoo: "Ei mitään saastaista pidä siihen uuteen Jerusalemiin sisälle tuleman", ja toisessa paikassa: "Ellette wastaudesta synny, niin ette taida Jumalan waltakuntaa nähdä". Tahi pyritti sinä Taiwaasen niitten seurassa, jotka Jumalan Sanaa kuuntelewat, lukewat ja rukoukset, käywät Kirkoissa ja Herran Ehtoollisella, mutta kuitenkin toisaalta tuomitsewat lähimäistänsä, hänen kansansa kapinoiwat ja riitelewät, eläwät ahneudessa ja muissa synnillisissä himoissa, eiwätkä ajattelekan elämätänsä parantaa? Nämät epäilewät vieläkin wähemmin Taiwaasen pääsystä, sillä heillä on jumalinen meno olewinaan. Ken tainlaisten kanssa lähtee

Taiwaasen, hän lähtee omaksi wabingoksenssa. Siinäpä, kuulenma, tahdot heitä seurata.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta: ettäs niitä harvoja seuraasit. "Se portti on ahdas ja tie kaita, joka wie elämään, ja harvat ovat, jotka sen löytävät" (Matth. 7:14). Nämät harvat ovat paraimmat, ne monet huonoimmat. Suurin osa pettyy luulosansa ja waeltaa suoraan kadotukseen. Vaikka nyt eivät kuule waaroittawaisista ääntä, on heidän silmänsä kuitenkkin kerran awantuvat. Ota siis waari esimerkistänsä. Seuraa niitä harvoja, jotka totisella uskolla ja wilpittömällä rakkaudella rientävät iankaikkiseen elämään, jotka itsensä ja maailman kieltävät, saadaksensa sen kalliin tawaran, joka heille Kristukselta Taiwaassa tallelle pantu on. Jospa waan harvat harvoista sinun seurasiwat, muista, että parempi on harwinkin kanssa tulla Taiwaasen, kuin ison joukon seurassa rientää helwettiin. Jos monet sinua pilkkaawat, niin ajattele: "Jospa täällä waan saisin pilkan, surun, Siellä saan totisesti kunnian kunniankruunun"! Jos tahdot wakaiseisti kulkea, niin seuraa yhtä. Kristus on tie, totuus ja elämä, ei kukaan tule Isän tykö, waan hänen kauttansa. "Hän on meille esikuvan jättänyt, että me hänen aseteleitansa noudattaisimme" (1 Piet. 2: 21).

30. Minä en usko sitä, että ainoastaan harvat tulisivat autuaiksi, eihän kaikkia pidä tuomitseman: mitä vielä minulta puuttuu?

Jos et tainne uskoa, että ainoastaan harvat autuaiksi tulevat, niin kysy Jumalalta. Hän sanoo: "Monta ovat kutsutut mutta harvat valitut". Eikä se ole yhdenkään ihmisen asia päättää, kenen Jumala autuaiksi tehdöön ja kenen ei. Eikä meidän sivi kysyä, kuinka paljon eli wäihän, waan miten sinä ja minä autuaaksi tulimme. Eikä tässä tarkoiteta yhtään satikka kaikkia tuomita, waan ainoastaan katsoa ettemme sen jumalattoman maailman kanssa tuommittaisi. Jumalakan ei tahdo etsiään tuomita, waan kaikkia ihmisiä auttaa, että he totuuden tuntoon tulisivat. Ihminen on itse shypää jos hän tuomitaan. Jumala osottaa kaikille tien Taiwaasen ja antaa kullekin wälikapaleita autuaaksi pääsemiseen.

Mutta ken ei tahdo katua eikä uskoa Jumalan Pojan päälle, hän on itse sulkenut itsellensä Taiwaan portit. Waikka autuuden tie on kaita, taitaa kufin sen löytää, ken halulla ja hartaudella sitä etsii.

Yhtä puuttuu sinulta. Sinä huolit muista, että itse te'e mitään. Kristuksen Opetuslapsilla oli sama ajatus. Heikin kysyivät: "Herra,

wähäkös niitä on kuin autuaaksi tulewat”? Mutta Herra sanoo: pyytäkäänt abtaasta portista meunä sisälle, sillä monta on, sanon minä teille, jotka pyytävät mennä sisälle, ja ei taida”. Kyllä siinä maallisissa asioissa itsestäsi pidät enemmän huolta kuin muista, missä et hengellisissä tee samate? Paljo aikomus ei auta mitää. Kaikki tahtowat mielellänsä autuaaksi tulla, mutta eiwät tahdo waiwaa nähdä. Kalliit kappaleet maksawat kalliin hinnan; ilman suurta työtä ei saada suurta palkiuttoa. Ijankäitfisen elämän kruunu on parempi, kuin kaikki kuningasten ja keisarien kruunut. Kyllä waiwaa ansaitsi siitä nähdäsin. Ei ketään kruunata, ellei hän oikeen kilwoittele. Herra sanoo: Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle ijankäitfisen elämän kruunun annan”.

31. Minä en tiellä Eain pyhän ja hywän olewan ja tahdon myös pitää sen, mutta se ei ole aina mahdollista: mitä wielä minulta puuttuu?

Ei mikän ole huokeampi, kuin sanominen. Moni puhuu tosin Jumalan Sanaa vastaan; mutta enimmäkseen kuitenkin puolustawat sitä? Mutta nämätkin puhuwat enemmän kuin tekewät. He saarnawat muille ja owat itse joutilaana. Ulko-

kullattu taitaa yhdessä filmänräpäyksessä puhua niin paljon, että toiselle olisi vuodeksi siinä tekemistä. Tahtokin on monasti ei parempi, kuin puhe. He tahtovat loistaa heränneiltä muitten filmissä, ja kuitenkin eivät he itsellensä tahdo mitään, sillä heillä on ainoastaan kavaluus mielessä.

Ohtä puuttuu sinulta vielä. Sinä puhut että tahdo mitään; sinä tahdot ja et te'e mitään. Mutta sen palvelian, joka tietää Herransa tahdon, eikä te'e sen jälkeen, täytyy paljon haavoja kärsiä. Paganalle on olewa huokeampi viimeisellä tuomiolla, ettei hän tietänyt Jumalan tahtoa, kuin Kristitylle, joka tiesi eikä tehnyt sen jälkeen. Ei sekän puollusta sinua, vaikka tahdot, ja et taida. Sinä et tahdo oikein, sentähden sinä et taidakkan. Jos sinä olisit uppoamassa weteen ja ystäwäsi ojentaisi sinulle kätensä, mutta sinä et tahtosi siihen tarttua, hänen syy olisi, jos sinä hukkuisit? Oma uypiniskaisuutesi! Jumalan käsi ei ole lyhetty; hän ojentaa Henkensä ja armonsa kulleki syntiselle. Miksi et ole vielä autettu? Sinä et ole tahtonut. Raikki ovat uskowaisille mahdolliset. Sentähden sanoo Herra: "Ei jokainen kuin sanoo: Herra, Herra! pidä tuleman Taiwaan waltakuntaan, waan ainoastaan joka tekee mi-

nun Jfäni tahdon, joka on Taivassa" (Matth 7: 21).

32. Mutta minä luulen, että Jumala suostuu hyvään tahtoon ikään kuin olisi hyvä työ tehty; sanoohan Paawalikin: Tahto minulla on, mutta täyttää hyvää en minä sitä löydä: mitä vielä minulta puuttuu?

Moni tahtokin otetaan vastaan työnä. Jos esimerkiksi isä käsksee lastansa nostamaan raskasta kiveä maasta, ja lapsi kokee sitä taitin tavoin, mutta ei iaksa, niin kuuliainen tahto on tässä sama kuin työ. Jumalan käskyjä ei taida kukaan täysimiksi täyttää, ei ne paraimmattakaan ihmiset, aina on heissä vuutos, ja sentähden tunnustaa warsin Paawalikin itsensä suurimmaksi syntiseksi. Jumala katsoo haluamaisista sydäntä, joka totuudella armoa etsii ja mielipaballa heikkoutensa hawaitsee ja löytää uskoossa syntein anteeksi saamisen.

Mutta yhtä sinulta vielä puuttuu: oikea ja totinen tahto. Ei kaikkein tahto ole työn wertainen. Welkamies, joka ei maksa weltaansa, vaikka hän tahtoo, on petturi. Ei palveljata auta, että tahtoo tehdä työtä, jos hän wenyhy ja makaillee, eikä täsiänsä liikuta. Sanoa ja ajatella, ei kelpyaa mihinkän. Jumala ei suostu paljaasen tahtoon. Se'e niin paljon kuin

Paawali teki, ja walita sitten hänen kanssansa ettet hyvää tehdä taida, niin sinä saat armon Jumalalta sekä tahtomisestasi että nöyryydestäsi. Mutta et sinä häntä wilpistelemällä tahdolla petä. Oikea tahto ei ole koskaan laiska, ja waitakapa se ei taitaisi kaikkea toimittaakaan, mitä aikoo, niin se ei jää kuitenkā ilman hedelmätä. Jos hyvä tahtosi pitäneē kelwata Jumalallen, niin osota heti, että se totinen on. Sinä tahdot taivollisista synnistä luopua, luowu niistä jo tänään; sinä tahdot kääntyä Jumalan puoleen, tule jo tänään hänen tykönsä; sinä tahdot sopia riittawellisesti, elä anna auringon laskeida wihasi ylitse. Mikomus on Jumalalta, häneltä tulee woimattusen täyttämiseen. Tahtoa totuudella hyvää, on pyhän Hengen työ. Sillä hän on, joka waituttaa meissä sekä tahton että toimituksen hyvän suosionsa jälkeen (Phil. 2: 13).

33. Jos ei minun tahtoni ja työni mihinkään kelpaa, niin minä kerskaan heikkoudellani, niinkuin Paawali teki: mitä vielä minulta puuttuu?

Kerskaamisesti ei kelpaa mihinkään. Tahtoa ja tehdä pahaa ja sillä vielä kerskata, on saatanallinen pahuus. Tosin olemme kaikki heikot ihmiset. Ollen Natamin lapsia, on meillä Natamin mieliksi.

Mitä lihasta syntynyt on, se on liha. Jos me sanomme ettei meillä ole syntiä, niin me te'emme Jumalan valehteliaksi, ja totuus ei ole meissä. Me olemme kaikki syntisiä, ja meillä ei ole mitään kerskattavaa Jumalan edessä (Rom. 3). Suuri eroitus on sillä heikkoudella, josta Paawali kerskaa, ja sillä synnillä, jolla sinä kehut. Paawalin heikkoudet olivat ne waiwaloisuudet, waarat, pel'ot ja hädät, joita hän Herran kunniaksi ja Seurakunnan hyödyksi kärsi, mutta sinä et hyödytä synnilläsi muita kuin Saatanaa.

Ohtä puuttuu sinulta vielä: ettäs kerskaisit Kristuksen sanomattomalla voimalla sanoissa ja töissä. Kristitty on sekä heikko että wäkewä. Heikko lihan puolesta, wäkewä Hengessä; heikko itsessänsä, wäkewä Herrassa ja hänen wäkewyytensä woimassa. Minä en taida mitään ja taidan kuitenkin kaikki hänen kauttansa, joka minun woimalliseksi tekee, nimittäin Kristuksen. Minä käyn ulos ja sisälle Herran Zebaothin woimassa. Mitä heikompi sitä wäkewämpi, mitä nöyrempi sitä korkeampi. Jumalani kanssa sären minä wahwimmat muuritkin; Hänen woimallansa taidan minä syntiäkin wastustaa, joka minussa on, minä tahdon hallita synnin ylitse eikä synni minun ylitsemi. Minä tyydyn hänen

armoonsa, sillä hänen voimansa on heikoissa wä-
fewä (2 Cor. 12: 9).

34. Roh. viimeinen lohdutukseni on kuitenkin
ettemme koskaan täydelliset olla taida: mitä
wielä minulta puuttuu?

Sana täydellisyys on suurimmasti ainoastan
wäärän puolustuksen peite. Jos sinä toista nuh-
telet synnistä, niin hän kieltää sitä niin kauan
kuin hän taitaa, ja kuin ei taida, niin sanoo:
"Ken taitaa täydellinen olla"? Istäwäni, täy-
dellisyys on wielä kaukana, waikka sinä tämänkin
syntiä tunnustaisit. Pelkosi on perustuksesta, että
liian pian täydelliseksi tulisit. Ken wielä ala-
portilla seisoo, hänen ei ole pelättävä, liian
warhain ylös torniin joutuwansa. Mutta Jumala
tuntee sydämesi. Sinä tahdot hänen edes-
fänsä wiefastella puolustamisella ja kannistella
pahoja tekojasi, että ulkonaisen puolustuksen war-
jossa taitaisit wielä enemmän pahaa tehdä. Sy-
dämesi wilpistelee Jumalan edessä.

Yhtä wielä sinulta puuttuu: että
ko'et tulla siksi, mikä sinä et ole. Kristus
sanoo: "Olkaaat täydelliset, niin kuin Taa-
waallinen Isänne täydellinen on". Josin
täytyy kunin meidän Paawalin kanssa tunnustaa;
"Ei niin että minä sen jo käsittänyt olen,

eli jo täydellinen olen": mutta meidän pitää myös hänen kansansa sanoa: "Kuitenkin ahkeroitseen minä suuresti, että minä sen myös käsittäisin niinkuin minäkin Jeesuksessa Kristuksessa käsitetty olen" (Phil. 3: 12). Kouluvoika ei taida heti kirjoittaa opettajansa tavalla, mutta kuin hän ahkeroitsee, niin hän vähitellen siihen tottuu. Emme myös taida äkkiä Kristuksen kaltaisiksi tulla, vaan vähitellen uskon kautta. Jospa emme täydelliseksi tule Eain vaatimuksissa, niin tulemma kuitenkin täydelliseksi armon vaikutuksissa; jos ei meillä ole työmme wanhuruskautta, niin onhan uskon. Tekomme ovat tosin syntiset, mutta mitä armo meissä vaikuttaa, ja uskossa Jumalalle annetaan, se on hänelle otollinen. Sentähden samotkaamme eteen pannon määrän jälkeen, sen kalliin tavarain jälkeen, joka Jumalan katsomisen kautta ylhäldä Kristuksessa Jeesuksessa ilmoitetaan (Phil. 3: 14).

35. Minä olen käyttänyt Pakia, niin hywin kuin olen tainnut: mitä vielä minulta puuttuu?

Paki on meille annettu Jumalalta esikuvaksi, ojennukseksi, kuritukseksi ja waaroitukseksi. Esikuvaksi, että meidän pitää siinä katselemaan

syntistä muotoamme, sillä Laista tulee synnin tunto. Ojennukseksi, että meidän pitää sen jälkeen elämämme täyttämän. Kuritukseksi, että sen pitää meitä ajaman Lain täyttäjän Kristuksen tygö. Waaroitukseksi, että me sen uhkauksia pelkäisimme. Sinä olet täyttänyt Lakiä omalla tavallasi. Sinä et ole täyttänyt sitä ja kuitenkin kehut sinä sen täyttäneesi. Laki ei sano sinua hurstakaaksi, ja kuitenkin etsit wanhurstauttasi ainostaan Laista. Sen pitäisi sinua saattaman Kristuksen tygö, ja kuitenkin johdattaa se sinua siitä pois: sillä sinä arwelet olewan kyllä oman wanhurstautesi töissä.

Yhtä puuttuu sinulta: ettäs käytät Lakiä siihen, miksi se sinulle annettu on. Sinä et taida sen kautta wanhurstautettaa, sillä kaikki, jotka Lain töissä riippuvat, ovat kirouksen alaiset. Koettele itseäsi hänen täskyhinsä jälkeen, ja tunnusta, ettet ole yhtään täyttänyt. Katsela uhkauksiansa, ja tunnusta, ettäs ansaitset rangaituksen. Elä kerskaa, waan istu tomun ja pane tubkaa päällesi. Jos pelkosi on suuri, niin mene sen tygö, joka sinut Lain kirouksesta wapahtaa. Usko, että hän on Lain täyttänyt edestäsi ja kärsinyt rangaituksen. Katoile häneltä henkeä, ja sillä rakkaudella, jonka hän ylitseesi wuodattaa, taidat waelttaa Lain ojennuksen jälkeen. Sillä

Herra sanoo. "Minä annan minun Henkeni teihin ja minä otan pois teidän lihanne kiwisen sydämmen ja annan teille sydämmen lihasta ja teen niin että te waellatte minun säädyissäni ja pidätte minun oikeuteni ja teette niiden jälkeen". Ja jos hengen waikutus osottaisi heikoksi, niin katso Eainuhkausta ja kironusta, että nämät molemmat lukitsi-sivat sydämmesi synnille. Näin käytä Patia, niinsäytä sitä oikealla tavalla.

Toinen Pääkappale.

Kolmesta Uskon kappaleesta.

Esimäinen Uskonkappale:

Minä uskon Jumalan päälle, Isän Kaikkialtiaan, taiwaan ja maan Eujan.

1. Minä uskon Herran Jumalan päälle, joka kaikki kappaleet tehnyt on, ja kaikki tietää, joka on pyhä kaikissa teissänsä, hurskas kaikissa töissänsa, ja totinen ja uskollinen kaikissa te'oissänsa.

Mitä vielä minulta puuttuu?

Sywin sinä teet, että uskot. Tyhmät sanovat sydämmessänsä: "Et Jumalata

olekkaan" (Ps. 14: 1). Eihän voisi luulla luontokappaleen kieltävän Luojaansa ja lapsen Isäänsä. Kuitenkin nähdään siitä monta esimerkkiä nykyisenä aikana. Mutta he tunnetaan hedelmistänsä. "He eivät mitään kelpaa ja ovat ilkiät menoissansa; ei ole joka hyvä tekee" (Ps. 14: 1). Ihminen, joka ei yhdenkään Jumalan päälle usko, ei ole parempi luontokappaleita, vieläpä pahempi, sillä ihmisellä on järki tunteaksensa Jumalata hänen te'oistansa, jota taas luontokappaleilta puuttuu. Josin ilmoittaa Jumala itsensä heille Sanassa, mutta he vihavat häntä, sentähden eivät häntä löydäkään. Mutta kerran saavat nähdä kaubistukseksensa, että hän on Jumala, eikä yksitän muu. Jos he luopuvat Jumalasta, niin luopuu Jumalakin heistä. He ovat kuin ruumis ilman päätä, laiwa ilman mastia ja airoja; huone perustuksetta, ja heillä on kaubea loppu. Sinähän uskot Jumalan olevan.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta. Osoita uskosi töilläsi. Sinä uskot Jumalan päälle, mutta et rukouile häntä eikä te'e hänen käskynsä jälkeen. Sinä uskot, hänen olevan kaikkiwaltiaan, ja kuitenkin epäilet, tokko hän sinua auttaa taitaa. Sinä uskot, hänen olevan kaikki tietävän ja te'et

kuitenkin pahaa, ikään kuin Hän ei näkisi. Sinä uskot, hänen olewan pyhän kaitissa teoissansa ja hurstiaan kaitissa teoissansa, etkä kuitenkaan huoli hänen wihastansa, etkä pelkää hänen rangastustansa, sillä sinä te'et pahaa. Sinä uskot hänen olewan totisen, ja kuitenkin wastustelet hänen Sanaansa, pilkkaat hänen uhkauksiansa, epäilet hänen lupauksiansa, ja elät oman mieleesi jälkeen. Pää ja kieli uskoo, mutta sydän ei usko. "Mitä se auttaa, rakkaat weljeni, jos joku sanoo hänellänsä uskon olewan, ja ei hänellä kuitenkaan ole töitä? Taitaako usko hänen autuaaksi saattaa?" (Jac. 2: 14).

2. Minä uskon yhden Jumalan päälle: mitä vielä minulta puuttuu?

Kaikkein tärkein läsky on: "Kuule Israel, Herra meidän Jumalamme on yksi Herra?" (Marc. 12: 29). Sillä Herra sanoo: "Enkö minä ole Herra? ei ole ensinkään Jumalata vaitsi minua, hurstas Jumala ja Wapahtaja, ja ei ole yksikään vaitsi minua" (Jes. 45: 21). Mutta pakanat wiruwt heidän epäjumalainsa edessä; he tekewät itsellensajumalita kaitkinajista aineista ja sanowat: Pelasta minua, sillä sinä olet minun Jumalani! (Jes. 44.) Sinä sanot: "Heidän epäjumalansa owat tuuli ja tyhjyys" (Jes. 41:

29). Sinä kerskaat uskowasi yhden ainoan Jumalan päälle. Mutta minkälainen on sinun kerskaamisesi? Juutalaiset uskowat myös, että yksi Jumala on; Turkkilaiset uskowat samate; warsin perkeleetkin uskowat, ja wapisewat (Jac. 2: 19).

Yhtä vuuttuu' sinulta vielä. Sinä olet Kristitty. Kristityt uskowat Jumalan päälle, mutta Jumalan, Isän, Pojan ja pyhän Hengen päälle, tosin erinäiset toisistansa, mutta kuitenkin yksi Jumala, yhtäläinen wallassa ja kunniasa. Sinä kysyt: "Kuinka taitawat kolme olla yksi?" "Mutta onpa asioita, jotka käywät yli järkessä. Tiedättös, kuinka kuolemasta tulee elämä? Sywä mätäne, ennen kuin olki kukoistaa. Jos Jumala kysyy sinulta, niin sinä et taida tuhannesta yhtä wastata. Tawas ja maa katoaa, mutta Jumalan Sana pysyy iankaikkisesti. Jos se seisoo Jumalan Sanassa, niin minun täytyy ottaa järkessä waukiksi Uskon kuuliaisuuden alle. Minulla on Luoja ja elämän Herra, minulla on tarwes Wapahatajaa, joka minun synnistäni wapahataisi, ja Pyhää Henteä, joka minua pyhittäisi, jos minun autuaaksi tuleman pitää; minä uskon näiden kolmen päälle; mutta ettei yksikään ihminen minua luoda, lunastaa ja pyhittää taida, niin uskon minä myös, että kaikki kolme owat Jumala,

ja niinkuin ei ole kolmea Jumalata, vaan yksi Jumala, niin minä uskon että kaikki kolme ovat yksi Jumala. Kolme ovat, jotka todistavat Taiwaassa, Isä, Sana ja Pyhä Henki, ja nämät kolme ovat yksi (1 Job. 5: 7.).

3. Minä uskon Jumalan, Isän, Pojan ja pyhän Hengen päälle, ja ymmärrän aiwan hywin Kristillisen Uskon pääkappaleet: mitä vielä minulta puuttuu?

Hyvä on, ettet sinä tyydy Suutalaisten ja Turkkilaiden uskoon, vaan niinkuin totinen Kristitty tunnustat uskosi Jumalan, Isän, Pojan ja pyhän Hengen päälle. Hyvä on myös ettäs uskonopin pää kappaleista olet huolta pitänyt, ja ne hywin oppinut ja tutkinut, niin ettäs jokaiselle taidat tiliä tehdä toivosi perustuksesta. Nytyisinä aikoina tunnustaa moni itsensä Kristityksi, eikä tiedä, mitä kristittyinä usko. He eivät ole tabi ei ensinkään oppineet, mitä kristilliseen uskoon kuuluu, tabi ovat sen maallisessa hälyssä peräti unhottaneet. Tällaisia Kristittyjä löytyy yläisissä sekä alaisissa säädyissä. Rikkaammat ja oppineemmat tietävät vähimmästi siitä uskosta, johon he kastetut ovat.

Mutta yhtä puuttuu sinulta vielä. Totiseen Uskoon kuuluu kolme asiata: tunnus-

tus, suostumus ja luottamus. Meidän pitää tietää, mitä meillä on uskottavana ja sentähden tutkimaan Raamattua, sillä Jumalan Sana on lähde josta oikeata tietoa ammunnetaan. Meidän pitää myös totena pitää, mitä Raamattu meille todistaa, kaikkeen sydämestämme suostua, ja Jumalan Sanan lupaukset Kristuksesta omistaa. Wihdoin pitää meidän kaikkeen luottaa, mitä Sana sanoo eikä pienimmästikään epäillä. Mitä auttaa sinua tunnustus, mitä suostumus, jos sinulta puuttuu sydämmellinen luottamus? tämä saattaa sydämmeen pyhän ilon, sisällisen kiittolisuuden ja palawan rakkauden, josta tulee totinen kuuliaisuus ja kaikinaiset hyvät työt. Luottamus puuttuu sinulta. Sinun pitää sydämmestä luottaa, että Isä armahdaa sinua, ja osottaa sinulle paljon hyvää, että Poika sinut totisesti lunastanut on kaikista synnistä, kuolemasta ja perkeleen wallasta, ja että pyhä Henki pitää sinua wahwana Uskossa loppuun asti; ja tainlaisessa luottamuksessa pitää sinun pyhydestäsi iloita, syntiä vastaan totia, autuaallisesti juoksu päättää. Silloin wasta uskot sinä oikein. Sydämmen pitää olla täysi, ennen kuin suu puhuu; työn osottaman, mitä kieli sanoo. Sillä Kristuksessa Jeesuksessa ei kelpaa ympärileikkaus, eikä esinahka mi-

tään, waan Usko joka Rakkaudessa työtä tekee.

4. Minä uskon Jumalan päälle, Isän, kaikki-waltiaan, Taiwaan ja maan luojin, joka koko maailman ylläpitää ja sitä wiisaasti hallitsee: mitä vielä minulta puuttuu?

Jumala paratkoon, ihmisiä löytyy kyllä, semmenkin nykyisinä aikoina, jotka warsin tätä ensimmäistä, huokeinta Uskonkappaletta epäilewät. Sen he toki jotenkin myönnöttäwät, ettei maailma ole ihan itsestänsä alkuaansa saanut, mutta kuin se ferran luotiin Jumalalta, niin he uskowat sen kulfewan luonnollista kulkua aina edespäin. He tekewät Jumalan kellosepäksi ja maailman kelloksi; kulu kulkee muka itsestänsä ja tekiä katsoo päältä. He tuskin luulewat Jumalan siihen kajoawankaan enämpätä, sillä he pilkkaawat niitä, jotka ihmeitä uskowat. Luonto on heidän Jumalansa, se muka itse ylläpitää itseänsä ja kaikki luodut kappaleet mu'assa. Ihmisen he suowat tekewän, mitä tah- too, sillä he sanowat: ihminen on wapaa, ja jos mitä erinomaista kohtaa, niin se on sattumoit- myöden. Jos ei tapana olisi Jumalata kunnioit- taa, niin olisimat Hänen jo aikoja ajaneet pois tästä maailmasta, sillä Hänellä ei ole muka tääl- lä mitään tekemistä. Sinä inhoat tälläisiä pu- heita ja uskot lujasti, että kaikkein filmät warti-

oitsewat ei luontoa, waan Jumalata, että hän antaisi heille ruo'an ajallansa, ja pitäisi heistä runsasta huolta jokapäiwä; ettei ihmisen teko ole omassa kädessä eikä kenenkän wallassa, kuinka hän köyntinsä asettaisi, waan että Herra kaikki wiisaasti hallitsee ja johdattaa. Siinä sinä te'et oikein.

Mutta yhtä vielä sinulta puuttuu. Siinä uskot, että Jumala on sinun luonut ja sinulle antanut runnin, sielun, silmät, korwat, ja kaikki muut jäsenet; mutta sinä et ole Häntä siitä vielä oikein ylistänyt, että näitä antimiansa Hänen kunniaaksensa käyttänyt, waan olet runniilla, sielulla ja kaikilla jäsenillä paljon syntiä tehnyt. Sinä uskot, että Jumala sinua jokapäiwä runsaasti hoihoo kaikkinaisilla runnin ja elämän tarpeilla: mutta kuitenkin epäilet sinä tarpeen aikana hänen awustansa, ja kysyt: "Mitä pitää minun syömän? mitä juoman? millä itseäni werhoaman?" Sinä uskot, että Herran neuwo on ihmellinen ja että hän kaikki hywin laittaa; mutta et uskalla hänen johdatukseensa, et waella hänen teillänsä ja napsit Puojasi kanssa. Sinä uskot kaikki saawasi Jumalalta ainoastaan hänen Jumalallisesta hywydestänsä ja laupendestansa, ilman omaa ansiotasi ja mahdollisuuttasi, mutta et nöyrytä itseäsi Jumalan edessä, et anna hänen hywy-

tersä wetää sinua parannukseen, et palvelle Hän-
tä että ole hänelle kauliainen. Paranna itseä!

5. Minä uskon että Jumala on oikea Isä ja
armahdaa kaikkia tekojansa, eikä tahdo että
yhätkään ihminen kadotukseen tulisi, mitä
vielä minulta puuttuu?

Tosin on Jumala oikea Isä. Mutta monas-
ti wäärinkäytetään Jumalan Isän Nimi. Ai-
noastaan lapset taitaawat kutsua Jumalata Isäk-
sensä. Mutta niillä on ainoastaan walta Juma-
lan lapsiksi kutsuttua, jotka uskowat Pojan pääl-
le. Jumala armahdaa kaikkia ihmisiä. Hänen
laupentensa on korkeampi, kuin Taiwas, ja awa-
rampi kuin maan ääret. Hän antaa pihat tekoi-
me olla niin kaukana itsestänsä, kuin Taiwas on
maasta. Hän ei suo syntisen kuolemata, waan
tahdo, että hän parantais itsensä ja eläis. Hän
on niin mieluita rakastanut, että hän antoi ai-
noan Poikansa, että jokainen kuin uskoo hänen
päällensä, ei yhä hukkuman, waan iankaikkisen
elämän saaman. Ei yhä Isä rakasta niin
suuresti lastansa, kuin Jumala rakastaa meitä,
sillä kukaan antaa oman poikansa toisen hywäksi.
No hywä! sinä lohdutat itseäsi Jumalan lau-
pendella.

Mutta yhä sinulta vielä puuttuu.
Miksi lohdutat itseäsi Jumalan laupendella? Et-

kos tiedä, että Jumalan hyvyys wetää sinua varannukseen? Mutta sinä wedät näköjään armon synnin peitteeksi ja te'et syntiä armon päälle. Mutta ken armon päälle syntiä tekee, hän rangaistaan armottomuudella. Jumala on tosin laupias, mutta hän on myös vihainen, niin suuri kuin hänen laupeutensa on, niin suuri on myös hänen rangaistuksensa. Niinkuin isä armahtaa lastansa, samate armahtaa Jumalakin pelkäwiänsä; mutta kuin ei tehtäne varannusta, niin hän on miekkansa teroittanut ja joutsensa jännittänyt. Hirmuinen on langeta elävän Jumalan käsiin. Hän on kirjoittawa kaste katumaisille syntisille, mutta kulluttawainen tuli katumattomille. Armo tahtoo ensin kääntää ja sitten antaa elää. Elä heitä toisistansa eroita. Herra sanoo: Niin totta kuin minä elän, ei minulle kelpaa Jumalattoman kuolema mutta että jumalaton kääntyis tiestänsä ja eläis" (Hes. 33: 11).

6. Herran kärsiwällisyyteen perustan minä autuuteni; ja uskon hänen vastaanottawan minua, waikka wiimeisellä hetkellä parannuksen tekisin; mitä vielä minulta puuttuu?

Tosin on Jumalan kärsiwällisyys suurempi kuin ihmisten. Hän odottaa parannustamme yhdestä päivästä toiseen. Jos ei Jumalan kärsi-

wällisyys olisi niin suuri, niin ei maailman enää seisoi. Jumala ei ketään aja pois luontansa, jos ken hänen tykönsä tulee. Warsin rövöärin ristillä saa vielä lupauksen. Ne jotka tulewat yhdennelätöistä hetkellä, saawat saman werran kuin tuliat kolmannella hetkellä. Totinea parannus ei tule koskaan myöhään. Hyvä on, ettäs Herran kärsiwällisyyden autuutenasi pidät, ja luotat Hänen laupeuteensa loppuun asti.

Mutta yhtä vielä punttuu sinulta. Kotsokos o! ihminen ylön Jumalallista hywyttä, kärsiwäisyyttä ja pitkämielisyyttä? Sinun kovuutes ja katumattoman sydämes jälkeen, kartutat sinä wihan itsellesi wihan päiwänä (Rom. 2: 4, 5). Mitä enemmän welkaannutaan, sitä raskaampi on maksu. Mitä kauemmin Jumala kärsii, sitä ankarammin hän rankaisee. Ei Sodomien eikä Jerusalemin kaupunkien tuomio olisi ollut niin kauhea, jos Jumala ei niin kauwan odottanut olisi. Totinen parannus ei tule tosin koskaan myöhään, mutta myöhäinen katumus on harwoin totinen. Meillä on Raamatussa ainoastaan yksi myöhäisen ja kuitenkin tolfisen parannuksen esimerkki mutta monta kauhean lopun esimerkkiä. Sinä sanonet: "Niin minä huomenna käännyn!" Käännyn jo tänäin, sillä ethän tiedä, tokko huomenna elätkän. "Tänäpäiwänä, koska te kuullette

Herran äänen, niin älkäätkä paaduttako teidän sydämmittäne!”

Toinen Uskonkappale.

Minä uskon Jesuksen Kristuksen päälle Hänen ainoan Poikansa meidän Herramme j. n. e.

7. Minä uskon Jesuksen Kristuksen Jumalan ainoan Pojan päälle, joka on tullut maailmaan syntisiä autuaaksi tekemään: mitä vielä minulta puuttuu?

Toisin sanottuna kuuluvat hyvältä. Mutta nykyisenä aikana on kauneitten sanain lammasvaatteen alla monta raatelewaista sutta. Sanoppas: oletko sinäkin samantainen? — Noh minä uskon, että Kristus oli kaikkein viisain, nuhteettomin ja parhain ihminen, niin että hän totuudessa ansaitsee Jumalan ainoan Pojan Nimen, ja että hän opillansa on karkille ihmisille osottanut tien viisanteen ja nuhteettomuuteen, elämällänsä ja krolemaansa pyytänyt heitä itsensä seuramiseen, ja on siis tullut maailmaan heitä ajallisesti onnellisiksi ja iankaikkisesti autuaaksi tekemään. — Hyvä on että näin vapaasti puhut; mutta se ei ollut hyvä, että puhut sillä tavoin, että kukaan taitaa sen toisin ymmärtää. Eihän sinusta saa selvää. Monet taitavat ajatella samaten.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta: Us-

koa. Usko sinulla mahtaa olla, mutta ei kristillinen usko, jos muutoin se usko taidetaan kristilliseksi kutsuttua, joka on vastoin Jumalan Sana. Jumalan Sana osottaa, että Jeesus Kristus on totinen Jumala ja totinen ihminen. Kaamattu antaa hänelle jumalalliset Nimet, jumalalliset ominaisuudet, jumalalliset työt ja jumalallisen kunnian. Jos Kristus ei liene totinen Jumala, niin hän on kaikkein wihelijaisin ihminen. Jos ihminen sanoisi itsestänsä, niinkuin Kristus sanoi: "Minä ja Isä olemme yksi"; "Ken minun näkee, hän näkee Isän"; "Kaikkein pitää tunnustaman Poikaa, niinkuin he Isää tunnustawat;" niin tällaista kutsuttaisi Jumalan pilkkaajaksi, tahti hulluksi. Jos Kristus ei ole totinen Jumala: niin Apostolit owat walehtelijat ja wäärät todistajat, sillä he sanowat, että Kristuksella on nimi joka kaikkia nimiä suurempi on että siihen nimeen pitää kaikki polwet heittänsä kumartaman jotka Taivassa ja maan päällä ja maan alla owat, ja kaikkein kielten pitää tunnustaman, että Hän on Herra Isän Jumalan kunniaksi. Jos Kristus ei ole totinen Jumala: niin on Kristuksen Seurakunta walheelle perustettu, niin on saarnastuoli ja alttari walheen kiwi, sillä Seurakunnan perustus on Usko Jeesuksen, totisen Jumalan ja ijankaikkisen elämän päälle. Sillä Kristus ei ole ainoastaan opilla ja elä-

mällä osottanut meille tien totuuteen ja nuhtettu: muuteen, waan ottannut myös meidän syntimme päällensä, ja wiattomalla piinallansa ja kuolemallansa wapahtanut kaikista synnistä, kuolemasta ja perkeleen wallasta, niin että meillä on waltakin käydä autuuden tietä. Sillä hän on haawoitettu meidän pahoin tekoimme tähden ja meidän syntimme tähden on hän hofuttu, rangaistus oli hänen päällänsä että meillä rauha olisi ja hänen haawainsa kautta olemma me paratut (Jes. 53: 5). Usko tämä, niin sinä tulet autuaaksi.

8. No uskonhan minä, että Jesus Kristus on kärsinyt minun waiwaisen syntisen edestä, ja kuolemallansa minun synnistä ja kuolemasta wapahtanut: mitä vielä minulta puuttuu?

Sywä on, että's sen uskot. Moni ei usko sitäkän. Pube rististä on Suintalaisille pahennus ja Greekkalaisille hulluus. Jär'en kepeus wastustaa sitä, että joku toisen ansiosta autuaaksi tulisi. Mutta jotka eiwät tahtone toisen ansiosta autuaaksi tulla, katsokeot eteensä, mitä he omalla ansiollansa toimittawat. Hejä eiwät pääse mihinkän ennen kuin owat maksaneet wiimeisen ropoin. Ken ei toisen maksuun suostu, hänen täytyy itsensä suorittaa welkansa. Päällisetsi on Sumala

tuomitsewa heitä, että ovat niin huonosti kiittä-
neet häntä rakkaudestaan, ja hänen Poikausa-
kalliin weven halvana pitäneet ja jalkainsa ale tal-
lanneet. Kristuksetta olemma me kaikki hukassa.
Parempi ettemme syntyneetkään olisi. Jeesus on
minun iainoa lohdutuffeni. Hänen lunastuksensa
on lunastuffeni, hänen kärsimissensä wanhurste-
ni, hänen ansionsa autuuteni. Näin uskot sinäkin.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta: Et-
täs uskossa ja rakkaudessa antautuisit hä-
nen omakssensa. Usko katselee Jeesuksen veri-
stä haavoja ja tulee murheelliseksi; hän katsohtaa
Hänen rakkaudesta pakahuneesen sydämehensä ja
ihmettelee; hän näkee Jeesukselta voitettut wiholli-
set ja Taiwan portin awoina ja riemuitsee. Us-
kowa sydän iloitsee Hänessä ja pitää Hänen kaik-
kia parempana. Ilman Jeesusta hän ei mitään
te'e. Uskowa sydän on täynnä rakkautta. Hän
kuolee mieluisemmin, kuin Jeesuksen synnillä uudes-
taan ristiinnaulitsee. Ennen kärsiä pilkkaa ja
häpeätä maailmalta, kuin maailman kanssa elää
Jeesuksen häpeästä. Ennen kadottaa kaikki maail-
man tawarat, kuin pienintäkän osaa Jeesuksen ar-
mosta. Itseni tähden minä en wähyäkän täällä eläsi,
waan ainoastaan rakkaudesta ja kiitollisuudesta Je-
sustani kohtaan. Minä elän, en siltten minä
waan Kristus elää minuissa. Sillä jota

minä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, joka minua rakastanut on ja antoi itsensä minun edestäni" (Gal. 2: 20).

9. Ei mikään minua toki niin suuresti lohduta, kuin Jeesuksen Kristuksen veri, joka meitä puhdistaa kaikesta synnistä; siihen ainoastaan minä luotan: mitä vielä minulta puuttuu?

Jeesuksen Kristuksen Jumalan Pojan veri puhdistaa meitä tosin kaikesta synnistä, sillä se on vuodatettu synnin maksuksi. Kristuksen haawain kautta olemme me parantuneet. Kirouksen puolesta on Kristus tullut kiroukseksi meidän edestämme, että hän meitä kirouksesta pelastaisi. Hän on tullut sovinnoksi meidän syntimme edestä, eikä ainoastaan meidän vaan kaiken maailman syntien edestä. Ei yhdenkään syntisen pidä sitä epäillä, olkoon tehnyt syntiä miten suuresti tabanansa, ettei sovinnon veri häntäkään wäärhydestänsä puhdistaisi. Yksi ainoa pisara Kristuksen werta, on enempi kaiken maailman syntijä. Toiwottawa olisi, että kaikki epäilewäiset sielut luottaisiwat tähän weroon. Se on Kristuksen pilkka, jos epäillään hänen pyhän werensä waimasta.

Mutta yhä puuttuu vielä sinulta. Sinun pitää wälttämän syntiä. Moni jumma-

laton sanoo: "Kristus on tehnyt kylliksi meidän edes-
tämme sentähden ei meidän tarwitse mitään tehdä;
Kristuksen veri on meidät puhdistanut, sentäh-
den taidamme me tehdä syntiä, niin paljon kuin
tahdomme." He tekewät Kristuksen synnin palveli-
aksi, ja hänen werensä synnin peitteeksi. Mutta
jotka ehdollisesti syntiä tekewät, niillä ei
ole enää yhtään uhria syntein edestä, waan
hirmuinen Tuomion odotus, ja tulen kii-
waus, joka wastakoiset syöpä on (Hebr.
10). Kristuksen veri taitaa sovitaa kaiken maa-
ilman synnit, mutta ei yhtään katumatointa syn-
tiä. Ken Kristuksen werellä itseänsä lohduttaa,
ja kuitenkin rakastelee syntiä, häntä odottaa kau-
hea tuomeo viimeisenä päivänä. Ensin pitää
sydän pyhän Hengen voimalla vehmennettämän
totisen katumuksen murheesen, silloin vasta tai-
taa Kristuksen veri olla sille lääkitsewäisenä woi-
teena. Päästäis lammasta ei pidä ilman katkeria
ruohoja syötämän, eikä Uskon päästäistä ennen
wietetämän, kuin pahundenja petoksen hapantainina
on heitetty ulos. Jos me wälkendesä wael-
lemme, niinkuin hänkin wälkendesä on,
nii meillä on osallisuus keskenämme, ja
Jesuksen veri puhdistaa meitä kaikesta
synnistä (1 Joh. 1: 7).

10 Minä olen luja siinä, että ainoastaan Usko
 on wanhurskaaksi tekee: mitä vielä mi-
 nulta puuttuu?

Perustus on hyvä, jos siinä waan taidat
 lujana sillä pysyä. Ken ei tahtone hiekalle au-
 tuuttaansa perustaa, hän ei taida muuta perustusta
 laskea, kuin tämän. Mutta onpa nykyiseen ai-
 kaan paljon senlaisiaki mielettömiä ihmisiä, jotka
 mieluisemmin hiekalle kuin kalliolle rakentawat;
 muttakeidän huoneensa kufistuu. Elävästä us-
 kosta ja tofifesta wanhurskaudesta nykyään wa-
 hän huolitaan. Nyt sanotaan siwollisuutta autuu-
 den tieksi, eikä paljoa mainitakaan siitä Uskosta
 kuin Paawalilla ja Lutheeruksella oli. Suokoon
 Jumala, että kulkisimat siwollisuudentki tietä, mut-
 ta he puhuwat paljon, eiwätkä te'e mitään. Ja
 etteiwät he mitään te'e, tulee siitä, te teiwät he
 usko, sillä Herra sanoo: "Ilman minua ette
 taida mitään tehdä." Jos Paoli olisi an-
 nettu eläväksi tekemään, niin tosin wan-
 hurskaus tulis Paista. Mutta Raamattu
 on kaikki sulkenut synnin ala, että lupaus
 annettaisi uskon kautta Jesuksen Kristuk-
 sen päälle uskowaisille (Gal. 3: 21, 22).
 Hyvät työt owat Jumalalle otolliset; mutta kuin
 ei ole yhtään joka hyvää tekee (Rom. 3.), ja
 me kaikki olemme syntisiä, eikä meillä ole mitään

feruskattawaa Jumalan edessä, taidamme me py-
 sywäiset olla Jumalan edessä uskon kautta sen
 päälle, joka jumalattoman wanhurskaaksi tekee.
 Ken muutoin tahtonee autuaaksi tulla, hän pet-
 tää itsensä; minä en wuowaa, sinä et myöskän.

Mutta yhtä puuttuu sinulta vielä: Glä-
 wätä uskoa. Dikeat Kristityt sanovat Apos-
 tolin kanssa: "Niin me sen siksi pidämme,
 että ihminen tulee wanhurskaaksi Uskon
 kautta ilman Lain töitä" (Rom. 3. 28). Us-
 kofullattu sanoo samate ja pettää itsensä. Miksi
 niin? Hän pitää uskona sen, mikä ei ole usko. Usko
 on Jumalan työ. "Se on Jumalan työ, että
 te uskotte hänen päällensä, jonka hän lä-
 pettänyt on" (Joh. 6: 59). Mutta Jumala
 ei waikuta pahassa sielussa. Saatana waikuttaa
 uskottomissa lapsissa. Siinä ei ole uskoa,
 kussa synti hallitsee. Lutheerus sanoo: "Dikea
 usko on eläwä, waikuttawa, woinakas kappale,
 niin että sen on mahdotoin olla hywää tekemättä.
 Dikea usko ei ole koskan ilman hyviä töitä. Us-
 ko ilman hyviä töitä on petollinen luulo uskosta,
 ruumis ilman elämätä. Sillä niinkuin ruumis
 ilman henkeä on kuollut, niin myös on Usko il-
 man töitä kuollut (Jac. 2: 26). Työt ovat us-
 kon sinetti. Todistus ilman sinettiä on mitätöin,
 samate on usko ilman töitten sinettiä mitätöin Ju-

malan tuomiolla. Hyvät työt wakuuttawat sinua, jos sinulla oikea ja elöwä usko on. Koettele siis itseäsi.

11. Minä en luota omaan ansiooni, waan ainoastaan Jumalan armoon, mitä vielä minulta puuttuu?

"Armosta te oletta autuaaksi tulleet, Uskon kautta, ja ette itse teistänne: Jumalan lahja se on" (Ephes. 2: 8). Armosta ovat hengelliset lahjat ansaitut; armosta ne meitä vastaanotetaan. Mutta jos se on armosta, niin ei se ole töitten ansiosta. Inhimillinen ansio kelpaa Jumalalle eikä ihmisille. Mitä meillä on, se on Jumalalta. Jumalan armosta minä olen, mikä minä olen. Keryläinen ei taida muutamilla loppeloillansa ostaa Runinkaalta maita ja tiluksia; sitä wähemmin taidamme me ansaita Jumalan waltakuntaa töillämme, sillä ne ovat pahat. Kaikki ilmaiseksi ja armosta! tämän sinä uskot.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta: Röyhryttä. Sinä sanot tosin: "Kaikki armosta!" mutta sinä tehot töilläsi, ylistät neroasi ja kertelet ansiotasi ihmisille. Dikean käden ei pitäisi tietää, mitä wasen tekee, ja kuitenkin ilmoitat sinä jokaiselle mitä hywää sinä tehnyt olet. Sinä sanot tosin: "Ei töitten ansiosta!" mutta

sinä et siedä töitäsi halveksittavan. Sinä et kärsi yhtään pilkkaa; ja ken sinua moittiinee, ken syntisi paljastanee, ei ole enää sinun ystäväsi. Sinä sanot tosin: "Jumalan armosta minä olen, mikä minä olen!" mutta kuitenkin arvelet itsestä jotakin olevan, sillä halveksit toistasi, ja tahdot olla muita parempi; olet itseväinen ja tahtosi pitää muttten lakina olla. Työt osottavat toista, mitä suur sanoo. Armon, josta kerkaat, pitää tuleman suusta sydämeen, ja osottaman hedelmänsä. Jumala ei tahdo kellenkän tarita turhaan armoansa. Armo pitää tunnettaman nöyryydessä, vastaanotettaman Uskossa, ja käytettämän hywisä töissä. Silloin taidat sinä Apostolin kansa sanoo: "Jumalan armosta minä olen, mikä minä olen, ja hänen armonsa ei ole ollut turha minusa."

Kolmas Uskonkappale:

Minä uskon Pyhän Hengen päälle, yhden pyhän Kristillisen Seurakunnan, pyhain ihmisten yhteyden, syntein anteeksi saamisen ja iankaikkisen elämän.

12. Minä uskon pyhän Hengen väälle, joka meitä Ewangeliumin kautta kutsuu, lahjoilansa walaisee, pyhittää ja Jesuksen Kris-

tuksen tykö wetää ja oikeassa Uskossa pi-
tää: mitä vielä minulta puuttuu?

Minä ylistän sinun uskoasi. Näinä aitoina
on monen muun mu'assa myös Usko pyhän Hen-
gen päälle hyl'ätty. Sentähden että pyhää Hen-
teä niin aivan halwefiitaan, niin yltataan us-
koaki hänen päällensä, ettei muka häntä pel'ätä
tarwittaisi. Inhimillistä voimaa pidetään niin
suurena ja sen ohessa huolitaan niin wähän to-
tisesta pyhydestä, ettei luulla pyhän Hengen
apua tarwittawankan, ja sentähden ei hawaita,
miksi hänen päällensä uskottaman pitää. Jos
wielä Jumalan Sanaa jossa kussa arwossa
pidetään, niin tosin jaaritellaan Jumalan Hen-
gestä, mutta kuin sillä ei ymmärrettäne tawal-
lista Jumalan voimaa ja waitutusta, niin ku-
l'etaan niin etääksi ihmisjumaloittamisessa, että
inhimillinen siwotapa ja muut ulkonaiset hy-
wät asetukset pidetään Jumalan Hengen laitok-
sina ja waitutuksina. Ei olla hawaittu eikä tah-
dota hawaita pyhän Hengen waitutuksia sydäm-
messä, eikä silmäillä mitä hän jo waituttanut
ja ainaki vielä waituttaa Kristillisessä Sen-
rakunnassa; kuinka siis uskottaisi hänen päällen-
sä? "Tuonnollinen ihminen ei ymmärrä mit-
tä kuin Jumalan Hengen owat; se on hä-
nelle hulluus eikä taida käsittää, sillä

ne hengellisesti tuomitaan." Sinä sanot uskowasti Pyhän Hengen niinkuin totisen Jumalan päälle, joka ulostäypti Isästä ja lähetetään Pojalta kaikkia ihmisiä kutsumaan, walaisemaan ja pyhittämään.

Mutta yhtä puuttuu sinulta vielä: Uskon woima. Sinä uskot Pyhän Hengen kaikkia ihmisiä Ewangeliumin kautta kutsuwan, mutta sinä et kuule eikä seuraa hänen kutsumustansa. Sinä uskot, ei kenenkään taitawan tulla Jumalan waltakuntaan, syntymätä wedestä ja Hengestä, mutta sinä et ole vielä mikään uusi luontokappale. Sinä uskot Hengen todistawan, että me olemme Jumalan lapses, mutta sinä et ole kuullut eikä saanut hänen todistustansa; sinulla on vielä orjallinen henki, eikä lapsellinen henki, joka huutaisi: Abba, rakas Isä Sinä uskot pyhän Hengen walistawan, mutta itse waellat vielä yimeydessä. Sinä uskot hänen pyhittäwän, mutta et ole antanut pyhittää itseäsi häneltä, ja käytöksessä ei nähdä Hengen hedelmiä. Sinä uskot, Jumalan Hengen auttawan heikkouttamme ja rukoilewan edestämme sanomattomilla huokauksilla, mutta sinä et rukoile hänen apuansa. Sinä saatat pyhän Hengen murheelliseksi sydämmeesi ko-wuudella ja liballisella mielelläsi. Salli Pyhän Hengen rangaista sinua ajoissa, ettei sinulle lä-

wisi, niinkuin ensimmäiselle maailmalle kävi. Sil-
lä joka lihassa kylwää, se lihastansa tur-
melluksen niittää; mutta joka Hengessä
kylwää, se Hengestä iankaikkisen elä-
män niittää.

13. Minä olen Kristillisen Seurakunnan jäsen,
jonka Jumalan Henki perustanut on: mi-
tä vielä minulta puuttuu?

Käiketi on Kristillisen Seurakunnan perus-
taminen Pyhän Hengen työ. Sillä tämä Seu-
rakunta perustettiin silloin kuin Pyhä Henki Hel-
luntaina wuodatettiin Apostolien päälle, ja sikä-
li kuin hän koko Kristikunnan kutsuu, kokoo, wa-
laisee, Jesuksen työ wetää ja oikeassa Us-
kossa pitää, sikäli hän on myös Seurakunnan
ylöspitäjä ja enentäjä. Suuri armo on elää si-
nä Seurakunnassa, kussa hän vaikuttaa. Oikeu-
della sinä siitä tersetätkin, sillä monet eiwät siitä
ensinkään huoli. He owat Seurakunnassa, ollen
sinä syntyneet. He eiwät ole siitä saaneet muu-
ta kuin kasteen, ja kuin he ei lapsuudessaansa oli-
si saaneet kastetta muitten huolesta, niin wau-
raammaksi tultuaan itse eiwät siitä ensinkään huolisi.
Sillä he halwetäiwat kaikkia Seurakunnan anti-
mia. He eiwät kuule Sanaa, jota sinä saarna-
taan; eiwät nautitse Sakramenttia, joita sinä
la'etaan, eiwät pidä yhteyttä, joka sinä sääetty

on. Seurakunnan täytyy heistä valittaa: ”Minä olen lapsia kasvattanut, mutta he ovat minuista luopuneet!” Sinä et ole näitä luopuneita eikä halweksi Jumalan Sanaa ja pyhiä Sakramenttia. Se on ylistettävä asia.

Mutta yhtä puuttuu sinulta vielä. Siinä et ole pyhäin ihmisten yhteydessä. Siinä seisot vielä esihuoneessa, eikä ole vielä kunnikaalliseen hääsaliin sisälle astunut. Mutta ne jotka seisovat ulkona, eivät saa häawaatteita, eivätkä syö eikä juo sitä herkullista ruokaa, joka heille valmistettu on. Pyhäin yhteys on morsian, kunnikaan tytär waatetittu kulta-kaunistuksilla (Ps. 45); näkyvä Seurakunta on morsiamen johdattaja. Ainoastaan morsian kihlataan sulhaisellensa. Siinä ei ole kyllä, ettäs Kristillisessä Seurakunnassa syntynyt, Jesuksen Nimeen kastettu olet, kuulet Jumalan sanaa ja nautitset Sakramenttia; Pyhän Hengen pitää sinut uudesta synnyttämän, sinun pitää tulla kastetuksi Pyhällä Hengellä ja tulella, Jumalan Sanan pitää tuleman woimakkaaksi sinussa, Ehtoollista pitää wietettämän Hengessä Jesuksen kanssa, — wanha pitää kuluman ja kaikki uudeksi tuleman; sitten saat sinä pyhän weljellisen suunnannon, siinoin olet sinä tullut Zionin wuorelle ja elävän Jumalan kaupunkiin, taivaalliseen Jerusalemiin esikoisten Seurakunnan

tygö, jotka Taimaisfa kirjoitetut owat (Hepr. 12: 22, 23). Neuse siis ylös ja kiruhda! Ilkä odottaa; hääfali on kaunistettu, laikki on walmiina! Sinua waan puuttuu!

14. Minä ajattelen alati loppuani, uskon myös ruumiin ylösnousemista ja ijankaikkista elämää: mitä vielä minulta puuttuu?

Tosin on ihmiselle suuresti tarwe alati muistaa loppuansa. Elämän pituus on tietämätön, mutta kuolema on kunkin ihmisen osa. Siinä se liitto pysyy: "Ihminen, sinun pitää kuoleman." Ihmiselle on pantu, kerran kuolla, ja sen jälkeen tuomio. Monet tosin muistawat loppuansa, mutta kuitenkin sanowat: "Syököämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme." He luulewat, kuhun puu kaatuu siihen se jääpikin. He etsiwät tunniata häpeäsäänsä. He eiwät ainoastaan luule olewansa ei paremmat luontokappaleita, waan vielä kehuvat sitä. Mahdotoin on saattaa heitä efsymyksestäänsä, sillä he eiwät tahdo uskoa, mitä omatuntonsa heille selkiästi todistaa. Mutta ne jotka vielä uskonewat sielunsa kuolemattomuutta, eiwät wähintäkän tahdo tietää ruumiin ylösnousemisesta. Se on kuin loukkauskiwi heidän jär'elle, että joka haavalle hajonnut tomu taas koskaan yhdistyisi. Mutta eikös maahan kylwetty nisun jywä

kuole, ennen kuin hän elpyy. Jumala antaa hänelle ruumiin, niinkuin hän tahtoo (1 Cor. 15: 36, 38). Jumalalle ei ole mitään asia mahdotoin. Sinä uskot sen ja te'et hyvin sinä.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta: Valmistusta kuolemaan. Meidän elämämme loppu ei ole viimeinen loppu Meidän pitää kaikkien ilmestymän Kristuksen tuomioistuinten eteen, saadaksemme lakin sen jälkeen, kuin eläisfänsä tehnyt on. Sinä ajattelet kuolemata, mutta ei tuomiota. Sinä et pelkää rangaistusta, etkä laita pelossa ja wayistuksella että autuaaksi tulisit. Sinä sanot: Rauha on, ei ole hätääkän, ja kadotus tulee äkisti, sinun ylitse, niinkuin raskaan waiman tipu, ja sinä et taida pa'eta. Etkäät pettykö, Jumala ei anna itseänsä pilkata. Pyhyen ilon perästä seuraa ijanikaikkinen itku; kuin kerran on sselu kadotettu, niin ei sitä enää pelastaa taideta. Waarallinen on leikitä ijanikaikkisuuden kera. Usko ylösnousemuksesta pitää sinua johdattaman parannukseen, ja parannus sen tygö, joka on elämä, ja joka antaa ijanikaikkisen elämän niille, jotka hänen päälensä uskovat. Mutta ainoastaan ne jotka loppuun asti totisessa parannuksen harjoituksessa ja Uskossa pysyvät, tulevat autuaaksi. Ole uskollinen kuolemaan asti, nitu minä sinulle elämän kruunun annan, sanoo Kristus.

Kolmas Pääkappale.

Isän meidän

Rukouksesta.

Näin teidän pitää rukoileman: Isä meidän joka olet Taiwaisa. Pyhitetty olkoon sinun Nimes. Tähestyköön sinun waltakuntas. Olkoon sinun tahtosi niin maassa kuin taiwaisa. Anna meille tänäpäiwänä meidän jokapäiwäinen leipämme. Ja anna meille meidän welkamme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän welwollistemme. Etä johdata meitä kiusaukseen. Mutta väästä meitä pahasta. Sillä sinun on waltakunta, wioma ja kunnia nyt ja ijankaikkisesti. Amen. (Matth. 6: 9—13).

Ensimmäinen kysymys:

Minä yidän rukouksen pyhänä Kristillisenä welwollisuutenani, enkä unhotta yhtenäksän aamuina ja iltana rukoilla tawallisesti: mitä vielä minulta puuttun?

Jopa olisi warsin huonosti kansasi laita, jos sinä et pitäisi rukousta kristillisenä welwollisuutenasi. Eapši, joka ei kostaan tahtosi wanhempiensa puhua, ei ansaitisi lapseksi kutsuttaa. Ja kuitenkin on senlaisiakin ihmisiä, jotka eivät hyvää sanaa waihda Luojansa ja elämänsä Isän kanssa, joka jokapäiwä runsaasti siunaa heitä

kaikkinaisilla ruumiin ja elämän tarpeilla. Jos he hyvää saavat, niin he eivät kiitä Häntä, jos he hänen apunsa tarvitsevat, niin eivät rukoile Häntä. Koska hän äärettömästi kärkevällisyydestänsä ja pitkämielisyydestänsä antaa pahoillevin ihmisille ilman heidän rukoistansa, niin ajattelevat, mitä meidän pitää rukoileman? He luulevat kaikki käyvän tavallista kulkuaansa maailmassa; jos rukoillaan eli ei, niin se on yhtä kaikki. Tämä on kiittämättömyys, Jumalan ylenkatse ja Jumalan pilkkaaminen. Kyllä aika tulee, jona rukoilevatkin Jumalata, mutta silloin hän ei heitä enää kuule, koska hän tähän asti on turhaan ollut valmis kuulemaan heitä. Sinä rukoilet, ja keräät, ettäs jokapäivä kahdesti rukoilet.

Mutta yhtä puuttuu sinulta vielä. Kahdesti eli kolmesti on vähä. Rukoilkaat lakkaamata. Rukous ei ole mikään isännän palvelus, jota pitäisi määrättyinä aikana ja hetkenä toimitettaman. Oikea rukous on sydämmen kanssavybe Jumalan kanssa. Saada kuningasta puhutella, pidetään armona. Suurempi armo on tohtia kunakin hetkenä puhella kuningasten kuningaan kanssa. Viisas käyttää tätä tilaisuutta niin useasti kuin mahdollista on. Sinä sanonet: "Minun pitää myös työtä tekemän." Rukous

ei estä työtä, eikä työ rukousta. Ken aamulla oikein rukoiltuaan rukoilevaisella sydämellä työhönsä menee, ja Jumalan Armesssä Jumalan kunniaksi työn toimittaa ja kiitoksiellä päättää, hän on sen käskyn täyttänyt: "Rukoilkaat lakkaamata." Rukoukseen ei tarvita aina huulia ja käsiä. Jumala katsoo sydämeen. Ne jotka häntä rukoilevat, niitten pitää Hengesssä ja totuudessa häntä rukoileman. Uskovaisten koko elämä on rukous. Minun Jumalani, päiväällä minä huudan, enkä yölläkän warkene (Ps. 22: 3). Sentä)den rukoilkaat joka aika kaikella rukoilemisella ja anomisella Hengesssä, ja siinä walwoikaat kaikella ahkeruudella ja rukouksella (Ephes. 6: 18).

2. Waikka minä en alati rukoile, niin päätökseni on: "Eyhästi ja hartaasti!" mitä vielä minulta puuttuu?

Niillä, jotka eivät hartaasti rukoile, on tosin tapana muutamalla sanalla sanoa rukouksensa Jumalalle. Mitä lyhyempi rukous, sitä ihanampi heidän mielestä, kuinhan waan pikemmin sitä irti pääsivät. Warsin Isämeidän rukoustin on monesta pitkä; neljäs rukous on mielestänsä kaikkein parhain, kuin siinä leiwästä mainitaan, ja ajatukset kulkewat leiwästä pöytään, taloon, huoneeseen ja kaikkeen maailmaan. Mutta minä en

pitkiäkän rukouksia suuresti puolusta. Herra sanoo: "Teidän ei pidä oleman paljopyhuwaiset, niinkuin pakanat, sillä he luulewat paljon yuheensa tähden heitä kuultawan." Mitäpä auttaa pitkät puheet, kuin on wähän sydämessä? Parempi siis lyhyesti ja hartaastt! — Sinä selaillet pitkiä rukouksia kirjasta, etkä lakkaa ennen kuin olet lopussa; mutta mitäs siitä, silmäsi luulewat, sydän ei; se on tosin pitkästi, mutta pahasti rukoiltu. Sinä ottanet lyhyen rukouksen esiin ja höpötät sen liukkaasti loppuun, mutta kielestäsi liikkuu, sydän siitä ei mitään tiedä; se on wähän ja huonosti rukoiltu. Sinä mahtanet wähän eli paljon rukoilla.

Ohtä puuttuu sinulta vielä: Dikein rukoilemista! Sinä sanot tosin: "lyhyesti ja hartaastt!" Onkohan jälkimäinen sanasi niin tosi kuin edellinen? sinä rukoilet lyhyesti, ettei sinulla ole aikaa pitkään rukoilla. Sinulla ei ole aikaa, että pääsi on täynnä maallisia asioita. Minä pahoin luulen ettet, maallisten ajatusten kietoesä, ota waaria lyhyestäkän rukouksesta. Silloin rukoillaan oikeen, kuin sydän ja suu owat yhdistettyinä. Sydämen pitää olla tyhjänä kaikista maallisista, syntisistä himoista, mutta täynnä uskoa ja Kristuksen rakkautta, se on Jumalalle otollinen. Meidän pitää nostaman pyhät kädet paitsi wihaa ja

epäilystä, sillä "teidän pahuutenne eroittawat teidän ja Jumalanne toisistaan. Teidän kätenne ovat täynnä werta, sentähden minä teitä en kuule. Kääntykääät siis, ja eroittakat pahuus itsestänne" (Jes. 1). Mutta jos joku syntiä tekee, niin meillä on edeswastaja Isän tykönä, joka wanhurskas on. Wapauttoisia syntisiä Jumala ei kuule, mutta katuwaisten rukois kuullaan Jesuksen Nimen kautta. Meidän nimemme karkuu huonolta Jumalan korwista; mutta Jesuksen nimi on hänestä ihana haju. Ken omassa nimessänsä astuu Jumalan eteen, tulee häpiään; mutta Jesuksen Nimesä tulee kufin kuultuksi. Meidän pitää pukeutuman äskensyntyneitten pukuun, jos me tahdomme saada taiwaallisen Isän sunauksen. Mitä ikänäns te anotte Isältä minun nimeeni, niin hän antaa teille (Joh. 16: 23). Mitä suurempi usko tämän nimen päälle, sitä suurempi lahja. Raitti, mitä te rukoilette, uskokaat, niin te saatte. Hartaasti rukoilla, pyhäällä mielellä rukoilla, uskossa rukoilla, on oikein rukoilla. Te'e niin!

3. Jos minä mutoin en taida paljon rukoilla, min rukoilenhan toki Isämeidän kunnollisesti: mitä vielä minulta puuttuu?

Kuinkin Kristityn pitäisi oikeestaan omilla sanoillansa rukoileman. Kuin lapsi tahtonee leipä-

palaa, niin ei hän tahtoansa kure Isälle kirjasta, eikä ulkoa opitulla puheella. Hän puhuu, miten hänelle mieleen pistää. Meidän pitäisi rukoileman Jumalata, niinkuin lapsi rakasta isäänsä rukoilee. Ettei min monet Kristityt tätä taida, tulee siitä, että heidän mieltensä on wieraantunut Jumalasta, eivätkä ole Uskon kautta saaneet lapsuuden Henkeä, joka huutaisi: Abba, rakas Isä! Kuitenkin tulee meidän ahkeroida ehkeessä kammiossamme wapaasti Jumalata puhutella. Dn-ruwa tarvitsee kainalosauvoja. Walmitt rukoukset owat sauwana mille, jotka eivät tykene omin awuitt menemään Jumalan tykö. Parempi on mennä sauwainki nojassa, kuin ei ensinkään. Ja jos et taida monia rukouksia, niin hyvä on, kuintihan Isämeitääkin rukoilet, sillä sen on Herra itse meille opettanut. Siinä on kaikki mitä me rukoilla tarvitsemme. Ei yksikään ihminen taida niin täydellistä rukousta tehdä. Sinä rukoilet täydellisintä rukousta.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta. Sinä et rukoile hartaudella. Ei yksikään muu rukous ansaitse suuremmalla hartaudella rukoiltaa, kuin Isämeidän rukous, mutta kuitenkin ei yhtään rukousta rukoilla niin lewäperäisesti kuin tätä. Kun heiltä kysyttäne, mitä rukoiliwat, niin eivät tiedä mitään wastata. He pitäwät sitä welhohö-

pötyksenä, jonka lu'ettua sen luulevat tekewän ihmeellisiä töitä. Mutta elä pety; Jumala ei anna itseänsä pilkata. Hän ei ainoastaan ei kuule sinua, vaan waatiipa sinut tiliatetkoon, että hänen nimeänsä turhaan lausunut olet. Ne jotka ilman hartautta ovat Isämeitä rukoilleet tuomitaan kadotukseen viimeisellä tuomiossa, silloin ei anta anominen: "Päästä meitä pahasta!" Sillä tämä niin usein wäärinkäytetty rukous on jo silloin woimaton.

Esipuhe:

Isä meidän, joka olet Taiwaissa:

4. Minä kutsun Jumalata Isäseni kaikesta sydämestäni, enkä tahtoisi koskaan turhaan lausua hänen pyhää Nimeänsä: mitä vielä minulta puuttuu?

Ne jotka koko Isämeitä ilman hartautta rukoilewat, ajattelewat samate esipuhetta kuin ensimmäistä rukoustaikin häpöttäissänsä. He sanowat: "Isä meidän, joka olet Taiwaissa!" mutta unhottawat kuitenkin Jumalan isällinen rakkauden, kuin myös Taiwaan, kussa hän asuu, joka on oikea Isä kaikkein ylitse, kuin Taiwaassa ja maassa lapsiksi kutsutaan. He sanowat:

"Pyhitetty olkoon sinun Nimesi!"
mutta ennen kuin he tämän owat suustansa las-

teneet, ovat he jo Jumalan Nimen turhaan lausuneet, koska he ilman hartautta rukoilevat. Sinä et tahdo turhaan lausua Jumalan Nimeä, sillä sinä uskot, Herran ei jättävän sitä raukaisuksena, joka hänen Nimensä turhaan lausuu. Sinä sanot kaikesta sydämestä: ”Isä meidän, joka olet Taivaassa!”

Mutta yhtä vuuttuu sinulta vielä: lapsen oikeutta. Ei yhdelläkään ole oikeutta kutsua vierasta isäksensä. Sinä kutsut Jumalata Isäksesi, etkä ole hänen lapsensa. Kaikki ihmiset ovat tosin Jumalan luotuja, mutta ei hänen lapsiansa. He ovat kaikki poikenneet, ja heillä on ainoastaan armottomuus ja viha odotettavana. Mutta Jeesus on tullut sovinnoksi meidän ja koko maailman syntein edestä. Niille, jotka hänen vastaanottavat, antaa hän voiman Jumalan taysiksi tulla, jotka uskovat hänen Nimensä päälle, jotka ei werestä eikä lihan tahdosta, mutta Jumalasta syntyneet ovat (Job. 1). Ne jotka eivät uskossa Jeesuksen päälle ja Hengestä syntyneen kautta ole vastaanottaneet Jumalan lapsuutta, he tekewät syntiä kutsuessansa Jumalata Isäksensä, he eivät taida myös tehdä sitä totisella luottamisella, sillä Jumala on heitä vastaan. Sinä lausut turhaan Jumalan nimeä, jos epäillen ja kääntymättömänä

tutsut Jumalata Isätsesi. Sillä joka toisin opettaa ja elää, kuin Jumalan Sana neuwoo, se häpäisee meidän se'assamme Jumalan nimen. Ka wahda, ettei Jumalan wanhurskaus jo ajassa kohtaisi sinua, ja rankaisi sinua koko maailmalle estuwaksi, ettäs hänen nimeänsä turhaan lausunut olet.

Lähestyköön sinun waltakuntasi.

5. Ei tukaan taida suuremmasti halawoida Jumalan waltakunnan lewenemistä jokapaikassa, kuin minä: mitä wielä minulta puuttuu?

Waltakuntia on kaksi: Jumalan waltakunta ja Saatanan waltakunta. Jälkimmäisessä waltakunnassa oliat eiwät tosin huoli Jumalan waltakunnan lisääntymisestä, wieläpä estäisivät sitä, jos taitaisivat. Tosin he rukoilewat myös: "Lähestykön sinun waltakuntasi!" mutta he rukoilewat itseänsä vastaan, sillä kuin Jumalan waltakunta tulee, niin se on heille turmioksi, sillä he tuomitaan. Sinä et ole senlainen, joka estäisit Jumalan waltakunnan enenemistä, waan suot kaikesta sydämestäs, että se lewenesi kaikkiin maan paikkoihin. wieläpä ko'et itsekkin woimias myöten olla sille eduksi. Sinä olet Lähetys- ja Wylia-Seurojen jäsen; sinä ja'at kaikenlaisia jumalisia kirjjoja; ja kussa waan tilaisuus on kehoitat muitakin kristilliseen mieleen ja elämään. Se on ylitestäwä.

Mutta yltä puuttuu sinulta vielä: omaa parannustasi. Sinä saarnaat muille, ja olet itse tuomittava. Sinä suot ja vaikutat, että Jumalan valtakunta jokavaikeaan tulisi, että ahkeroi, että se sinunkin tykösi tulisi. Sinä tahdot, että muut kääntyisivät, ja elät itse synnissä. Muissa sinä enennät Jumalan, itsesäsi saatanan valtakuntaa. Mutta Jumala sanoo: "Miksi ilmoitat minun säätyjäni ja otat minun liiton suulles; ettäs kiritusta vihaat, ja heität minun sanani takas!" (Ps. 50: 16, 17). Kufin on itseänsä lähinnä meitä. Kukoile Jumalata antamaan itselles Pyhää Henkeänsä, ettäs hänen armostansa uskoisit sydämestäs hänen Sanansa, ja niin tässä maailmassa jumalisesti ja sitten Taiwassa iankaikkisesti eläisit. Wäkewät periwät Taiwaan valtakunnan itsellensä. Työnäi Jumalan valtakuntaan rukouksella ja walituksella, uskolla ja rakkaudella; Jumalan armo on olewa sinun kaussasi ja hänen armonsa on sinussa heikossa wäkewä. Ja jos tällä tavalla olet täällä päässyt Armon valtakuntaan, niin olet terran pääsewä Kunniantin valtakuntaan.

Eapahdukoon sinun tahtosi niin maassa kuin

Taiwaassa.

6. Minä olen kaikkeen tyytyväinen mitä Jumala minulle antaa, ja sentähden rukoilen

nöhryydessä: "Tapahdukoon sinun tahtosi!" mitä vielä minulta puuttuu?

Niitä on monta, jotka sanovat: "sinun tahtosi tapahdukoon!" mutta harvat ovat, jotka täydellä todella tahtovat Jumalan tahtoon tapahduwan. Tosin on Jumalan mielestä yhtä, josko tahdomme eli ei hänen tahtoansa tapahdumaan, sillä kaikki tapahtuu mitä Hän tahtoo. Mitä huolii jalopeura mehiläisen eli kotta kärpäisen tahdosta! Mutta siitä hawaitaan sydämmen hulluus, joka tahtonee kaikkiwaltiaan waltaa wastustaa. Moni arwelee kiusata Jumalata muuttamaan mieltänsä. Mutta woi sitä, joka riitelee Luojansa kanssa, sawiastia sawenwalajan kanssa! (Jes. 45: 6). Heidän pitää tyhjäksi raukeeman, ja ne, jotka sinun kanssasi riitelewät, pitää hukkuman (Jes. 41: 11). Ken Jumalan tahtoa vastaan sotii, hän saattaa itsellensä suuremman wahingon, sillä hän ei ainoastaan ei mitään saa aikaan, waan myös lankeaa elävän Jumalan käsiin. Jumalattomat rukoilewat itseänsä vastaan sanoessaan: "Tapahdukoon sinun tahtosi!" sillä jos Jumalan oikea tahto heissä tapahtuissi, niin he heti wajoaisiwat kadotukseen. Sinä, olet tyytyväinen siihen mitä Jumala antaa, olkaan hyvää eli pahaa: hyvä on!

Mutta yhtä sinulta vielä puuttuu. Siinä siedät Jumalan tahtoa, mutta et tee sitä. Ken sanonee: "Tapahtukoon sinun tahtosi!" hänen pitää myös ahkeroida, että häneltä itseltänsä sekä muilta Jumalan käskyt ja tahto täyttykseen tulisivat. Ihmisen sydämen aivoitus ja ajatus on tosin paha hamasta nuoruudesta, maailma ei suo muuta kuin pahaa, eikä saatanaan tarkoita muuta kuin, että me pahaa tekisimme. Jos Jumalan tahto pitänee tapahtua, niin meidän, maailman ja saatanan tahto pitää rikottaman. Mutta uiinkuin itsestämme emme taida mitään tehdä, niin tosin täytyy meidän totuudella vastustaa omaa lihaamme, maailmata, ja saatanata, mutta meidän pitää myös hartaasti rukoileman Jumalata, että hän meissä lihan himot tukahuttaisi, maailman kiusauksesta pelastaisi ja saatanan päällekarkeamiset turhaksi tekisi, että ainoastaan Jumalan armollinen tahto meissäkin tapahtuisi. Ja että hänen tahtonsa tapahtuisi jokapaikassa niin taivaassa kuin maassa, niin meidän pitää sotia kaikkia ihmisten pahoja neuroja vastaan, jotka vastustavat Jumalan tahtoa, ja rukoilla, että Jumala mokomat häpiään saattaisi, ja Hänen nimensä kaikissa maan ääressä ylistetyksi tulisi.

Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme.

7. Minä rukoilen Jumalata antamaan minulle jokapäiväistä leipää, ja olen tyytyväinen siihen, mitä hän minulle antaa: mitä vielä minulta puuttuu?

Neeljättä rukousta rukoilevat kaikki suurimmalla hartaudella, sillä vaikka eivät mitään muuta haluaisi, niin leipää kuitenkin tahtovat. Mutta moni rukoilee väärästi: "Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme!" He eivät odota, että Jumala heille antaisi kunniallisella tavalla, vaan he ottavat itse, varastaen eli pettäen toistansa, eli kerjäten ilman tarvetta. Mutta mitenkäs Raamattu sanoo: "Varastettu leipä maistaa kullakin makealta, mutta sitten tulee hänelle suu täyteen heinäfirkoja." Toiset oivat varsin ota toisen leipää vääryydellä, mutta he eivät ole kuitenkään tyytyväiset siihen leipään ja verhoon, mitä Jumala heille antaa, vaan tahtovat ko'ota rikkoutta, kunniaa ja kaikenlaisia huvituksia maailmassa. Sinä olet tyytyväinen sillä, mitä Jumala sinulle antaa, ja syöt rehellisesti ansaittua leipääsi.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta: Uskoa. Sinä rukoilet tosin: "Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme!"

mutta sinä et usko, Jumalan antavan sinulle jokapäivä mitä ruumiissi ravinnoksi tulee. Sinä huoleksit ja sanot: "Mitä pitää minun syömään, mitä juoman, millä itseäni waatehittiman?" Sinä et ajattele, että taiwaallinen Isäsi tietää, mitä sinä tarvitset. Sinä nä'et, että hän ravitsee linnut Taiwaan alla ja jokapäivä valmistaa heille ravinnon, waikka eivät kylwä eikä niitä; että hän waatehtii kulkaiset ledolla, waikka he eivät työtä te'e eikä kehrää: ja epäilet kuitenkin, että hän sinulle antaisi jokapäiväisen leiwän, waikkaas kynnät ja kylwät, te'et työtä ja kehräät, ja olet enempi, kuin he, nimittäin ihminen eikä eläin eli kaswu, ja koska Jumala jo ennen on antanut sinulle enemmin kuin kaikki maailman hywyys ja kunnia, nimittäin ainoan Poikansa, niin älä sureksi, etsi ensin Jumalan waltakuntaa ja hänen wanhurskauttansa, ja usko, että muut kaikki sinulle sen oheessa annetaan. Älkääät sureko huominisesta päivästä, sillä kullakin päivällä on suru itsestänsä.

Anna meille syntimme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän welwollistemme.

8. Waikka minä en taida unhottaa, mitä pahaa toinen minulle tehnyt on, niin minä annan hänelle kuitenni anteeksi, ja sentähden uskon

minä Jumalani minulle syntini anteeksi
 antawan: mitä vielä minulta puuttuu?
 Moni rukoilee Jumalalta yhtäikaa syntien
 sekä rangaistusta että anteeksi saamista. Sano-
 essaan: "Anna meille meidän syntimme
 anteeksi, niinkuin mekin anteeksi an-
 namme meidän velvollistemme!" ilmoit-
 tawat he, odottawansa anteeksi saamista Juma-
 lalta, jos itse antawat anteeksi lähimmäisellensä.
 Josin tahtowat he anteeksi saamista Jumalalta,
 mutta kuin he ei tahdo antaa lähimmäisellensä
 anteeksi, niin waatiwat Jumalaa rangaistemaan
 itseänsä, mutta Jumala ei anna itseänsä pilkata.
 Baba palvelia, joka oli Herrallensa welkaa kym-
 menen tuhatta leiwiskää, ja kiristi kansjapal-
 weliatansa sadasta peningistä, ei jäänyt rangaist-
 femata. Tästä on nähtävä, jos emme lähim-
 mäisellemme anteeksi anna, niin ei Jumalan
 meille anna anteeksi. Jos tahdomme Jumalan
 rakkautta nauttia, niin meidän pitää lähimmäis-
 tämmekin rakastaman, ja hänelle sydämmellisesti
 anteeksi antaman, mitä hän meitä vastaan rik-
 koo. Sinä tahdot antaa anteeksi lähimmäisellesi,
 että Jumala sinulle anteeksi antaisi, hywä!

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta:
 että myös unhoitaisit, mitä pahaa
 hän siulle tehnyt on. Ken ei lähimmäi-

sensä syntiä unhottaa tahdo, hän ei ole myös lähimmäisellensä sydämestänsä anteeksi antanut. Ken sydämestä anteeksi antaa, hän ei muistele lähimmäistänsä pahudessa, vaan rakkaudessa. Jos Jumalan ei pidä yhtään syntiäsi muistaman, niin sinunkin pitää kaikki lähimmäisesi rikokset unhoittaman. Kellä oikea tahto lienee anteeksi antaa; hän taitaa myös unhottaa, ja hän rukoulee Jumalata sydämmellisesti, että hän pahuden muiston tufaguttajsi mielestä. Mutta aika ei ole tuhlettawa. Mikäät antako auringon lastea teidän vihaanne ylitse (Eyb. 4: 26). Mont on Iowinnon lähimmäisensä kanssa toiseen päivään viivyttänyt, ja on sitä ennen jo siune ma- jaa muuttanut, kussa katus on myöhäinen, ja kussa Jumala tuomitsee niitä, jotka eivät ole tahtoneet toisellensa anteeksi antaa. Sentähden Iowi nopeasti riitaweljesi kanssa, koska vielä hänen kansansa tiellä olet, ettei riitaweljesi sinua anna joskus Tuomarille, ja Tuomari antaa sinut palvelialle, ja sinä heitetään torniin. Totisesti sanon minä sinulle: et sinä suinkaan pääse sieltä ulos, siihen asti kuin maksat viimeisen ropoin (Matth. 5: 25, 26).

Ja älä johdata meitä kiusaukseen, mutta päästä meitä pahasta.

9. Minä pelkään suuresti kiusauksia, sentäh-

den rukoilenki minä sydämeestäni: älä johdata meitä kiusaukseen, mutta päästä meitä pahasta; mitä vielä minulta puuttuu?

Moni tosin rukoilee samate, mutta he eivät tiedä muusta pahuudesta päästä rukoilla kuin ruumiillisesta, sentähden he rukeilewattiin Jumalata ei johdattamaan heitä kiusaukseen, mutta tällä tavoin ei tullakaan rukoilemaan vielä suuremmasta kiusauksesta päästä, nimittäin ettei sielu kadotukseen joutuisi saatanan kiusauksen kautta. Ja waikkapa he eivät warsin kiusauksia etsiittään synnin himoissa, niin he eivät kuitenkaan luule kopeuden ja sydämen sokouden olewan haittana autuuden saavuttamiseen. Sinä pelkääät kiusausta, se on oikeen, sillä sinä olet sydämessi heikkouden hawannut, ja tiedät kiusauksen olewan lankeemuksen edellä

Mutta yhtä vielä sinulta puuttuu: Uskoa. Hyvä on, että pidät sen suurimpana pahanaasi, jos sielusi wahuukoon joutuisi; mutta anoesfasi pelastusta tästä pahasta, pitää sinun myös uskomasi, että sellainen rukous on Taiwaalliselle Isäälle otollinen, ja olemasi wakuutettu, että hän sen kuullut on. Sillä Jumala on uskollinen eikä salli meitä kiusattaa ylitse woinamme, waan Hän tekee kiusauksesta sen lopun,

että me sen voisimme kätsiä. Sillä Hän tuntee sydämeijä heikkouden ja wihollistesi woi-
man, ja auttaa sinua kiusausta wastustamaan
ja viimein woiton saamaan. Tämä pitää sinun
lujasti uskoman, ja oleman wahwa Herrassa ja
hänen wäkewyytensä woimassa, ja urhoollisesti
fotiman, koska sinulla ei ole ainoastaan sot-
mista libaa ja werta vastaan, waan maailman
ruhtinoita ja herroja vastaan, jotka tämän maail-
man pimelydessä hallitsawat, jiksi kuin Jumala
wihdoin forjaa sinut tästä murheen laaksoista
tykönsä Taimaallisiin rauhan majoihin. Herra
sanoo: "Ole uskollinen kuolemaan asti, niin
minä sinulle ijankaattisen elämän kruunun
aunan"

10. Minä en ainoastaan pidä itse suuressa ar-
wossa Jumalaita kuin myös rukousta yhtei-
teisesti, waan minä kehoitan lapsianikin sii-
hen, että he oppiwat rukoilemaan ja wei-
saamaan; mitä wietä minulta puuttuu?
Monetpa eiwät huoli eninkään rukouksesta, ei-
wätkä lapsiansakan siihen totuta; toiset taas pitä-
wät rukouksen jossakussa arwossa, mutta eiwät
anna lastensa rukoilla, sillä he luulewat, etteiwät
he muka sitä kuitenkään mitään ymmärrä. He
opetuttawat lapsillensa muikalaisia kieliä ja kait-
timaisia maallisia tieteitä, ja kuitenni arwelewat,

ettei heidän ymmärryksensä ylety Taiwaallista Isää puhuttelemaan, ja Bayahujan rakkautta oppimaan vaikka Hän sanoo: "Sallikaat lasten tulla minun tyköni ja älkääät kieltäkö heitä, sillä seuskaltaisten on Jumalan waltakunta," ja Jumala tahtoo lasten ja nuorukaisien suusta walmistaa itsellensä ylistyksen. Bayahuja on ollut nuori sekä iäkäs, seuskautta on hän lapset sekä täysikäiset itsellensä woittanut, eikös se siis ole ryöväjäminen, jos lapsia estetään hänen tykönsä tulemasta. "Kosta minä olin lapsi, niin minä puhuin kuin lapsi;" antakaat siis lasten puhua lasten tavalla, hän rakastaa heitä kunlla. — Sinäpä, kuulenna, opetat lapsiasi rukoukseen samassa kuin kieli heidän suussa kääntyy, ja tehot, että he taitaawat Isämeidän ja aamu-, iltä- ja ruoka-rukoukset ulkoa. Hywä!

Mutta yhä vielä puuttuu sinulta: sinä sallit tosin lapsesi rukoukset, mutta ei oikealla tavalla. Ettei monasti täysikäisnuortenkaan rukous ole muuta kuin sunn hyminä, tulee suurimmasti siitä, etteiwät he ole nuoruudesta muuhun oppineet. Siinä ei ole tyllä, antaa lapsen ainoastaan mukaan sanoa rukousta, waan hänelle täytyy myös selittää rukouksen tarkoitus, osoittaa sen korkeutta, rakkautta ja uskollisuutta, jota hänen rukoukseen pitää. Lasta pitää wieroittaman

kaikkinaisesta huikentelemaisuudesta ja totuttaman omilla lapsellisilla sanoillaan puhuttelevaan Taivaallista Isäänsä, ja hänelle kaikki tarpeensa sanomaan. Kaikkein esinnä rukoile lapsellesi armon ja rukouksen Henkeä Jumalalta, ja rukoile hänen kansaansa ja hänen saapuvillaansa usiasti ja hartaasti Jumalata. Sillä puheet auttavat vähän, mutta rukoukset aivan paljon lapsissa. Älä unohota tätä Wapahdajan lausetta: "Sallikaat lasten tulla minun tyköni ja älkää kieltäkö heitä, sillä sentkaltaisten on Jumalan waltakunta."

Heljäs Pääköypale.

Rasteen Sakramentiistä.

Menkäätkä kaikkeen maailmaan ja saarnaatkaa Ewangeliumia kaikille luoduille. Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko, se kadotetaan.

Ensimmäinen kysymys:

1. Minä uskon, ettei Raste ole ainoastaan paljas wesi, waan elämän armon wesi; mitä vielä minulta pruttuu?

Rykyiseen aikaan moni ei pidä kastetta paljasta muuna, kuin paljaana wetenä; ei Jumalan

woimana, waan ainoastaan tarpeellisena tavalli-
 suutena. jonka kautta lapsi nuka vastaanotetaan
 kristillisen Seurakunnan yhteyteen, ja kristillinen
 Seurakuntakin on heidän mielestänsä ainoastaan
 laitos. jonka eräs ihminen (jillä he eivät yhä
 Jumalan Poikaa muuna kuin ihmisenä:) asetta-
 nut on, ja jossa siivollisuuden ja kunniallisuuden
 tietä inhimillisellä tavalla opetetaan. Jos ei ta-
 vana olisi kastaa, niin eivät antaisi ensinkään
 kastaa lapsiansa, sillä lunsevat paremmin hyöty-
 wänsä maallisesta wiisaudesta kuin kristillisen
 Seurakunnan pyhistä armolahjoista. Sinä uskot,
 että kaste, ollen ei paljas wesi, on wesi Juma-
 lan kätöyn suljettu ja hänen Sanansa kanssa
 yhdistetty, että se on armon ja elämän wesi,
 jonka kautta lapsen ylitse wuodatetaan äärettö-
 mät jumalalliset armolahjat, että Isä Jumala
 tekee hänen ijankaikkien elämän perilliseksi ja
 kirjoittaa hänen Nimensä elämän kirjaan, että
 Poika Jumala werensä woimalla puhdistaa
 hänen kaikista synnistä, että Pyhä Henki Ju-
 mala kunnistaa hänen kaikilla Taiwaallisilla ar-
 molahjoillansa, ja että hän totisesti tulee muute-
 tetuksi Jumalan waltakuntaan, niin että hän
 totisesti autuaaksi tulisi, jos hän kuolisi. Tämän
 sinä uskot, ja sinä te'et sinä oikeu.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta: kiitosta. Sinä kiität Jumalata monesta ruumiin hyvyydestä, joita hän sinulle lahjoittaa, mutta sinä et kiitä häntä siitä korkeasta hengellisestä hyvästä, jonka hän sinulle lasteen lautta lainannut on. Edellisestä lahjasta pitää sinun tosin suuresti kiittämän Jumalata, mutta jälkimmäisestä vieläkin enemmän. Sinä sikiit ja synnit synnissä ja Jumala pu'etti sinun pyhyyden waatteisiin ja wanhurstauden hameeseen. Sinä olit maasta, ja Jumala teki sinut Taimaan valtakunnan perilliseksi. Ja kaikkea tätä olet sinä armosta saanut, sikä ennen kuin hyvää eli yadaa teit, armahki sinua lauvias Jumala. Jos et ole tähän asti vielä kiittänyt Jumalata, niin kiitä nyt, ja kiitä Häntä joka päivä. Sinulla on suuri welka suorittawana; ubraa Jumalalle kiitosta ja maksu pi'an Korkeimmalle lupauksesi, ennen kuin welka sinut kufistaa. "Kiitä Herraa minun sieluni, äläkä unhotä mitä hyvää hän sinulle tehnyt on, joka sinun henkes päästää turmelluksesta, ja kruunaa sinua armolla ja laupudella!" (Ps. 103: 1, 2, 4).

2. Minä pidän lasteen suuresä armossa, ja suon myös mielellän sitä mahdollisesti kiittävän: mitä vielä minulta puuttuu?

Kaste on pyhä Sakramentti, jonka kautta Jumala jakaa meille korkeimpia armo-lahjojansa, ja sentähden tarwittaisiinkin valmistaida siihen suurimmalla hartaudella ja toimittaa tätä pyhää toimitusta suurimmalla nöyryydellä. Mutta, Jumala paratkoon! wähänpä ajatellaan Kasteen hengellistä merkintöä, mutta sitä enemmin ulkonaista fiiltoa, ja Kasteessa läsnäolewista ei jää melkeen yhtään syntiä tekemätä, paitsi wakaisista lasta. Sillä wanhemmat koristawat lapsensa koreilla waatteilla, sen siaan että rukoilla hänelle vyhyden pufua. He wiättäwät Kastetta siurilla wieraspyidoilla, Jumalan kiittämisen ja ylistämisen siaan. Kasteella läsnäolijat eiwät kokounnu rukoilemaan, waan maallisesti riemuitsemaan. Sinä kuulen ma et rakasta ulkonaisia peijaisia, waan pidät Kasteen oikeassa arwossa. Hywä on!

Mutta yhtä wielä puuttuu sinulta: että Kastetta wiättäisä muistelet kristillisesti omaa Kasteesi liitto a. Tämä on suuresti tarpeellinen. Kasteen liitto panee meille isot welwollisuudet. Me olemme luvanneet luopua pois perkeleesta ja antaneet itsemme Jumalalle, luwaten Uskossa ja tunteiaisuudessa olla hänelle uskolliset elämämme loppuun asti; ja meidän pitää wanhaa ihmistä jokapäiwäisellä katumuksella ja parannuksella kuolettaman, että uusi

ihminen jokapäivä meissä ylösnousi, joka pyhydessä, vanhurskaudessa ja puhtaudessa iankaik-
kisesti Jumalan edessä eläi. Muistele tätä, koska olet jonkun Raasteella saapuvilla, silloin olet sinä joku itseäsi että kastettava hyödyttävä, sillä rukouksesi on silloin ole va hartaampi. Muista myös tätä joka päivä, että joka päivä Raasteen liiton uudistajit, joka päivä synnille enemmän ja enemmän kuolijit, ja joka päivä uskoissa sisäl-
lisen ihmisen vuolesta lisääntyijit. Sillä me olemme Kristuksen kanssa haudatut Raasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus on kuolleista herätetty Isän kunnian kautta, niin pitää meidänkin uudessa elä-
mässä waettaman (Rom. 6: 4).

3. Minä tahdon mielelläni kummina olla, toimitan tämän työn kaikella hartaudella ja täytän tunnollisesti kummin welvollisuudet: mitä vielä minulta puuttuu?

Monasti ei ole mitään vastasampi kuin kummina olo. Mutta siihen on monasti kummiksi waatjoitten syy. Kummiksi pitää walittaman ainoastaan huraskamielisiä, sillä hurskasten kummien rukous tulee lapsille hyväksi. Mutta monikin vanhempi pitää kummin lahjoja parempana kuin kummin sydäntä. Jumalisuus on monella elatuskeinona, ja sentähden etsi moni Raasteen kautta

maallista voittoa. Koska rikkaat antavat rik-
kaampia lahjoja, pitää heidän myös usiammin
kummina olla. Onkos ihme, jos he tähän toimi-
tukseen kyllästyvät, havaittuaan etsittävänsä hei-
dän tukkaroansa enemmän kuin heitä itseänsä.
Mitä ette mieluisammin köyhiä kummiksi ota?
Hurskas köyhä on Jumalan silmissä parempi,
kuin jumalaton rikas; ja köyhän siunaus on lap-
selle paljoa hyödyllisempi, kuin rikkaan raha. —
Sinäpä olet mielelläsi kummina, olkoen sillä muu-
toin mikä tarkoitus tahansa; minä ylistän sitä.

Mutta yhtä sinulta vielä puuttuu.
Koettele itseäsi, eikö kunnia ja huutus houkutele
sinua kummiksi. Luuletko sinä olevan kyllä kum-
min welvellisyyden täyttämiseen, jos sinä kum-
minlahjon runsaasti maksat? Rukoiletko sinä myös
ristilapsesi edestä? Pidätkö sydämmellisesti huolta
hänen sielunsa autuudesta, ja eitä häntä kristillisesti
kasvatettaisiin? Muistutatko häntä, ymmärrykseen
tultuansa, sitä liitosta, johon sinä hänen edes-
tänsä olet mennyt takaukseen? Vaaroitatko häntä
tasteensa liiton rikkomisesta? Warjeletko häntä,
min paljon kum saintin taidat, maailman wietto-
lyksiltä, ja ko'etko kehoittaa häntä uskollisesti täyt-
tämään niitä pyhiä lupauksia, jotka sinä hänet
edestänsä luwannut olet? Sillä tiedä, ettei Kas-
te ole lihan saastaisuuden pois pano

waan että se on hyvän omantunnon liitto Jumalan tyköä Jeesuksen Kristuksen ulosnousemisen kautta (1 Piet 3: 21).

4. Minä iloitsen sydämmekäsesti omasta Kastteestani, ja luotan kokonansa siihen armoon, joka minulle siinä lahjoitetaan: mitä vielä minulta puuttuu?

Kaste saattaa syntein anteeksi saamisen, vapahda kuolemasta ja veritelestä, ja antaa ijanikkaisen elämän kaikille niille, jotka sen päälle nökövät. Lohdutusta ystäväillä! Ken kastettu on, hän tulee autuaaksi! Niin monta kuin te kastetut olette, niin te olette Kristuksen päälleenne pukeutet (Gal. 3: 27). "Kussa Kristus päälle puetaan, siinä synti pois heitetään." "Sun Jeesu weres punainen, Du minun kunnia waattehen, Sill' seison Jumal' rohkian, Kost' tuomioll' pitää astuman" "Jumala tekee meitä autuaiksi uuden syntymisen yeson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta." Kussa Pyhä Henki vaikuttaa, siinä on lohdutus, voima, elämä, rauha ja himo. Me olemme autuaat, koska olemme kastetut. Meidän pelkäävä luontomme ei waan salli sitä täydellisesti uskoa. Sydän on liian pieni tälle kunnialle. Mutta kuka sen täsitänee, hän pitää totisesti kaiken maallisen onnen

wahinkona ja halpana tätä hengellistä kunniaa vastaan. Sinä te'et oikein, ettäs Kasteesta iloitset.

Mutta yhtä vielä sinulta puuttuu: Uskollisuutta. Jo Kasteessa saadusta autuudesta on oikea; mutta se ei saa tulla suruttomaksi wakuutukseksi. Heti Kasteen jälkeen kuolleet lapset ovat tosin autuaat. Liitto, jossa Jumala heille iankaikkisen perimän lupasi, on vielä ussi ja rikkomatta. Heidän aikaisesta velastuksesta ja iankaikkisesta autuudesta pitäisi Jumalota sydämmellisesti kiittämän. Täysikasvuisten tulee kawahtaman, etteiwät kasteessa heille lahjoitettua armoa uudestaan kadota. Jumalan puolelta pysyvä liitto tosin wahrena. Mitä hän kerran antanut on sitä hän ei koskaan takaisin ota. Ihmiset ovat sanansa rikkojat. Ehtoolliset ja ehtimiseen lisääntywäiset synnit wahingoittawat niin Kasteen liittoa, että, jos emme wilpittömällä parannuksella ja uskolla armoa etsine, niin me tulemme kadotetuiksi. Kasteessa alettu ussisyntyminen ja pyhän Hengen uudistus pitää meille olla elomme loppuun asti, muutoin Kaste ei mitään meitä hyödytä. Meidän pitää ei ainoastaan wedeistä, waan myös Hengestä uudestasytymän, muutoin emme saa nähdä Jumalan waltakuntaa; Apostoli sanoo: "Uudistukaat teidän mieleenne Hengessä!" (Eph 4: 23).

5. Minä luulen, että Raste on uuden syntymisen veso ja uudistus Pyhässä Hengessä, niin mitä kerran tapahtunut on, ei saa enään tapahtua: mitä vielä minulta puuttuu?

Tosi on, Raste on ainoastaan yksi; jos se Jumalan säännön jälkeen kerran toimitettu on, niin ei sitä tarvitse kertoa. Raste on uudesta syntymisen veso ja uudistus Pyhässä Hengessä; syntinen astuu syntisenä Rasteeseen, ja Jumalan Hengen kautta vasta syntyneenä ja uudistettuna ihmisenä astuu siitä ulos. Uudesta syntyminen on myös yksi; ken kerran totisesti uudesta syntynyt on, sen ei tarvitse uudestaan syntyä. Jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luontokappale, vanhat ovat kadonneet, katso, kaikki ovat nudeksi tulleet. Mutta mitä Paavali sanoo? Minulla on halu Jumalan Lakiin sisällisen ihmisen puolesta; mutta minä nä'en toisen Lakiin minun jäsenissäni, joka sotii minun mieleni lakia vastaan, ja ottaa minut vangiksi synnin la'issa, joka minun jäsenissäni on" (Rom. 7: 22, 23). Myös nouse liha henkeä vastaan, ettemme te'e, mitä me tahdomme. Sentähden pitää meidän alati sotiman lihaa ja jäsentemme lakia vastaan.

Ohtä vielä puuttuu sinulta: wireyttä puhityksessä. Kaikki ne eivät tulleet luvattuun maahan, jotka kulkiwat punaisen meren ylitse. Paawali todistaa: "Meidän Isämme ovat kaikki meren läpitse waeltaneet, ja ovat kaikki Moosesehen kastetut pilwessä ja meressä; mutta ei heistä monta olleet Jumalalle otolliset, sillä he maahan lyötiin korwessa" (1 Cor. 10: 1, 5). Ei kaikki kastetut tule autuaaksi. Mutta totkos Jumala heitä syyttä kadottaa? Ei, siihen on ihminen itse syyvä. Joka usko ja kastetaan, se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko se kadotetaan. Usko ja kaste ovat yksi; ja Usko ilman töitä on kuollut. Uskon pitää sotiman syntiä vastaan, ja liharistiinnaulittaman. Niin ahteroittaa kaikella wireydellä teidän uskonne awua osottamaan, ja awussa tointa, ja toimesa kohtuullisuutta, ja kohtuullisuudessa kärsiwällisyyttä, ja kärsiwällisyydessä jumalisuutta, jumalisuudessa weljellistä rakkautta, ja weljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta. Mutta jolla näitä ei ole, hän on sotia ja ei näe mitään kaukaa, ja on unhotanut itsensä olleen puhdistetun entisistä synnistänsä. Sentähden rakkaat weljet, haferoittak paremmin sitä, että te teidän

kutsumisenne ja walitsemisenne wahwis-
taisitte. Ja niin sallitaan teidän altisti
käydä sisälle meidän Herramme Jesuksen
Kristuksen iankaikkiseen waltakuntaan (2
Piet. 1: 5— 11).

Viides Pääkappale.

Altarin Sakramentista.

Meidän Herramme Jeesus Kristus sinä yönä, jona hän
petettiin, otti leivän, kiitti, murssi, antoi Opetuslap-
sillensa ja sanoi: Ottakaat ja syökaa, tämä
on minun Ruumiini, joka teidän edestänne
annetaan. Se tehkaa minun muistokseni.
Samalla muotoa otti hän kalkan Ehtoollisen jälkeen,
ja sanoi: Ottakaat ja juokaat tästä kaikki,
tämä on sen Uuden Testamentin kalppi mi-
nun wereksiäni, joka teidän ja monen tähden
wuodatetaan syntein anteeksi antamiseksi,
se tehkaa, niin usein kuin te juotte, minun
muistokseni.

Ensimmäinen kysymys.

1. Minä käyn wireästi riipillä ja tunnustan
sinä sydämmellisesti syntini: mitä vielä
minulta puuttuu?

Nykyiseen aikaan on monta Kristittyä, jotta eivät eufinkään käy riivillä ja Herran Ehtoollisella. He eivät muistakaan olevansa syntisiä, ja jos muistaisivatkin, niin se on heille yhtäkaikki, sillä heillä ei ole mitään Jumalan pelkoa silmäm edessä. Ja etteivät muista syntijänsä, eivät myös muista sitä, joka on tullut maailmaan, syntisiä autuaaksi tekemään. Mitä he siis tekewät riivillä? mitä Wayahujan muiston viettämisellä? Toiset tosin käyvät riivillä; mutta sangen harvoin, korkeimmittain kerta vuoteen, ja silloinkin tämän pyhän toimituksen kunnioittamisesta. He sanovat jos useimmin käwisivät, niin tulisi heille tavallisuudeksi. Mutta yhtä pitää tehtävän, toista ei jätettävän. Sikos sentähden pidä useasti firkossa käymän ja Pyhästä lukeman, pel'äten sen tulewan tavallisuudeksi? Herra sanoo: "Tehkää sitä minuun muistokseni." Joka harvoin Ehtoollista nautitsee, hän osottaa sillä, että hän Herraa Jesusta harvoin muistaa, ja päälliseksi hänen käskyjänsä halweksi. Hyvä on, ettet jua sitä te'e ja usiasti riivillä käyt.

Mutta yhtä vielä sinulta puuttuu: joka päiväistä riippiä. Sinä kokaat syntiä koko vuoden, ja tahdot sitten kerrallaan niistä irti päästä. Mutta mitenäs, jos Jumala äkisti tulisi, ennen kuin valmistunut olisit, ja sanoisi:

"Sinä tuhma, tänä yönä otetaan sielusi sinulta pois!" Sinä tunnustat tosin, jokapäivä syntiä tekemäsi, miksitäs et jätköpäivä kadu ja ko'e parantaa itseäsi? Sinun ei tarvitse jokapäivä hypätä riippi-isälle syntiäsi tunnustamaan, tunnusta Jumalalle sydämestäs. Oikea riippiisä on meidän Harramme Jeesuksen Kristuksen Isä, joka se oikea Isä on kaikkein ylitse, kuin maassa eli taivaassa lapsiksi kutsutaan. Niin usein kuin sanomme: "Isä meidän, joka olet Taivaassa!" muistutetaan meille parannusta ja riippiä, sillä me rukoilemme edespäin: "Anna meille syntimme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän velvollistemme!" Waarallinen on ko'ota syntiä synnin päälle; sillä mitä suurempi welka, sitä raskaampi on sitä maksaa. Sentähden lyö jokapäivä rintaaasi ja sano Pyhlikäänin kansia: "Jumala ole minulle syntiselle armollinen!" Tunnusta siis joka hetki Herralle syntisi sillä etban tiedä jos ehdolla on toisiin kuin aamulla oli Sano joka aika: "Herra älä kätä tuomiolle palveliaksi kanssa, sillä ei yksikään elämä ole waka sinun edessäsi. Herra, sinun Nimesi tähden ole armollinen minun wääräydelleni joka suuri on" (Ps. 25: 11.)

2. Minä en ole sellainen, kuin ne, jotka menewät riipille, kuin siika laukalolle, waan

minä rukoilen ensin ja lu'en rukouskirjastani: mitä vielä sinulta puuttuu?

Moni ei muista rippiä, ennen kuin jo on kirkossa, ja ei te'e sielläkään muuta, kuin puolella korvalla kuuntelee mitä Pappi sanoo, ja vastaa sunnansa "ja", ilman että sydän ollenkaan tietää mitä suu puhuu. Mutta etkäät pettykö, Jumala ei anna itseänsä villkata. Hän taitaa siunata ja tuomita yhdessä räpäyksessä. Eihän kukaan astu maallisenkin Oikeuden eteen, jos ei jo ennen ole asiatansa peräänajatelut. Mutta koska asia koskee ikuisista elämästä, eli ikuisista kuolemasta, niin warmaanki senlaisesta asiasta pitäisi isompi waari otettaman. Ei mikään ole tarpeellisempi, kuin riiville valmistaminen. Jättää astareensa rukousta harjoittaaksensa, on hyvä; ennen rippiä lukea rukouskirjastansa, ei ole halveksittawa. Sinä te'et tätä; se on ylistettävä.

Mutta yhtä puuttuu sinulta vielä: Itsekoettelemusta. Ihminen koetelkan itsensä, ja niin syökään tästä leiwästä ja juokaan tästä kalkista. Lukea rukouskirjasta ja jättää itseensä koettelematta, ei ole oikeen tehty. Sinä tahdot syntiä tunnustaa, että ne sinulle anteeksi annettaihi, mutta oletkos myös jo syntisi tuntuon tullut? Oletko asettanut sydämesi ja elämäsi Jumalan la in rinnalle? Vain päätös on tämä:

"Sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalatasi kaikesta sydämmestä, kaikesta mielestä ja voimasta, ja sinun pitää rakastaman lähimmäistäsi, niinkuin itseäsi." Mitenkäs sinä Jumalata rakastat? "Joka maailmata rakastaa, hänessä ei ole Isän rakkaus." Etkö ole rakastanut maailmata eli mitään ku maailmassa on, ja onko Jumalan mielisuus ollut sinulle enempi, kuin kaiken maailman huwitns, rikkaus ja tunnia? Se on rakkaus Jumalan tygö, että me Hänen käskynsä pidämme. Oletkos aina pitänyt Hänen laikki käskynsä, että yhtäkään niistä rikkonut? Oletko rakastanut lähimmäistäsi niinkuin itseäsi? Oletkos aina tehnyt hänelle, mitä olisit suonut hänen itsellesi tekemän? Etkö ole häntä tuominut, kadestanut, moittinut, vihoittanut, ja aina ollut valmis hänelle anteeksi antamaan? Tunnustatko itseä syntiseksi, tahi ko'etko vielä puollustaida? Suretko syntiäsi, tahi etkö niistä huoli? Tahdotkos vastakäsin enemmän kawahtaa syntiä, tahi aina edespäin syntiä tehdä? Uskotkos Jumalan vihaawan syntiä, tahi luuletkos, ettei se mitään haittaa? Sanalla sanottu, tunnetko syntiä tunnustaisjasi myös katumuksen ja ai'otko parantaa itseäsi? Jos näin tehnyt olet, niin sinä olet oikein itseäsi koetellut ja valmistainut ripille ja Ehtoool-

lifelte. "Sentähden tutkistekkaamme ja etsikäämme meidän menoamme, ja valaitkaamme Herran tygö" (Jer. Wal. w. 3:40)

3. Minä tunnustan riviisä murheellisella sydämmellä syntini, mutta otankin ilolla vastaan synninpäästön, jota minulle julistetaan, niinkuin itse Jumalalta: mitä vielä minulta puuttuu?

Parempi on tulla ripille murheellisella kuin paatuneella sydämmellä. Ne uhrin, jotka Jumalalle kelpaawat, ovat murheellinen henki ja särjetty sydän. Mutta ei kaiffi khyneleet kelpaa Jumalalle. Esau ei löytäny yhtään parannuksen sias, waikka hän sitä khynehillä etsi (Hepr. 12: 17). Jota ainoastaan rangaistuksen pel'osta itkee syntiänsä, hänen sydämmensä ei ole oikea Jumalan edessä. Dikein ja hywin on tehty, vastaanottaa synninpäästö uskaltawalla ja iloifella sydämmellä. Mutta moni warastaa sen rippi-isän suusta, sillä waikka eiwät ole wilpittömästi katuneet syntiänsä, omistaat sen kuitenttiin niinkuin oikean omaisuutensa. Tämä on kauhea warkaus! sillä tälläinen waras pettää Jumalata ja warastaa itseänsä. Mitä luulee sieppaawansa, sen kadottaa hän, nimittäin Jumalan armon; ja mistä hän luulee irti-pääsewänsä, se pysyy hänessä kaksin ja kolminkertaisesti, ni-

mittäin Jumalan wiha, kuolema ja tuomio. Eikös tämä ole huono voitto? Saatanan petos on tässä saapuvilla. Hän wiettee katumattomia, että kuin kerran saarnaaja on heille synnin päästön julistanut, on muka Jumalaki heille anteeksi antanut, ja sokaisee heidät niin voimallisesti, että luulewat jo olewansa taiwaassa, waikka helwettiin omat owat. Uni on kuitenkin lyhy, heräjäminen kauhea.

Oh! siunulta puuttuu: oikeata parannusta ja oikeata Ustoa. Ei itku ole oikean katumuksen merkki, eikä pelko synnin rangaistuksesta, vaan sydämmellinen murhe siitä että Mhäistä Isää on pahoitettu, kuolettawainen wiha syntiä vastaan ja wilpitöin parannuksen päätös, "sillä joka pahan tekoinsa tunnustaa ja hylkää, hänelle tapahtuu laupeus" (San. l. 28: 13). Oikean uston merkki on totuus. Kussa wilpittömyys ja totuus on, siinä saarnaajan anteeksi antamus on Jumalan anteeksi antamus. Sillä Jumala sanoo: "Zoille te synnit anteeksi annatte, niille ne anteeksi annetaan" (Joh. 20: 23). Pappi ei ole mikään sydänten tutkia; hän julistaa synninpäästön suu tunnustuksen mukaan. Jos rivi on ulkokuullattu ja petollinen, niin on myös synninpäästö woimaton ja turha. Jos katumuksesi ja ustuksi on wilpitöin ja sydämmellinen, niin owat syntisi niin

totifesti taiwaassa anteeksi annetut, kuin riipi isän maan päällä ne sinulle anteeksi antaa. ” Sen tähden panfaat pois walhe ja puhkaat totuutta, ja syökäämme Pääsiäis lammasta ei wäärysten ja pahunden hayatuksessa, waan wakuuden ja totuuden haypamattomassa taikinaassa.”

4. Minä en mene riipille, ennen kuin olen sovinut lähimmäiseni kanssa: mitä wielä minulta puuttuu?

”Anteeksi antakaat, niin teille anteeksi annetaan; elkäät tuomitko, niin ei teitäkään tuomita.” Niinkuin sinä minulle, niin Jumala sinulle. Me taidamme ehdotella, mitä Jumalan meidän kanssamme tekemän pitää. Jos riipillä ollessamme meillä on wiha sydämessä lähimmäistä kohtaan emmellä tabdo sovia hänen kansansa, niin Jumala maksaa samalla mitalla. synnin welka jääpi anteeksi antamatta. Jos olemme Jumalan pahoittaneet, ja annamme niille anteeksi, jotka meitä vastaan rikkoneet ovat, niin samate tahtoo Jumalakin unhottaa meidän wäärystemme Kristuksen tähden Jumalalle olemme welkaa kymmenen tuhatta leiwikää, lähimmäinen meille tuskin sata peninkä niin helpompihan on unhottaa sata peningin we

kuin tuhannen. Sinä annat lähimmäisesi anteeksi, ennen kuin ripille menet, että Jumala sinulle anteeksi antaisi.

Mutta yhtä vielä puuttuu sinulta: sydämmellinen ja alituinen anteeksi antaminen. Käden sinä ojennat vihollisellesi, mutta sydäntä et anna hänelle. Suu anoo anteeksi, mutta sydän uhkaa. Niin kauan pysyy rauha, kuin ollaan Ehtoollisella, mutta kuin se on toimitettu, niin entinen wiha taas pääsee valloilleensa. Monta on syytä, jonkataluden monellekin Kristitylle on työläs antaa toisellensa sydämmellisesti anteeksi; millon on wääritys li'an suuri, millon pelätään lähimmäisen vieläi pahempaa tekevän, jos hänelle niin pi'an anteeksi annettaisiin, millon luullaan ei ansaitsewan, että hänelle anteeksi annetaan. Mutta ansaitsetkos sinä, että Jumala sinulle anteeksi antaisi? mitä tiedät, jos lähimmaisesti kristillisen anteeksi antamisesti kantaatettaisi mieltänsä malttamaan? Ja jospa ei, niin eihän se sinun wahinkosi ole, waan hänen. Lähimmäisesi rikos sinua vastaan ei taida koskaan olla suurempi sinun rikostasi Jumalata vastaan. Tämä ei siis ole mikään syy, olla wihamiehellesi sydämmellisesti anteeksi antamatta. Sen tähden älä siis wiiwytttele hänen kansansa rauhan tekemästä. Ja jospa hän wiiyy, niin älä

odota, sitti kuin hän tulee, maan te'ä sinä alkui; ja jos hän ei ota sinun tättäsi, niin anna hänelle sydämmesi, silloin olet sinä oman sielusi pelastanut. Sowi nopeasti riitaweljesi kanssa, kostas vielä hänen kansansa tiellä olet, ettei riitaweljesi sinua anna Tuomarille, ja Tuomari antaa sinut palwelialle, ja sinut heitetään torniin. Sinä et suinkaan pääse sieltä ulos, siihenasti kuin maikat viimeisen ropoin (Matth. 5: 26: 27).

5. Ei mitään ole minusta tärkeämpi, kuin pyhä Ehtoollinen; senpätähden minä valmistainkin ja kaunistan itseäni sille niin paljon kuin mahdollista on: mitä vielä minulta puuttuu?

Monipa ei ydä mitään tarpeettomampana, kuin Ehtoollisella käyntiä, sillä tahi he eiwät ydä sitä sen waiwan ansainneena, nauttia tätä pyhää Sakramenttia, tahi, jos sitä tekisiwätkin ihmisten ruoksi ja totutusta tawastansa, niin tekewät sitä kuin muntakin askaretta, eiwätkä ajattelekaan siihen valmistaida. Sinä valmistait sentähden, että asia on korkea ja tärkeä. Mutta mitenkäsi sinä itseäsi valmistat? Sinä koristat ruumistasi. Waattensesi ei ole niin korkea, kuin sinä soisit. Sinä luulet Herran silmät olewan niinkuin ihmis-

ten silmät. Mutta Herra tuntee ruman linnan kannisten hdyhenten alla. Mikas mies waatetti itseänsä purpuralla ja kalliilla liinalla, kuitenkun oli Catfarus Herralle ratkaampi, waikka koirat hänen haamojansa nuolivat. Sinä vaastoat ennen kuin menet Ehtoolliselle, se on kyllä hyvä ulkonainen tapa. Mutta Herra sanoo: "Pitäiskö se oleman senkaltainen paasto, jonka minä walitsen, että ihminen ruumistaansa päiwällä waiwaa, eli kallistaa päänsä niinkuin kaisilan, taikka sätissä eli tuh'assa makaa? senkö te paastoksi kutsutte, ja Herralle otolliseksi päiwäksi?" (Jes 58: 5).

Ohtä vielä sinulta puuttu: hengellistä walmistusta. Joka kannistus ei yidä oleman ulkonaisissa hiusten palmikoissa, ja kullan ympäri riyustamisessa, eli waattein pu'usia, waan salainen ihminen ilman wi'ata sydämessä, lakialla ja hiljaisella hengellä, se on kallis Jumalan edessä (1 Piet. 3: 3, 4) Parain koreus on sydännen koristaminen. Ken tahtonee kunnialla tulla sille Kunnikaalliselle pöydälle, kussa Kristuksen ruumis ruokana ja Kristuksen veri juomana on, hänellä täytyy olla totisen parannuksen ja wilyttömän uskon häamaatteet päällänsä. Kerjäläinen, joka ryyhsyinsä alla tätä pufua kantaa, on Jumalalle

raskaampi kuin Kuningas, joka silkkinen ja kullalla koristetun vaatteuksen alla kantaa katumatointa ja uskotointa sydäntä. Paastota, on hyvä; mutta ruumiin paasto ilman sydämen paastoa on ihan niin kelpaamaton Jumalalle, kuin silkki vaatteus ilmau sydämen foreutta. Oikea paasto on kuin murehditaan synnin ylitse, ja isotaan wanhurskauden ja Kristuksen ruumiin ja weren perään, joka on wuodatettu yhtein anteeksi saamiseksi, ja kokonansa luowutaan synnistä. "Tämä on paasto, jonka minä walitsen"; sanoo Herra. "Laste ne wallallensa, jotka wääräydellä sidotut owat, päästä raskautetut irralleen, laste waiwatut wapaaksi, ota pois kaikki nainen kuorma; taita isowalle leypäsi, wie raadolliset kulliat huoneesesi: koska sinä nä'et alastoman, niin waateta häntä, ja älä käännä itseäsi pois lihasti tyköä; silloin sinun walkentesi pysteeä niinkuin aamuruoko, ja sinun parannuksesi on nopeasti kaswawa, ja sinun wanhurskautesi waeltaa sinun edelläsi, ja Herran tunnia on sinun korjaawa" (Jes. 58: 6, 7, 8).

6. Ehtoollispäiwä on minulle pyhä päiwä; minä menen Kirkkoon, luen Raamattua ja pysyn kotona: mitä vielä minulta puuttuu?

Kuinka monta on, jotka Jumala parattkoon, eiwät ehk'edes sinä päivänä, jona korkeimpia armolahjoja saawat, siitä Jumalata ja ole synnistä erillä. Namulla ovat Jumalan pöydän, ehtoolla kortti pöydän ääressä; aamulla Herran huoneessa, ehtoolla juominqissa, ensin pyhäin kokouksessa, sitten juomaweljesten parissa; nyt suu täynnä Jumalan ylistystä, ja sitten täynnä frousta ja wibaa. Tälläkös tavalla riippilupauset käytetään? Näinkös pyhän Sakramentin armo warjellaan? näinkös Jumalan hywyyttä pilkataan? Sinä kawahdat mokomaa kauhistusta, sinä pyhität sen päivän, jona Jumala sallit sinun astua pöytänsä tygö. Sinä harjoitat Jumalan Sanaa, hawaitaksesi mitä Herra sinulta waatii; sinä et huwittelei, ettei lahjoitettu sinuus katoaisi. Tämä on ylistettävä.

Mutta yhtä wielä sinulta puuttuu: pysyväistä uskollisuutta. Yksi päivä ei mihinkään hyödytä. Tänäin jumalinen, huomenna jumalatoim, on waarillinen lu'unteko. Jos wanhurskas kääntää itsensä wanhurskaudestansa, ja tekee pahaa, ja elää kaiken sen kauhistuksen jälkeen, kuin jumalatoim tekee; pitäiskö hänen saaman elää? jaa tosin kaikkea hänen wanhurskauttansa, kuin hän tehnyt on, ei pidä muistettaman;

mutta hänen pitää kuoleman ylitsekäymis-
 tensä ja synteinsä tähden, joita hän teh-
 nyt on (Hes. 18: 24). Tänäiä tainnee Jumala
 vielä säästää sinua, mutta mitenpäs, jos hän
 huomenna tulisi sinulta kieluasi vaatimaan? Juok-
 sia, joka heti kääntyy takaisin, ennen kuin hän
 tuskin on aloittanut juoksemaan päämaalia koh-
 den, taitaa työläästi maalin saavuttaa; kunniaa
 ei hän koskaan saa siitä. Joka ei kulkene eteen-
 väin, hän jää jälelle. Mutuuden tiellä ei saa
 ollenkaan pysähtyä. Joka ei paremmaksi tule, hän
 tulee pahemmaksi. Joka samana syntien harjoit-
 tajana aina astuu Herran pöydän ääreen, hän
 on armon ja armon Hengen kadottanut, synnin
 voiman vahvistanut, saatanan valtaa edistänyt,
 ja rientää wälttämätöntä muumiotansa kohti. Te-
 ette taida olla yhtä aikaa osalliset Herran pöydäs-
 tä ja saatanan pöydästä (1 Cor. 10: 21). Mut-
 ta ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä su-
 yulle elämän kruunun annan, sanoo Herra
 7. Monta on, semminkin nykyisinä aikoina,
 jotka tämän Sakramentin uskottomunde-
 lansä häpäisewät; minulla on oikea Luthe-
 ruksen usko, ja uskon Sakramentissa ole-
 wan Kristuksen totisen ruumiin ja veren;
 mitä vielä wintulta puuttuu?
 Huono on, että niin moni ei usko. Kris-

tuksen sanoja pitää kunnioittaman, niinkuin tulee, eikä hänen sanojansa toisin wääntää. Joka näin tekee, hän epäilemättä häpäisee Sakramentin; kuin sekin joka Kristuksen sanan "Du" kääntää sanaksi: "merkitssee" ja unhoittaa; "Se tehkää minun muistokseni" ja "Ottakaat ja söykää, tämä on minun ruumiini," he eivät pidä Kristuksen ruumiin ja veren Sakramenttia muuna kuin hänen kuolemansa muistona. Kristityn pitää uskoman, eikä yli ymmärryksensä aprikoiman Taivaallisia asioita. Sinä kunnioitat Sakramentin salaisuutta; waikkapa sitä et ymmärräkään, niin sinä uskot kuitenkin, ettäs syöt Kristuksen ruumiista ja juot hänen wertansa. Sinä te'et sinä hywin.

Mutta yhtä vielä sinulta puuttuu: mahdollisuutta. Sunn tunnustus sinua ei te'e mahdolliseksi, vielä wähemmin ettäs muita moittit ja itsesi heistä eroitat, että heiltä puuttun oikea usko. Jumala ei katso suuta, waan sydäntä ja työtä. Oksintertainen sydän ilman oikeata tunnustusta on Jumalalle otollisempi, kuin oikea tunnustus ilman wilypöintä sydäntä. Joka astuu Herran pöydän ääreen ilman hartautta ja nöyryyttä, ilman katumusta ja parannuksen aikomusta, abneella, saastaisella ja sopimattomalla sydämellä, hän on mahdotein ja syöpi ja juopi itsellensä tuo-

mion. Ja ken oikeata Uskoa tunnustaa, eikä osot-
tane oikean Uskon hedelmiä, on kaksinkertaisen
kadotuksen ansainnut. Tällaisille olisi parempi, et-
teivät koskaan tätä pyhää atriata nautinneet olisi.
Mutta jos uskosi on vielä heikko, ja halu ja
rakkauts sitä suurempi, niin Jumala ei sinua jätä,
sillä hän ei tahdo suitsewata kynttilätä sammuttaa,
eikä sär'ettyä ruokaa musertaa. Kristus ei ole
terweitten, waan sairasten parantaja. Mutta wil-
pittömise antaa Jumala laupeuden. Tämä päätös
pysyy lujana: "Joka mahdottomasti syö ja
juo, hän syö ja juo itsellensä tuomion."

8. Minä uskon Kristuksen ruumin ja weren
nautinnon kautta saanein syndein anteeksi-
saamisen; siitä olen minä iloinen ja rie-
muitsen minun Jumalassani: mitä wie-
lä minulta puuttuu?

Tosin ei syöminen ja juominen sitä te'e, mut-
ta ne sanat, jotka tässä seisowat: "Teidän edes-
tänne annettu ja wuodatettu syntein anteeksi-
antamiseksi." Sinä uskot nämät sanat; hyvä! Her-
ra on antawa sinulle Uskosi jälkeen. Sinä ha-
luat syntein anteeksi antamusta, elämätä ja autuutta,
sillä syntein anteeksi antamus on, siinä on myös
elämä ja autuus. Tämä on kiitollisuuden an-
sainnut ja ettäs iloitses Jumalassa. Sillä tuossa
syntein anteeksi antamusta ei ole, siinä on wiha,

firous ja ijankaikkinen kuolema. Se on oikein, että sinun sielusi ylistää Jumalata tällaisesta pelastuksesta. Wähinkin Jumalan armon lahja ansaitsee elinaikaista sydämmellistä kiittämistä. Mutta moni unhottaa kiittollisuuden. He kiittävät tosin Ehtoollisen nautinnon jälkeen, mutta eivät kiitä saadusta armosta, vaan että sekin toimitus on tehty, ja saawat olla siitä kauvan aikaa rauhassa. Monipa ei ollenkaan kiitä, sillä minkä edestä kuttaisiwät? He eivät ole mitään saaneet, sillä owat astuneet Herran pöydälle, kuin porras purtilonsa ääreen. Sinä kiität.

Mutta yhtä vielä sinulta puuttuu: Pysymäisyttä. Kiitä Herraa minun sieluni, ja älä unhotta, mitä hyvää hän sinulle tehnyt on. Suuria Hyviä töitä ei saa koskaan unhottaa. Ken Herran unhottaa, sen Herra myös unhottaa. Katso, ettet sinä aja häntä pois luotasi, joka on antanut itsensä sinun syntisi maksoksi, elämäksesi ja autuudeksesi ja tahtoo pysyä sinun tykönäsi. Sillä jos hän poikkenee sinusta, niin katoaa armoni ja elämä sinusta. Synti ajaa hänen pois. Kuska synti asuu, sinä hän ei voi asua. Mä anna synnin taas palata sinuun. Mutta rukoile Herraan tykönäsi, pysymään, ja sano: "Minä en laste sinua, elles sinuaa minua!" Mä hänestä luowu elämässä eikä kuolemassa. Ilman Häntä

elää, on olla kuolleena; ilman Häntä kuolla, on ikkuinen kadotus edessä. Hän sanoo: "Joka syö minun lihani ja juopi minun wereni, hän pysyy minuissa, ja minä hänessä. Hänellä on iankaikkinen elämä, ja Minä herätän hänen taas viimeisenä päivänä" (Joh. 6.)

Wielä muutamia yhteisiä kysymyksiä.

Ensimmäinen kysymys:

Tosin hawaitsen minä nyt, että minulta vielä paljon puuttuu, ja totisesti tunnustan myöskin sen: mutta minä elän sellaisessa säädyssä, jossa minun on mahdotoin ruueta toisiin elämään, mitä s vielä minulta puuttuu?

Sinä et ole ensimmäinen, joka tällä tavoin pidät vuoltasi. Jumalinen elämä sanotaan sopivan nainoastaan hengellisille ja tahdotaan itse olla sitä vapaa. Maallinen sääty, maallinen elämäkin. Maalliset asfaret maallisessa säädyssä eivät koskaan anna viettää jumalista elämäkerta. Mutta kuulessä: kuinka monta on Taivasta? Yksi — Kuinka monta tietä on sinne? — Myöskin yksi. — Kosta siis yksi Taivas on ja yksi tie sinne, kuinka sinä te'et yhdestä kaksii, yhden tien hengellisille ja toisen maallisille? Jes

fiis ainoastaan hengellisten tähtyy maailmassa jumalifesti elää, niin hengelliset tulevat yksinänsä autuaaksi. Katso perään, tunnesinä joudut

Yhtä puuttuu sinulta: nimittäin oikeata halua. Sinä sanot, sinun säätyä ei sallita, ettäs totiseksi Kristityksi tulisit. Tuomun siitä, jos sinä siinä et taida Jumalata hyväällä tunnolla palwella. -- Sinä sanonet: ei, säätyäni on kunniallinen sääty -- No niin eihän syä säädyssä ole, vaan sinussa. Sinä lienet sotamies; Kornelius oli myös sotamies ja kuitenkin kääntyi hän ja palweli Jumalata koko pereensä kanssa. Sinä lienet peltomies; Jumalan kädessä saat sinä hänen lahjansa, ylistä Häntä. Sinä lienet kauppiamies; mikä estää sinua, myörmästä kaikki, voit-taaksesi sitä kalliinta tawaraa? Sinä lienet käsi-työntekijä; Paawali oli nuorankutoja. Sinä lienet joku muu askaroitija; muut Apostolit olivat enimmittain kalamiehiä; Mattheus oli tullimies. Kukaan sääty, joka tarkoittaa Jumalan kunniaa ja lähimmäisen onnea, on hyvä eikä estä sinua tulemasta oikeaksi Kristityksi. Jokainen ysytyköön siinä kutsumisessa, johon hän kutsuttu on; jokainen, rakkaat weljet, jossa hän kutsuttu on, olkaan siinä Jumalan tykönä. (1 Cor. 7: 20, 24). Mä siis pidä puoliaasi.

2. Mitä sanoivat vanhemyeni, tuttuni ja koko maailma, jos minä äkkiä alkaisin wietää tätä kokonansa toista elämätä, kuin tähän asti olen wiettänyt? minulle tulisi siitä paljon mielikarwautta: mitä vielä sinulta puuttuu?

Joka Kristusta tahtoo seurata, hänen pitää osin ottaman ristinsä päällensä. "Jos te olisitte maailmasta," sanoo hän, niin maailma rakastaisi teitä; mutta ette ole maailmasta waan minä walitsin teidät maailmasta, niin maailma wihaa teitä" (Job. 15: 19). Kristus oli itse kaikkein ylenkatsottawa ja kaikkein halwin; warsin hänen omat weliensä ja ystäwönsä eiwät paljoa hänestä pitäneet. Mitäs ihmett. liämme, jos meille käwisi samoiten. Kunniaa on siinä kyllä, jos kantaa Kristuksen pilkkaa. Maailma on sokea, sillä hän ei tunne Isää eikä Poikaa. Jumala keitä armahatakon! minä en heidän wihastansa huoli.

Mitä sinulta puuttuu: Walmiina olemista kärsimään pilkkaa Herran tähden. Sinun pitää isää ja äitiä kunnioittaman; mutta Herra sanoo: "Joka rakastaa isäänsä ja äitiänsä enemmän, kuin minua, ei se ole minulle sowelias." Ihmisen wihollis-

itki tulevat hänen omat kotolaisensa. Jos isä ja äiti sinun luotansa pois syöksivät, niin Herra ottaa sinun vastaan (Ps. 27: 10). Hän on ois-
 fea Isä kaikille, jotka häntä awuksensa huutawat. Jos omaisessi suuttumat sinuun, niin osota sinä heille sitä suurempaa rakkautta, rukoile sitä enäm-
 min heidän edestä. Kuka tietää, mitä tapahtuu? Wanhurstaan rukous voi paljon, koska se totti-
 nen on, ja rakkautta voittaa kaikki. Sinun esimer-
 iksistä tulevat he, kuka tiesi kehoitetuksi itseänsäkin
 ääntämään, ja rukouksesi ja rakkautesi voittaa
 heidät Kristukselle. Ja silloin on ilo Jumalan
 Enkelillä sinun sekä heidän parannuksestansa. Mä
 juoli vaikka maailma wihaa sinua. Jos Juma-
 a on kanssasi, kuka taitaa sinua vastaan olla?
 Maailma wihaa, Jumala rakastaa sinua; maail-
 na katso ylen, Hän kunnioittaa sinua; maailma
 ilaspainaa, Hän wirwoittaa sinua. Te'e, mitäs
 ehdot, mutta muista mitä Kristus sanoo: "Ku-
 ta minua ja minun sanojani häpeää,
 sitä ihmisen Poika pitää häpeemän,
 koska hän tulee Isänsä ja pyhäin
 Enkelien kunniasa. (Luc. 9: 26).

3. Mitä minun on tarwis antaa maailman
 pillkata itseäni, ja näkyä niin suuresti ju-
 maliselta, taidanhan minä sydämissäni

jumalinen olla. Mitä vielä sinulta puuttuu?

Jumalalle ei kelpaa kilttopyhys. Joka Kristillisyydellensä pitää liikaista meteliä hän ei ole siihen vielä oikein juurtunut. Tyhjä & stia suuresti kumisee. Fariseukset ja ulkokullatut eivät ennen rukoile, kuin tietävät, että ihmiset sen näkivät ja kuulevat; he eivät ennen almuanna, kuin tietävät, että heitä siitä ylistetään. Kuinka taidatte te Jumalata palwella, jotka otatte kunnia toinen toisiltanne? Oikeat Kristityt ovat hiljaisimmat maassa. Heidän sydämiensä salainen ei etsi muilta kunniaa kuin Jumalalta.

Mutta yhtä vielä sinulta puuttuu: Urhollista ja uskollista tunnustusta. Sydämen wilpittomyys on hyvä; mutta sinä et ole wilpitön ja totinen, koska sinä pel'ostat Uskon tiellät. Kristus sanoo: "Valistakoon teidän walkeutenne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät työtne ja kunnioittasivat Isääne joka on Taivaissa" (Matth. 5: 16). Kristityin pitää paistaa kuin kynttilät ja tähdet pahaneikkisen ja nurian sukukunnan seassa (Phil. 2: 15). Ei se kelpaa, eitä sen kynttilän, jonka Jumala sinussa sytyttänyt on, panet wakan alle. Kanpunki, joka wuorella on, ei taida eikä pida olla salassa.

Russa Jumalan tunnua ja lähimmäiseä parannus waati, sinä sinä et saa olla waitti pel'osta. Sil- lä Kristus sanoo: "Jokainen kuin minun tunnustaa ihmisten edessä, sitä tunnust- tan minä taiwaallisen Isäni edessä. Mut- ta joka minun kieltää, hänen minä myös kiellän." (Math. 10: 32, 33). Ota tästä waari!

4. Sinäpä taidat sanoa, mitä tahdot, mutta nyt ei käy vielä laatuun. Ja onhan ai- kaa vielä yltä kyllin; minä olen vielä uno- ri, ja ottaahan Jumala viimeisenkin huo- tauksen vastaan. Mitä vielä minul- ta puuttuu?

Kuka epäilee, Jumalan ei ottawan viimeistä huokautta vastaan? Mutta kuka uskaltaa siihen antautua, hän antautufoon; mutta en minä. Sa- ta yhtä vastaan on waarallinen luku. Jos sa- doista, joilla pahan elämän perästä paha loppu- tin on, yhdellä ainoalla ryöwäriellä ristiin päällä autuas lappu on, niin minusta ei näy mikään waarallisemmalta, kuin parannuksen wiivyttäminen viimeiseen hengen wetoon asti. Jos saatana on kukan nautinnut, pitääkö Jumalan warteen tyy- tymän? Jos saatanalle on nuoruus uhrattu, pi- tääkö Jumalan wanhuuteen tyytymän? Jos saa- tanata on palweltu seitsemän kymmentä vuotta, pitääkö Jumalalle yhden silmänräpäyksen kyllä

oleman? Mutta olkoon niinkin, että Jumala tyytyisi myöhäiseen parannukseen, niin kysenettö, hän sinä sitä tekemään? Mihin nuorra totutaan, sitä vanhana taidetaan. Banha wiina astia ei niin pi'an hajuaansa jätä. "Taitaako musta kansa muuttaa nahkansa, eli parti pilkkunsa? niin te myös taidatte tehdä jotain hyvää, että te pahaan tottuneet olette", sanoo Herra.

Ohtä vuuttuu sinulta: pikaista parannusta. Tänään sinä elät, tänään käänny'kin. Sinä et voi aamulla tietää, mitä ehtoolla tapahtuu, ja tämä kaikki tapahtuu pian Jumalan edessä. Mä, luojan tähden, werro tiettyä tietämättömään. Tässä on asiana autuus. Ihminen! molemmat on pantu eteesi: elämä ja kuolema! sinä voit omistaa, kumpaisen tahdot; mutta minkä walitset, se on osanasi ijankaikkisesti; ikuinen elämä eli ikuinen kuolema; ikuinen autuus eli ikuinen kadotus! mutta nyt on otollinen aika, nyt en autuuden päiwä! ota waari tästä päiwästä. Minä en luowu sinusta, ennen kuin minulle lupaat, ei wiivytätä elämäsi parannusta kuolemaau asti. Muista kustas lankeisit pois, ja te'e parannus ja te'e niitä ensimmäisiä töitä. Waan jos ei, niin minä tulen sinulle pi'an, ja syöksen pois sinun kynttiläjalkasi sialtansa (Jlm.

1. 2. 5) Mitäs te'et niin te'e pikemmin. Nyt tahi ei koskaan.

5. Eipä paljoa puuttunut, ett' en minä tullut senlaisesti Kristityksi, kuin sinä tahdot. Mutta minä olen entiseen elämäni jo niin tottunut, etten minä luule taitamani kääntä. Mitä vielä minulta puuttuu?

Minä rukoilen Jumalata, puuttukoon wähen eli paljon, ettei ainoastaan sinä, vaan kaikki, jotka tätä lukevat ja kuulevat Kristityiksi tulisi. Jumalan kiitos! toimottawa on. Puu taipuu, ehkä hän taittuu. Totumus estää sinua vielä. Sen minä uskon. Paha tapa, paha asia. Tämä olkoon sanottu waaroitukseksi kaikille niille, jotka synnin tavassa päivä päivästä paahtuvat. Mihin kerran oikein totutaan, siitä ei niin pi'an luowuta, semminkin pahasta. Jos waifeatalie, kauwan formessa pidettyä formusta uloswetää, niin on vieläkin waifeampi, synnin kahleista irti päästä. Kuta kovemmin lintu on sangassa, sitä tukalampi on hänen wapautensa. Ken liikkaamaan tottunut on, hän oppii työläästi enääm tafafesti käymään. Kuitenkin sanon minä,

Nyt waan sinulta puuttuu: Uskon rohkeutta. Wesi ylettyy tosin kaulaan asti, mutta ei suuhun. Synti ei ole kahleitansa niin mahwaksi sepittänyt, ettei niitä woisi rikkoa. Mi-

tä ihmisille on mahdotointa, se on Jumalalle mahdollinen. Jos wäkewämpi karkaa wäkewän päälle, niin tämän täytyy linnastansa luopua, olkoon hän muutoin waikka kuinka kauvan siinä asunut. Rohkeasti yritetty on jo puoleksi voitettu. Huuda pi'än Raikkivaltiaasta awuksesi, äläkä hänestä erkane, niin hän on sinun suojelluksesi olewa, ja sinä olet syövä wihollisasi kuin leipää. Mä annan itseäsi undestaan jo kauan kannetun ikeen ala. Wastusta suurimmasti niitä syntiä, joihin sinä enimmästi tottunut olet. Niinkuin tähän asti olet harjoittanut pahutta, niin harjoita nyt hywyttä. Mäsi tapa karkoittaa toisen. Kruunu on jo walmis. Harjoita itsiäsi jumalisuuteen. Kuin harjoitetaan, niin totutaan.

6. No niin minä tahdon siis Jumalan Nimeen wiivyttelämästä al'ottaa ahkeroimaan totista Kristillisyyttä, enkä ennen lakata, kuin olen saanut, mitä minulta vielä puuttuu. Mitäs vielä minulta puuttuu?

Jos tämä tunnustus on wilpitöin, niin minä kiitän Jumalata. Työni ei ollut turha. Mitä halawoitsin, sen sainkin. Sydän on voitettu, jalkasi owat astuneet elämän tielle. Puu on kaatunut. Tämän työn on Jumala tehnyt. Hänelle ainoalle olkoon kunnia! Uskokaamme, että hän on

päättäväkin sen työn, jonka hän alkanut on. Kaikkein parhain aikomus on, olla oikea Kristitty.

Ohtä vielä sinulta puuttuu: ettäs pi'an ja alati täytät päätöksesi. Hywää tehdä ei pidä silmänräpäystäkän wiivyyttämän; saatanana on alati liifunnossa, jotakin estettä siihen wäliin pistämään. Sentähden mitäs ai'ot tehdä niin te'e pikemmin, äläkä lepää ennen, kuin kaikki woittanut olet. Nyht paikalla tunnusta Jumalalle syntisi ja ano niitä anteeksi. Nyht heti lupaa hänelle uskollisuutta ja rukoile Häneltä apua. Rukoile, että Hän itse olisi sinulle kaikki kaikissa, ja valmistaisi sinua itsellensä otolliseksi wälitappaleeksi, ettäs Hänen armossansa ja woimassansa tästä lähin rakastaisit Häntä kaikesta sydäimestä, kaikesta mielestä ja kaikesta woimasta, ja lähimmäistäsi niinkuin itseäsi, ettäs Uskossa nuhteettomaksi löyttäisiiin, rukouksessa hartaaksi, ja siinä liitossa, jonka Jumalan kanssa Rasteessa teit ja Ehtoollisessa uudistit, alati uskolliseksi, ja ettäs viimein uskollisesti päätetyn kilwoituksen jälkeen, saisit ijanikaikkisen elämän kruunun, jonka se wanhurskas Tuomari on viimeisenä päivänä kaikille niille antawa, jotka loppuun asti wahwana pysywät. Hänelle, ijanikaikkiselle Kuninkaalle, katoomattomalle ja näkymättömälle ja yksinänsä wiisaalle olkoon kunnia ja ylistys i antaikkisesti! Amen.

R u k o u s.

Armollinen ja laupias Jumala, armahda mi-
 nua! Ah kuinka paljon on pimeyttä ymmärryses-
 säni, kuinka paljon monellaisuutta taipumuksisani
 ja haluisani, kuinka paljon tylhyttä tahdossani,
 mitä heikkoutta ja puutosta Uskossani, mitä pen-
 seyttä rukouksessani, mikä uskottomuus lupauksis-
 sani, kuinka paljon syntiä ajatuksisani, puheisani
 ja töissäni! Ja kaiken tämän ohessa minkälainen
 omamanhurskaus, kopeus ja sydämenen taipumat-
 tomuus! Sinä sydänten ja munaskuitten tutkia,
 koettele minua, Jumala! kiusaa minua, ja ymmär-
 rä, kuinka minä ajattelen! katso jos minä pahal-
 la tiellä lienen, niin saata minua iankaikkiselle
 elämän tielle! Uvaa sinä minun sieluni, oikein
 nähdäkseni mitä vielä minulta puuttuu. Puhdis-
 ta minua Pyhällä Hengelläsi. Karjoita kaikki so-
 leus, lainaa minulle totuuden tunto! Anna minul-
 le kaikki syntini ja salaisetkin rikokseni anteeksi!
 Ole minulle oikea lääkäri ja minun elämäni Her-
 ra! Paranna sydämeni ja sieluni haavat! Osoita
 minulle oikea tie jota minun käymän pitää! Her-
 ra minun waloni! walista minua, sillä minä olen
 ympäröity pimeydellä! Käännä minua Herra, niin
 minä käännyn kaikkisä aikomuksisani! Anna mi-

nulle voimaa, tekemään sinun tahtoasi, sillä minä olen heikko! Anna armosta, mitä nä'et vielä minulta puuttuvan, enennä, mitä vähäksi minussa lienee! Herra Jesu Kriste! Sinun vanhurskautesi peittäköön minun väärysteni, sinuu pyhyytesi minun saastaisuuteni, sinun ansiosi minun welkani! O pyhä Henki pyhitä minua kokonansa, paranna minua lakkaamata, uudista minua jokapäivä! Herra minun Jumalani, saata minut sinne, kussa ei mitään hyvää puutu, kussa wajaa lakkaa, kussa me täydellisesti saamme nähdä ja nauttia sinun täydellistä hywyttäsi, täydellistä iloasi, täydellistä rauhaasi, täydellistä pyhyttäsi ja vanhurskauttasi, ja sinulle niinkuin ainoalle totiselle Jumalalle täydellisen kuunnian ja kiitoksen annamme. Amen.
